

Eesti jäätmekäitluse ülevaade 2008–2010

Keskkonnainfo

Eesti jäätmekäitluse ülevaade 2008–2010

Keskkonnateabe Keskus
2012

Koostajad: Marit Leevik, Merike Liiver,
Cäthy Kuusik (pakend),
Rain Päären (probleemtooted),
Andres Rattur (jäätmete riikidevaheline vedu)

Toimetajad: Aet Kuusik, Ingrid Hermet

Kujundaja: Areal Disain OÜ

Keskkonnainfo

Väljaandja:
Keskkonnateabe Keskus
Mustamäe tee 33, 10616 Tallinn
Tel: +372 673 7577
Faks: +372 673 7599
info@keskkonnainfo.ee
www.keskkonnainfo.ee

Autoriõigus:
Keskkonnateabe Keskus, 2012
Käesoleva väljaande andmete kasutamisel
või tsiteerimisel palume viidata allikale
ISSN (e-trükis) 2228-1541

SISUKORD

<u>SISSEJUHATUS</u>	<u>5</u>
<u>1. JÄÄTME TEKE</u>	<u>6</u>
<u>1.1 Jäätmete teke maakondades</u>	<u>8</u>
<u>2. OHTLIKUD JÄÄTMED</u>	<u>11</u>
<u>2.1 Ohtlike jäätmete teke ja käitlus maakondades</u>	<u>13</u>
<u>3. OLMEJÄÄTMED</u>	<u>15</u>
<u>4. PAKENDIJÄÄTMED</u>	<u>18</u>
<u>5. PROBLEEMTOOTED JA NENDEST TEKKINUD JÄÄTMED</u>	<u>24</u>
<u>5.1 M1- ja N1-kategooria mootorsõidukitest tekkinud jäätmed</u>	<u>25</u>
<u>5.2 Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed</u>	<u>26</u>
<u>6. JÄÄTME TE TAASKASUTAMINE</u>	<u>28</u>
<u>7. JÄÄTME KÕRVALDAMINE, SEALHULGAS LADESTAMINE PRÜGILATESSE</u>	<u>31</u>
<u>8. KASUTUSEL OLEVATE PRÜGILATE ARV JA LIIGITUS</u>	<u>33</u>
<u>9. JÄÄTME RIIKIDEVAHELINE VEDU</u>	<u>37</u>
<u>LISAD</u>	<u>41</u>

SISSEJUHATUS

See väljaanne pakub kokkuvõtet aastatel 2008–2010 Eestis käideldud jäätmeliikidest ja kogustest. Ülevaade on koostatud ettevõtete jäätmearuannete põhjal.

2008.–2009. aasta jäätmearuandlus toimus vastavalt keskkonnaministri 23. detsembri 2004. aasta määrusele nr 138 „Jäätmearuande vorm, esitatavate andmete ulatus ja aruande esitamise kord” (RTL 2005, 3, 11). 2010. aastal tunnistati määrus kehtetuks ning alates 15. jaanuar 2010 hakkas seda asendama uus sama pealkirjaga keskkonnaministri määrus nr 1 (RTL 2010, 4, 61). Põhimõttelisi muudatusi andmete koosseisus seejuures ei toimunud, mis tähendab, et ülevaate arvread on võrreldavad kõikide aastate lõikes.

Jäätmete liigitamise ja kodeerimise aluseks on „jäätmete, sealhulgas ohtlike jäätmete nimistu”

(kehtestatud Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2004. aasta määrusega nr 102; RTL, 2004, 23, 155).

Seoses Euroopa Liidu jäätmete raamdirektiivi 2008/98/EÜ sätete ülevõtmisega Eesti jäätme-seadusesse 2011. aasta novembris on praeguseks muutunud ka mõned ülevaates kasutatavate terminite definitsioonid („tootja”, „taaskasutamine”, „kõrvaldamine”). Selles väljaandes on need terminid esitatud siiski vastavuses jäätme-seaduse selle versiooniga, mis kehtis ülevaates käsitletavatel aastatel.

Jäätmearuannete töötlemiseks ja koondaruannete koostamiseks kasutati veebipõhist jäätmearuandluse infosüsteemi (JATS). Aruanded kooskõlastati ja kinnitati Keskkonnaametis. Esitatud jäätmearuannete arv aastatel 2006–2010 on välja toodud tabelis 1.

Maakond	2006	2007	2008	2009	2010
Harjumaa	100	100	127	131	130
Tallinn	167	177	182	164	173
Hiiumaa	35	39	33	25	28
Ida-Virumaa	182	176	152	152	147
Jõgevamaa	60	57	57	58	58
Järvamaa	61	58	76	64	71
Läänemaa	70	67	71	60	65
Lääne-Virumaa	57	65	51	68	74
Põlvamaa	51	56	64	55	55
Pärnumaa	68	41	81	46	88
Raplamaa	56	61	67	34	47
Saaremaa	63	64	73	58	60
Tartumaa	134	136	151	157	162
Valgamaa	25	27	33	39	37
Viljandimaa	46	45	41	20	35
Võrumaa	58	35	34	36	40
Kokku	1 233	1 204	1 293	1 167	1 270

Tabel 1. Esitatud jäätmearuannete arv aastatel 2006–2010

1. JÄÄTMETEKE

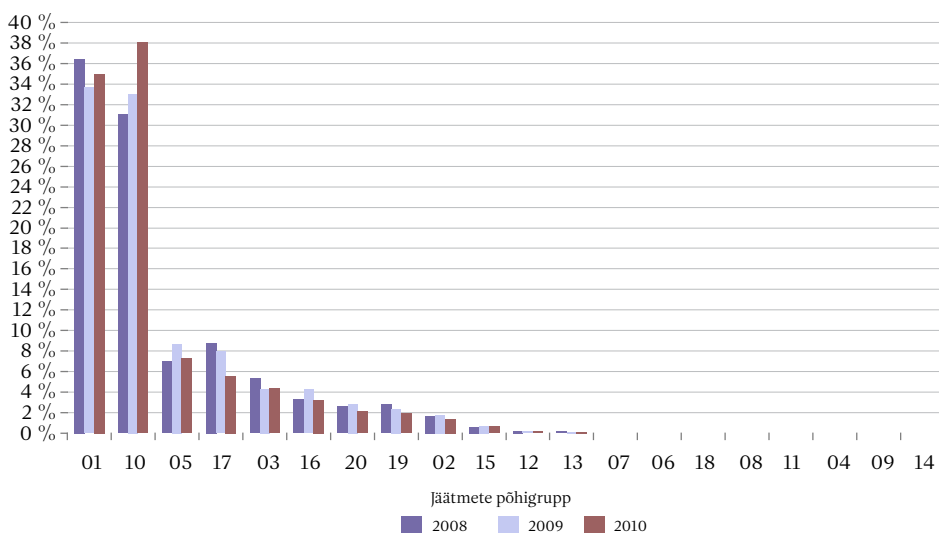
Aastatel 2008–2010 on jäätmeteke võrreldes aastatega 2006 ja 2007 vähenenud. Väikseim oli jäätmeteke 2009. aastal – vähenemine võrreldes 2007. aastaga oli 26%. 2010. aastal näitas jäätmeteke taas tõususuunda, jäädes siiski 8% võrra väiksemaks kui 2007. aastal. Keskmise jäätme-

tekke muutus ajavahemikul 2006–2010 oli kasvav, keskmine kasv oli 1% (referentsaasta 2005). Jäätmemahukaimad tegevusalad Eestis on põlevkivi kaevandamine ja -energeetika, samuti ehitus, sh ehitusmaterjalide tootmine ja puidutööstus.

	2006*	2007	2008	2009	2010
Tavajäätmed	13 248 956	12 618 774	11 608 916	8 843 359	10 402 570
Ohtlikud jäätmed	6 763 532	8 617 851	7 736 679	6 783 924	9 097 834
Kokku	20 012 488	21 236 625	19 345 595	15 627 283	19 500 404

* 2006. aastal tekkinud jäätmetekogust suurendas oluliselt Horizon Tseluloosi ja Paberi ASis tekkinud reovee kohtpuhastusete (kood 03 03 11) – 1 683 690 tonni. Sette kuivaineprotsent oli 0,06%, seega oli tegemist pigem reoveega, mille deklareerimine sellisel moel jäätmearuandes asjakohane ei ole.

Tabel 2. Jäätmeteke Eestis aastatel 2006–2010, tonnides

- 01 Maavarade ja maa-ainese uuringutel, kaevandamisel ning füüsikalisel ja keemilisel töötlemisel tekkinud jäätmed
- 10 Termilistes protsessides tekkinud jäätmed
- 05 Nafta ja õli rafineerimisel ning fraktsioneerimisel, maagaasi puhastamisel ja kivisöe ning põlevkivi utmisel tekkinud jäätmed
- 17 Ehitus- ja lammutusprahht (sealhulgas saastunud maa-aladelt eemaldatud pinnas)
- 03 Puidu töötlemisel, plaatide ja mööbli ning tselluloosi, paberi ja kartongi tootmisel tekkinud jäätmed
- 16 Nimistus mujal nimetamata jäätmed
- 20 Olmejäätmed, sealhulgas liigiti kogutud jäätmed
- 19 Jäätmekäitlusettevõtete, ettevõtteväliste reoveepuhastite ning joogi- ja tööstusvee käitlemisel tekkinud jäätmed
- 02 Põllumajanduses, aianduses, vesiviljeluses, metsanduses, jahinduses ja kalapüügil ning toiduainete valmistamisel ja töötlemisel tekkinud jäätmed
- 15 Pakendijäätmed nimistus mujal nimetamata absorbendid, puhastuskaltsud, filtermaterjalid ja kaitserietus
- 12 Metallide ja plastide mehaanilisel vormimisel ning füüsikalisel ja mehaanilisel pinnatöötlemisel tekkinud jäätmed
- 13 Õli- ja vedelkütusejäätmed (välja arvatud toiduõlid ning jaotistes 05, 12 ja 19 nimetatud jäätmed)
- 07 Orgaanilistes keemiaprotsessides tekkinud jäätmed
- 06 Anorgaanilistes keemiaprotsessides tekkinud jäätmed
- 18 Inimeste ja loomade tervishoiul või sellega seonduvatel uuringutel tekkinud jäätmed
- 08 Pinnakatete, liimide, hermeetikute ja trükivärvide valmistamisel, kokkusegamisel, jaotamisel ja kasutamisel tekkinud jäätmed
- 11 Metallide ja muude materjalide pinnatöötlusel ja pindamisel ning hüdro metallurgiaprotsessides tekkinud jäätmed
- 09 Fotograafijäätmed
- 04 Naha-, karusnaha- ja tekstiilitööstusjäätmed
- 14 Orgaaniliste lahustite, külmutusagensi- ja vahu- või aerosoolikandegaasijäätmed (välja arvatud jaotistes 07 ja 08 jäätmed)

Joonis 1. Jäätmeteke tegevusvaldkondade lõikes aastatel 2008–2010 vastavalt „Jäätmeliikide ja ohtlike jäätmete nimistule” (igast tegevusvaldkonnast on esile tõstetud 2–3 jäätmeliiki, mille tekkekogused on valdkonnas suurimad). Vt lisa 1

Jäätmekoguse suurenemine või vähenemine eri aastatel on seotud tööstuses ja majanduses toimuvate protsessidega. Majanduslanguse tingimustes 2008. ja eriti 2009. aastal toimus toodangu vähenemine puidutööstuses, veonduses, ehituses ning naha- ja tekstiilitööstuses. See kajastus ka jäätmetekkes – võrreldes 2007. aastaga vähenesid järgneval kahel aastal puidutöötlemisega seotud jäätmed keskmiselt 42%, ehitusjäätmed 37% ning naha- ja tekstiilitööstuse jäätmed 40%. Õli- ja vedelkütuse jäätmed vähenesid 46% (jäätmenimistu põhigrupp 13), kusjuures peamine muutus toimus pilsivee arvelt. Pilsivee vähenemist võib mõneti seostada ASi Tallinna Sadam kaubamahu ja majandustegevusega. Võrreldes 2007. aastaga kahanes 2008. aastal ASi Tallinna Sadam sadamates kaupade maht 19%, seda peamiselt vedel- ning puistlasti arvelt. 2009. aasta raske majanduskeskkond kujunes aga ASile Tallinna Sadam suhteliselt edukaks, kaubamaht suurenes võrreldes 2008. aastaga 9%. Suurenes vedel- ja puistlasti maht. Puistlasti suurendasid peamiselt kivisüsi ja väetised, vedellasti naftatooted. Vähenesid vaid konteiner- ja veeremkauba maht, kuna maailma majanduskeskkonna jahtumise tõttu oli kogu tarbimishõudlus vähenenud¹. Üha enam pilsivett puhastatakse laeva

pardal ja paljud Eesti sadamaid külastavad laevad on pilsivee puhastiga ka varustatud. Seetõttu on pilsivee koguste deklareerimine jäätmearuannetes vähenenud. Samas on suurenenud veo- ja hoiumahutite õli sisaldavad jäätmed, kuna puhastusprotsessis tekkinud õlisegused setted antakse sadamas ära. Selliseid jäätmeid liigitatakse jäätmete alamgruppi 16 07 – veo- ja hoiumahutite ning vaatide puhastusjäätmed.

Elektri- ja soojusenergia tarbimine vähenes veidi 2009. aastal, põlevkiviõli tootmine ja müük on aga alates 2007. aastast suurenenud. Põlevkivitööstusega seonduv jäätmetekke näitas langust seega vaid 2009. aastal – vähenes peamiselt põlevkivituha ja aheraine kogus. 2010. aasta oli ASile Eesti Energia rekordiline – ärikasum suurenes aastaga 45% ja see tulenes suuremast elektri-müügist avanenud vabaturgudel, põlevkivi ja põlevkiviõli tootmis- ja müügiimahtude suurenemisest². Selline tootmismahtude suurenemine põlevkivitööstuses kajastub kiiresti ka jäätmetekkes – 2010. aastal põlevkivikompleksiga seonduvad jäätmekogused olid viie viimase aasta suurimad, kokku üle 16 miljoni tonni, mis moodustab kogu Eesti jäätmetekkest 83%. 2009. aastal oli põlevkivijäätmete osakaal 79%, 2008. aastal 77% kogu Eesti jäätmetekkest (vt tabel 3, joonis 2).

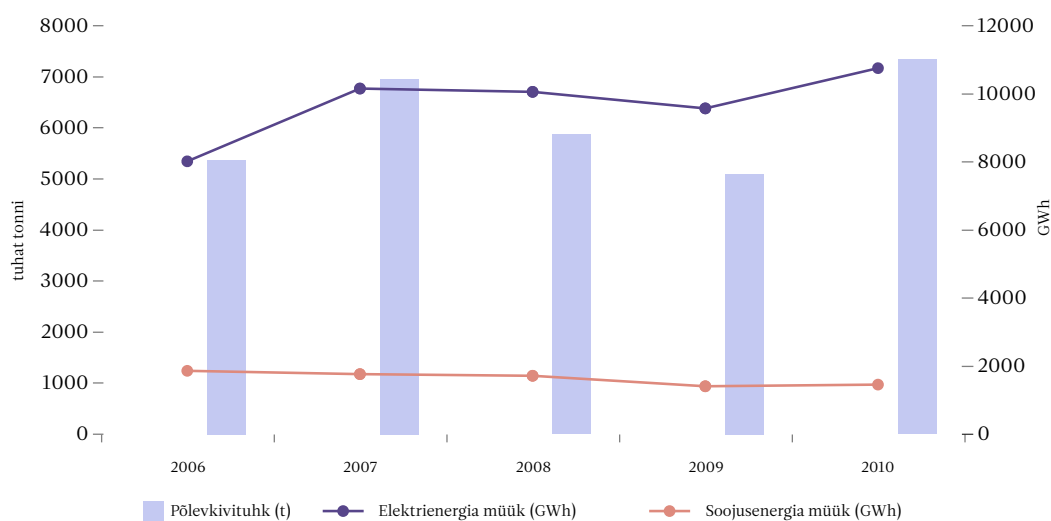
Jäätmete nimetus ja kood	2006	2007	2008	2009	2010
Poolkoks (kood 05 06 97*)	922 422	981 094	957 776	981 163	1 000 168
Fuussid (kood 05 06 98*)	23 294	29 180	20 161	3 978	2 202
Fenoole sisaldavad vesipõhised jäätmed (fenoolveesi) (kood 05 06 96*)	55 686	392 503	371 952	369 281	423 209
Põlevkivikoldetuhk (kood 10 01 97*)	2 173 480	2 902 380	2 386 205	1 963 609	3 041 216
Põlevkivilenduhk (kood 10 01 98*)	3 189 829	4 047 475	3 484 527	3 132 454	4 295 003
Ohtlikke aineid sisaldavad vesipõhised vedeljäätmed (kood 16 10 01*)	270 651	51 685	270 371	156 738	121 646
Ohtlikud põlevkivijäätmed kokku:	6 635 362	8 404 317	7 490 992	6 607 223	8 883 444
Mittemaaksete maavarade kaevandamisjäätmed (aheraine) (koodi 01 01 02)	5 917 935	6 775 340	7 040 623	5 254 296	6 804 322
Vesipõhised vedeljäätmed (kood 16 10 02)	413 032	358 632	305 302	441 756	418 792
Kõik kokku	12 966 329	15 538 289	14 836 917	12 303 275	16 106 558
AS Eesti Energia tähtsamad müüginäitajad*					
Elektrienergia müük (GWh)	7 991	10 121	10 025	9 541	10 714
Soojusenergia müük (GWh)	1 822	1 739	1 689	1 381	1 428
Põlevkivi müük (tuhat tonni)	1 737	1 796	1 730	1 662	1 966
Põlevkiviõli müük (tuhat tonni)	109	128	139	154	181

Tabel 3. Põlevkivikompleksi, sh -energeetikaga seonduvad jäätmekogused aastatel 2006–2010, tonnides

*Fuussid on püdel õli settimise jääk, mis tekib mahutite puhastamisel ning õli ettevalmistamise seadmel. Fuusside tekke vähenemine põlevkiviõli tootmisel tuleneb tänu uue õliettevalmistamise seadme valmimisele, kus uue filtreerimisüsteemi käigus enam fusse ei teki.

¹ ASi Tallinna Sadam majandusaasta aruanded . <http://www.ts.ee/majandusaasta-aruanded>; ASi Tallinna Sadam tegevustulemused. <http://www.ts.ee/tegevustulemused>

² AS Eesti Energia aastaaruanne 2010. https://www.energia.ee/-/doc/pdf/concern/operating_report_2010_est.pdf

Joonis 2. Elektri- ja soojusenergia müük ja põlevkivituha teke aastatel 2006–2010, tonnides

Võrreldes 2007. aastaga suurenes jäätmete teke 2008.–2010. aastatel veekäitlus- ja jäätmekäitlus-ettevõtetes keskmiselt 40%, tervishoius 65% ning metallitööstuses ja galvaanikas 49%. Jäätmete üha suurenev taaskasutamine toob kaasa jäätmete mitmekesisema eeltöötlemise enne jäätmete lõplikku käitlemist. Nimelt enne korduskasutamist, ringlussevõttu või prügilasse ladestamist toimub jäätmete sortimine, purustamine või töötlemine mõnel muul viisil. Jäätmekäitlusettevõtete jäätmeteket ongi suurendanud nn sekundaarsed jäätmed (jäätmehoidmistust põhigrupp 19) – jäätmekäitlustoimingu käigus muutuvad esialgsed jäätmeliigid teistlaadi jäätmeteks. Näiteks käsitletakse segajäätmete sortimisel tekkinud jäätmefraktsioone uute jäätmeliikidena. Andmed jäätmekäitlusettevõtetes tekkinud sekundaarsete jäätmete kohta, mille tekkkogus on üle 3000 tonni aastas, on toodud [lisas 2](#). Võrdlusesse on hõlmatud aastad 2008, 2009 ja 2010.

Tervishoiujäätmete 65% suurenemine on olnud suuresti näiline ja seotud tervishoiujäätmete õige liigitamisega. Eelnevatel aastatel olid sagedased juhtumid, kus tavajäätmete hulka kuulusid tervishoiujäätmeid, mida ei pidanud nakkuse vältimiseks erinõuete kohaselt koguma ega kõrvaldama, käideldi kui olmejätmeid ning nii see ka jäätmearuannetes kajastus. 2008. aastast alates on suuremat tähelepanu pööratud sellele, et jäätmevedajad/-käitlejad liigitaksid tervishoius tekkinud jäätmeid jäätmehoidmistu alajao-

tisesse 18 (tervishoiujäätmed).

Metallitööstuse jäätmete (jäätmehoidmistu põhigrupp 11) on küll kogu jäätmetekkest suhteliselt marginaalne, kuid jäätmetekke suurenemine viimasel kolmel aastal on olnud märkimisväärne. Suurenemise taga on peamiselt üks ettevõtte – OÜ ArcelorMittal Tallinn, endine Galvex Estonia OÜ, mis ühines ArcelorMittal grupiga 2008. aasta märtsis ning on ainuke kuumtsingitud lehtterase tootja Baltimaades ning kellele kuulub üks kaas-aegsemaid pidevmeetodil töötavaid kuumtsinkimistehaseid Euroopas³. 2009. ja 2010. aastal on suurenenud tootmismahud ka Kuusalu vallas Kiilü asuvas ASis Galv-Est, mis tegeleb suurega-bariidiliste ja keeruliste teraskonstruktsioonide kuumtsinkimisega.

Puidutööstuse tootmismahud, mis 2009. aasta kriisi ajal tugevalt vähenes, hakkas 2010. aastal taas suurenema. Tootmismahud püsivhindades suurenes enam kui veerandi võrra ja müügi- ja tootmismahud ligi kolmandiku. Puidutööstus on Eestis muutunud järjest mitmetahulisemaks ning üha rohkem toorpuitu suudetakse väärustada kodumaal – lisaks puidust ehitusdetailide ja saematerjali tootmisele on tõusnud suuremat lisandväärtust andvate puitmajade osatähtsus, kus Eesti on saavutanud maailma ekspordis neljanda positsiooni⁴. Puidutööstuse jäätmed, mis moodustavad kogu Eesti jäätmetekkest keskmiselt 5% ja mille suurenemine 2010. aastal oli võrreldes 2009. aastaga 28%, on hinnatud sekundaarne tooraine, mida taaskasutatakse pea täies mahus.

³ ArcelorMittal Tallinn OÜ kodulehekülg. <http://www.arcelormittal.com/tallinn/?lng=et>

⁴ Äripäeva tööstusuudised. <http://www.toostusuudised.ee>

1.1 Jäätmete maakondades

Jäätmemahukaim tööstusharu – põlevkivitööstus – paikneb Ida-Virumaal ja seetõttu tekib selles maakonnas ka enamik jäätmeid. Jäätmetekelt järgnevad Tallinn, Tartumaa, Järvamaa, Harjumaa ja Lääne-Virumaa.

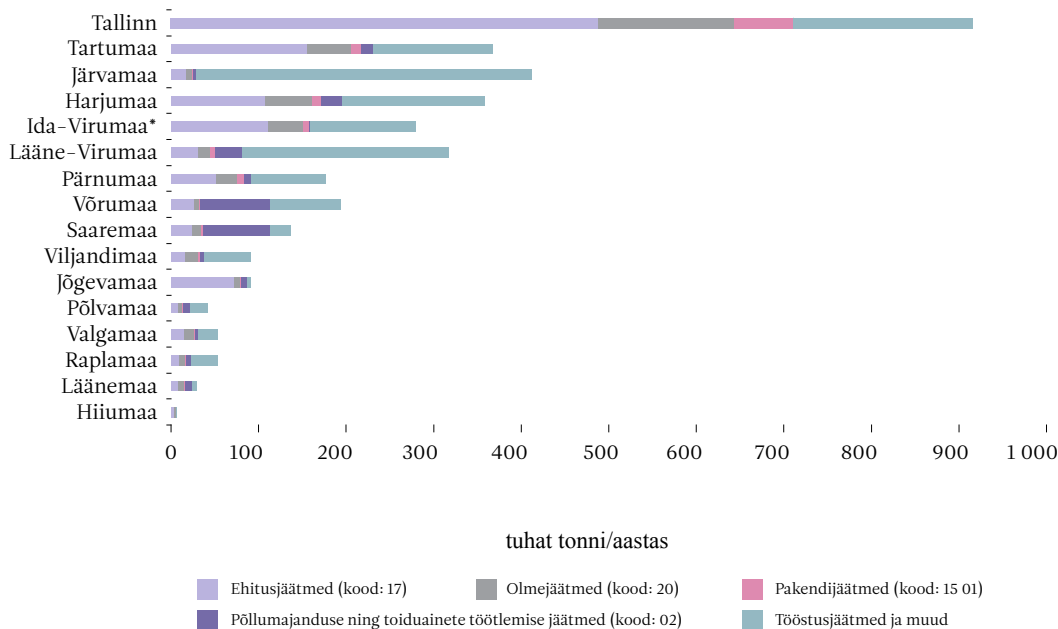
2009. aastal vähenes jäätmete teke kõikides maakondades, välja arvatud Saaremaal ja Tartumaal (suurenemine võrreldes 2008. aastaga 17% ja 5%). Saaremaal tekib kõige enam põllumajanduse ja toiduainetetööstuse jäätmeid ja selle taga on edukad põllumajanduse ja toiduainetetööstuse ettevõtted, kes suutsid säilitada tootmismahud ka raskel 2009. aastal – AS Saaremaa Piimatööstus, OÜ Saare Peekon, Valjala Seakasvatuse OÜ, AS Est-Agar. 2009. aastal töötas AS Saaremaa Teed mitmete suurte teedeehitusobjektidega, mistõttu tekkis palju jäätmeid ka ehituses – bituumenitaoliste segude ja pinna-sejätmete näol. Tartumaa suured jäätmemahud olid 2009. aastal seotud teedeehitusega ja Rannu

valla paisjärvede puhastuse ja ehitusega, mille käigus tekkis suures koguses süvenduspinnast, mida ehk jäätmetena asjakohane käsitleda ei olegi.

2010. aastal suurenes jäätmete kehvõrreldes 2009. aastaga enamikus maakondades, eriti neis, kus asuvad suured saetööstused – Järvamaal, Pärnumaal, Võrumaal ja Harjumaal (Balkas Eesti AS). Puidutööstussektori ettevõtted käitusid 2009. aasta kriisisituatsioonis väga paindlikult, otsisid uusi eksporditurge ning suutsid kriisist edukalt väljuda ja lõpetada 2010. aasta väga heade majandustulemustega.

Lääne-Virumaal, kus suurimad jäätmemahud on seotud puidutööstuse ja tsemenditootmisega, on jäätmete kehvõneti vähenenud. Vähenemine on toimunud just tsemenditootmise arvelt, kuna ehitusturg 2010. aastaks ei taastunud.

Jõgevamaa paistab silma suure ehitusjäätmete mahuga (kivid, pinnas ja süvenduspinnas) kõigil kolmel aastal ja pärit on need ASi Vooremaa Teed tegevusest, kes on Jõgevamaa riigimaanteede peamine hooldaja.

Joonis 3. Jäätmete maakondades 2010. aastal. Vt ka lisa 3.

*Ida-Viru maakonnas on graafikult välja jäetud põlevkivi töötlemisega seonduvad ohtlikud jäätmed – poolkoks, fuussid, lend- ja koldetuhk, vesipõhised vedeljäätmed

Jäätmearuandluse andmete esitamise ja andmete analüüsi meetodikast tulenevalt ei kattu jäätmetekke maakondlik koondsumma kogu riigi jäätmetekke summaga. Seda erinevust võib nimetada jäätmearuandluse meetodiliseks veaks, mis tuleneb andmete esitamise täpsusest ning paratamatusest, et enne lõppkäitlejani jõudmist antakse ühte jäätmekogust mitmeid kordi üle erinevatele vedajatele/kogujatele. Jäätmearuandluse esitamiskohustus on füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kellel on jäätmeluba, keskkonnakompleksluba või registreerimistõend, seega võivad jäätmearuandluse esitajad olla nii jäätmetekitajad, vedajad/-kogujad kui ka jäätmete lõppkäitlejad. Nii näitavadki andmed jäätmekoguseid mitmekordselt – andmeid samade jäätmete kohta esitab jäätmetekitaja, -vedaja ja lõppkäitleja, mõnikord võib vedaja ja lõppkäitleja vahel olla veel jäätmete sortija. Koondandmete saamiseks tuleb selliselt tekkinud kordused hilisemal andmetöötlusel kõrvaldada. Sobivate algoritmide leidmise teeb keerukaks asjaolu, et üleandjad ja vastuvõtjad näitavad jäätmeid erinevate liikidena (kehtiv jäätmete tekkepõhine nimistu võimaldab materjalilt sarnaseid jäätmeid kajastada erinevate nimetuste ja koodidena vastavalt tekkekohale) ja sageli erinevad ka kogused (näiteks üleandja peab arvestust mahuühikutes, vastuvõtja aga kaalub jäätmeid).

Kogu riigi jäätmetekke leidmisel lähevad korduvast kajastuvate jäätmekogustena arvesse

need liigid ja kogused, mida esitab lõppkäitleja. Maakondade ja omavalitsuste jäätmetekke arvestuses kajastub liikide teke täpsemalt ning korduvate jäätmekoguste andmetes elimineeritakse vaid need kordused, kus jäätmete üleandmine/vastuvõtmine on liigiti sama. Seega jäävad maakondade ja omavalitsuste jäätmetekke arvestusse teatud kordused sisse, mistõttu ongi jäätmetekke maakondlik koondsumma riikliku jäätmetekke summast suurem.

2008. aastal oli nn aruandluse meetodiline viga 268 536 tonni – see on kogus, mille võrra oli jäätmetekke maakondades ülepaistatud (1% suurem riigi jäätmetekkest), 2009. aastal oli maakondade arvestuses jäätmetekke suurem 40 395 tonni võrra (0,3%) ja 2010. aastal 128 959 tonni võrra (0,7%). Suhteliselt suur viga tulenes puidujäätmete erinevast kajastamisest käitlejate vahel. Puidujäätmete, peamiselt saepuru puhul on sagedaseks eksimuseks jäätmekoguste näitamine erinevates ühikutes – nii mahu- kui kaaluühikutes. Eksitakse ka jäätmekoodi valikus – saepuru näidatakse nii koodiga 03 01 01 kui ka koodiga 03 01 05. Sarnased on probleemid ka teatud ehitusjäätmete kohta käivate andmete esitamisel ja see suurendab veaprotsenti samuti. (Jäätmetekke tegevusvaldkondade lõikes aastatel 2008–2010 on välja toodud [lisas 1](#). Jäätmete koguteke maakonniti on toodud [lisas 3](#).)

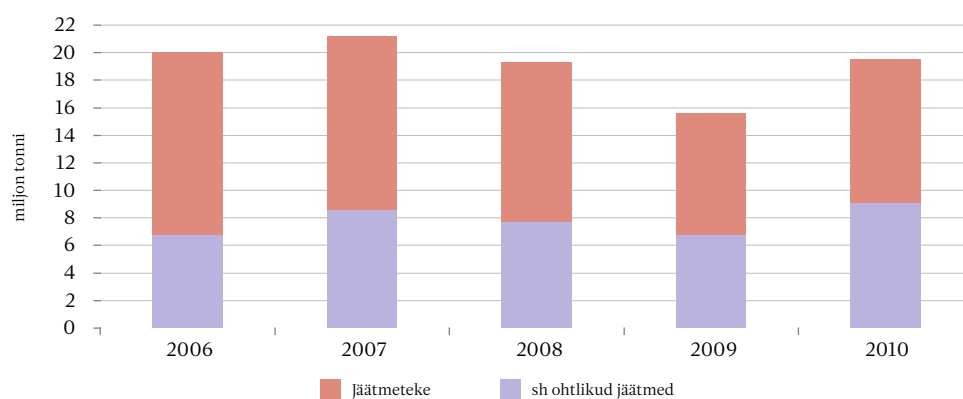
2. OHTLIKUD JÄÄTMED

Ohtlike jäätmete osakaal kogu jäätmetekkes on suur - veidi alla poole tekkinud jäätmetest on ohtlikud (keskmiselt 41%). Keskmise ohtlike

jäätmete tekke muutus ajavahemikul 2006–2010 oli kasvav, keskmine suurenemine 3% (referentsaasta 2005) (vt tabel 4, joonis 4).

	2006	2007	2008	2009	2010
Jäätmeteke	20 012 488	21 236 625	19 345 595	15 627 283	19 500 404
sellest ohtlike jäätmete teke	6 763 532	8 617 851	7 736 679	6 783 924	9 097 834
sh põlevkivijäätmed	6 635 362	8 404 317	7 490 992	6 607 223	8 883 444
sh ohtlikud jäätmed ilma põlevkivijäätmeteta	128 170	213 534	245 687	176 701	214 391
Ohtlike jäätmete % kogutekkest	34%	41%	40%	43%	47%

Tabel 4. Ohtlike jäätmete teke aastail 2006–2010, tonnides

Joonis 4. Ohtlike jäätmete teke aastail 2006–2010, miljonites tonnides

Peale põlevkivitööstuse ja -energeetika, kus tekib ohtlike jäätmete põhikogus, tekib palju ohtlikke jäätmeid veondusega seonduvates valdkondades: mere-, raudtee- ja maismaaveonduses peamiselt õli- ja vedelkütusejätmed (põhigrupp 13 ja alamgrupp 16 07) ning raudteeveonduses ohtlike ainete immutatud puitliiprid (kood 17 02 04*). Jäätmemahukas on ka tsemenditootmine ASis Kunda Nordic Tsement, kus tekib aluseline klinkritolm (kood 10 13 12*), mida kasutatakse happeliste muldade lupjamiseks peamiselt Lõuna-Eestis. Jäätmekäitlusettevõtetes tekib suures koguses osaliselt stabiliseeritud, kuid siiski ohtlikena määratud jäätmeid (kood 19 03 04*) ja ohtlike jäätmete füüsikalise-keemilisel töötlemisel tekkinud setteid (kood 19 02 05*). Need on nn sekundaarsed jäätmed, mis tekivad enamjaolt ASis Ökosil, kus

neutraliseeritakse ASi Silmet jäätmeid. Suures koguses tekib ka ohtlike ainete saastunud pinnast (kood 17 05 03*) ja asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale sh eterniiti (kood 17 06 05*). 2009. aastal vähenes ohtlike jäätmete teke peaaegu kõikides jäätme gruppides, välja arvatud põlevkiviõli tootmisel tekkiv poolkoks. Poolkoksi kogused suurenesid nii 2009. kui 2010. aastal, kuna suurenes põlevkiviõli tootmine ja müügi-maht. Samuti suurenes ohtlike ainete saastunud pakendite, absorbentide, puhastuskaltsude ja filtermaterjalide kogus, seda suure osas tänu liigiti kogumise edenemisele. Majanduslikult edukad olid 2009. aastal mehaanilise metallitöötusega tegelevad ettevõtted (Hanza Tarkon AS, Tarkon Lehtmetall AS, Metalliset Eesti AS), mistõttu suurenesid metallide füüsikalisel ja mehaanilisel pinnatöötlemisel tekkinud ohtlike

jäätmete kogused (alamgrupp 12 01). 2010. aastal suurenesid oluliselt termilistes protsessides tekkinud ohtlike jäätmete kogused (koodigrupp 01) - peamiselt põlevkivi lend- ja koldetuhk ning põlevkivi utmisel tekkinud ohtlikud jäätmed (koodigrupp 05). See oli tingitud elektrienergia brutotootmise ja põlevkiviõli tootmismahu suurenemisest. Samas on jäätme-

ülevaadetes käsitletud perioodide jooksul põlevkivituha tekke keskmine iga toodetud energiaühiku kohta pidevalt vähenenud, mis näitab energiatootmise efektiivsuse tõusu ning jäätmetekke suhtelist vähenemist. See on ilmselt tingitud energiatootmise tehnoloogia pidevast täiustumisest ja uute tootmisagregaatide kasutuselevõtust.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Põlevkivienergia toodang (tuh TJ)	111,1	132,1	124,1	129,4	125,0	146,7	143,0	134,5	161,4
Põlevkivituha teke (tuh t)	5342	6334	5999	5762	5363	6950	5871	5096	7336
Õlitootmisel tekkinud tuhk (tuh t)	364	418	428	471	445	432	591	700	942
Energiatootmisel tekkinud tuhk (tuh t)	4978	5917	5571	5291	4918	6518	5280	4396	6394
Põlevkivituha teke (t ühe TJ energiatoodangu kohta)	44,8	44,8	44,9	40,9	39,3	44,4	36,9	32,7	39,6
Keskmine põlevkivituha teke (t ühe TJ energiatoodangu kohta)	44,8		41,5			36,4			

Tabel 5. Põlevkivienergia toodang ja põlevkivituha teke ühe energiaühiku kohta

Põhimõtteliselt sarnased tendentsid saadavad ka põlevkiviõli tootmist. Tahkete jäätmetena on kokku võetud Viru Keemia Grupp ASI ja Kiviõli Keemiatööstuse OÜ generaatorites tekkinud poolkoks ja Eesti Energia Narva Õlitööstus ASI ja Viru Keemia Grupp ASI Petroteri tahke soo-

juskandjaga seadmetes tekkinud tuhakogused. Vaid viimasel aastal on põlevkiviõli tootmisel jäätmeteke mõneti kasvanud, mis võib olla seletatav ka õlitoodangu järsu tõusu ning seetõttu oletatavasti tootmistehnoloogia mõninga forsseerimisega.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Põlevkiviõli toodang (tuh t)	301,8	317,6	340,0	367,4	389,2	436,6	444,8	489,3	524,3
Tahkete jäätmete teke (tuh t)	1175	1233	1270	1317	1367	1413	1549	1681	1942
Tahkete jäätmete teke (t ühe t põlevkiviõli kohta)	3,89	3,88	3,74	3,58	3,51	3,24	3,48	3,44	3,70
Keskmine tahkete jäätmete teke (t ühe t põlevkiviõli kohta)	3,84		3,44			3,54			

Tabel 6. Põlevkiviõli toodang ja tahkete jäätmete (generaatorite poolkoks, tahke soojuskandjaga seadmete põlevkivituha) teke ühe energiaühiku kohta

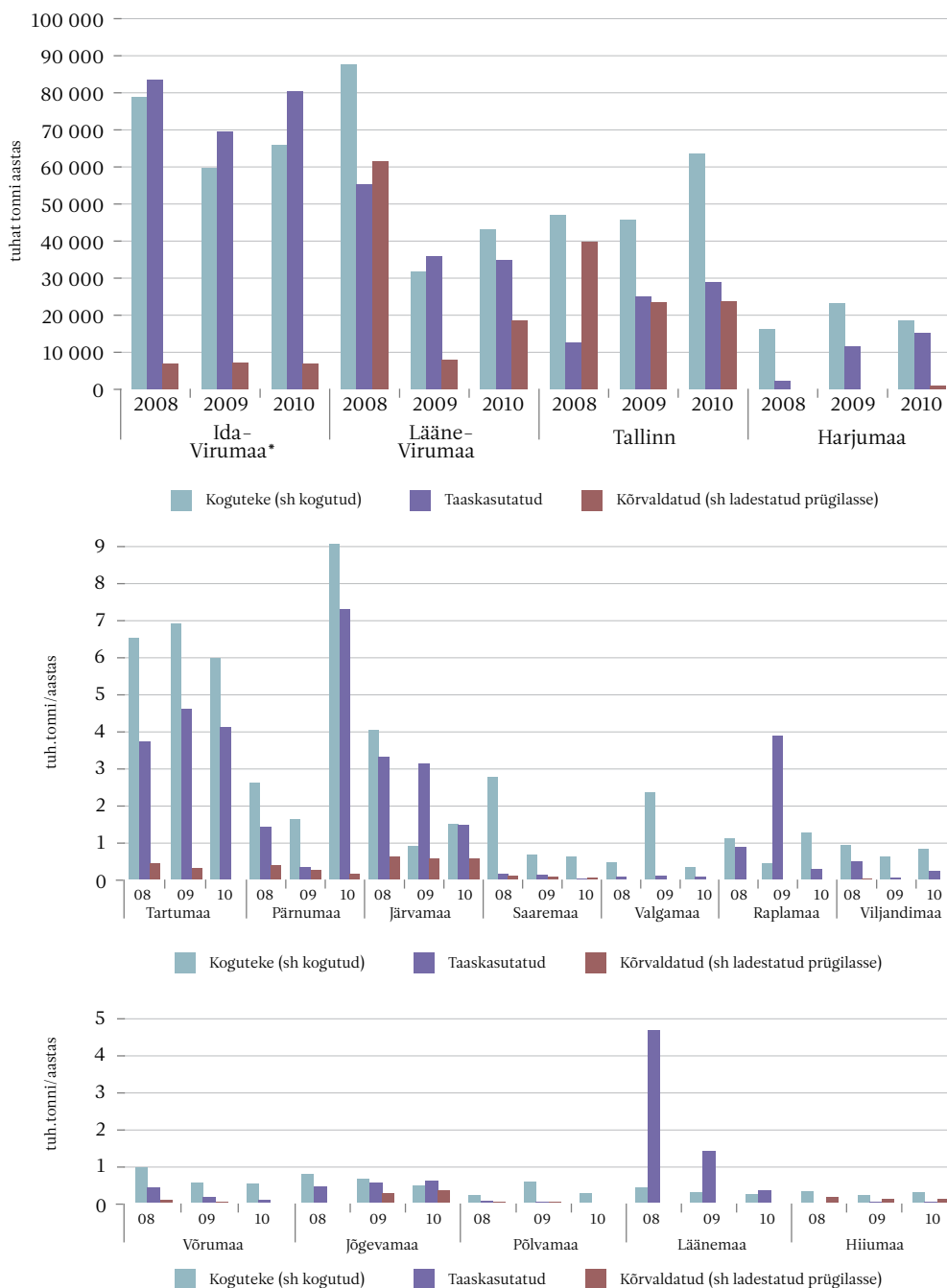
2009. ja 2010. aastal kasvas kasumit Kohtla-Järvel tegutsev keemiakontsern Genovique Specialties AS (varasema nimega VELSICOL EESTI AS), mille kolm suuremat tootegruppi on bensoehape, konservandid ja bensofleksid. Suurenenud tootmiskaht tingis ka orgaaniliste kemikaalide valmistamisel tekkinud jäätme koguste suurenemise, peamiselt keemiaprotsessides tekkinud põhjasetted ja reaktsioonijäägid (jäätmekood 07 01 08*).

Detailsemad andmed ohtlike jäätmete tekke ja

käitluse kohta aastail 2008–2010 (jäätmeliikide põhigruppide lõikes) on toodud [lisas 4](#).

2.1 Ohtlike jäätmete teke ja käitlus maakondades

Põhiosa ohtlikest jäätmetest tekkis ja käideldi kolmes suuremas maakonnas - Ida-Viru, Lääne-Viru ja Harju maakonnas sh Tallinnas. Ülejäänud maakondades jäi ohtlike jäätmete teke alla 7000 tonni aasta kohta (vt joonis 5).

*Ida-Viru maakonnas on graafikult välja jäetud põlevkivi töötlemisega seonduvad ohtlikud jäätmed - poolkoks, fuussid, lend- ja koldetuhk, vesipõhised vedeljäätmed

Joonis 5. Ohtlike jäätmete teke ja käitlus maakondades aastail 2008–2010

Pärnumaal oli 2010. aastal erandlikult suur ohtlike jäätmete teke – veidi üle 9000 tonni, mis suures osas tekkis Pärnu linna ümbersõidutee ehituse käigus. Seal eemaldati saastunud pinnas, mida Pärnu endisel Nõukogude Liidu sõjaväelennuväljal käitles AS Epler & Lorenz. Lääne-Virumaal vähenes 2009. ja 2010. aastal ohtlike jäätmete teke oluliselt, seda just tsemenditootmise arvelt ASis Kunda Nordic Tsement. Kahanenud ehitusturu tõttu oli tsemenditoodete nõudlus väiksem ja vähem tekkis ka tootmisjääki – aluselist klunkritolmu (kood 10 13 12*). Erandlikult suur ohtlike jäätmete teke oli Saaremaal 2008. aastal, mille põhjuseks oli reostunud pinnase puhastustöö endisel asfaltbetoonitehase kinnistul Kõrkkülas (kinnistu kuulus 2008. aastal OÜ-le Topsoil Production). Valgamaa ohtlike jäätmete suur kogus 2009. aastal oli tingitud Valga raudtee kapitaalremondist, mille käigus likvideeriti suures koguses ohtlike ainetega saastunud pinnast, mida käitles AS Ragn-Sells Raplamaal Mäepere jäätmejaamas. Sellest tulenevalt oligi Raplamaal 2009. aastal ohtlike jäätmete taaskasutamine suur – ligikaudu 4000 tonni, saastunud pinnast oli kogukäitlusest ca 2600 tonni.

Ida-Virumaal, Tallinnas ja Läänemaal – piirkondades, kus paiknevad suured ohtlike jäätmete käitlusettevõtted, võib jäätmete taaskasutamine ja kõrvaldamine ületada ohtlike jäätmete tekke. Suur osa Eestis tekkivatest ohtlikest jäätmetest käideldi just nendes maakondades. Seal tegutseb AS EcoPro – üks suurimaid ohtlike jäätmete käitlemisega tegelevaid ettevõtjaid Eestis. Ecometal AS Ida-Virumaal, kus taaskasutatakse pliiakusid, kasvatas aastal 2010 tootmismahтусid ja oluline osa töödeldavatest akudest imporditi meile Soomest ja Lätist. Olulised ohtlike jäätmete käitlejad olid ka AS Epler & Lorenz Tartus ja AS Kunda Nordic Tsement Lääne-Virumaal. Viimasel on jäätmekäitlus küll selleks sobivate tingimuste olemasolust tulenev kõrvaltegevus.

Tulenevalt nn jäätmearuandluse metoodilisest veast (vt peatükki „Jäätmete teke”) ei kattu ka ohtlike jäätmete tekke maakondlik koondsumma kogu riigi ohtlike jäätmete tekke summaga, kuid erisus on väike, keskmine viga on 0,01%. Andmed ohtlike jäätmete tekke ja käitluse kohta maakondade lõikes aastatel 2008–2010 on vaadeldavad lisas 5.

3. OLMEJÄÄTMED

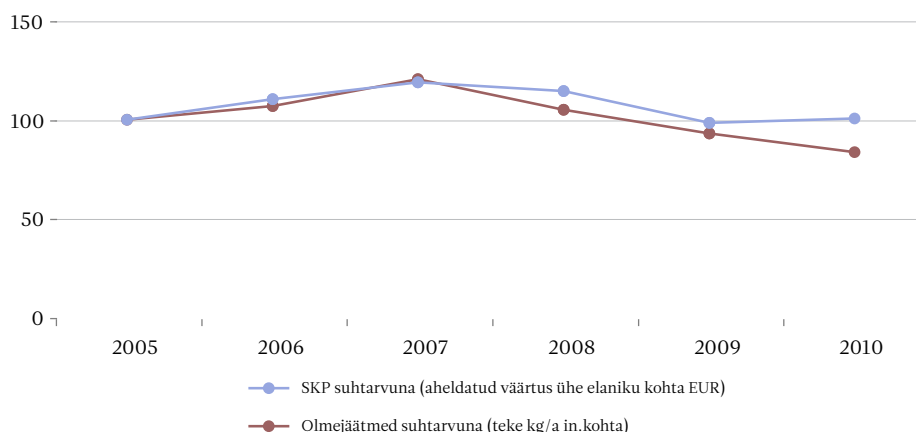
Olmejäätmeid tekkis aastatel 2006–2010 keskmiselt 360 kg elaniku kohta. Olmejäätmete vähenemise 2009. ja 2010. aastal tingis SKP langus ja ostujõu vähenemine keerulises majandussituatsioonis. Olmejäätmete koguteke on hinnan-

guliselt (H. Moora, SEI) ligikaudu 5–7% kõrgem käesolevas kokkuvõttes esitatud olmejäätmete tekke summast, arvestades jäätmeveoga katmata piirkondi omavalitsustes (vt tabel 7, joonis 6).

	2006	2007	2008	2009	2010
Olmejäätmete koguteke (sh kogutud) (kood 20 kokku)	507 694 + sekundaarne teke sortimisest 85 574 t	570 133 + sekundaarne teke sortimisest 74 748 t	497 026 + sekundaarne teke sortimisest 5514 t	439 222 + sekundaarne teke sortimisest 2 105 t	394 417 + sekundaarne teke sortimisest 15 012 t
sh segaolmejäätmed (kood 20 03 01)	377 731	389 792	354 905	301 739	280 929
sh liigiti kogutud (kood 20 01) % kogutekkest	40 797 8	56 852 10	99 466 20	79 044 18	69 109 18
Ladestamine prügilasse (kood 20 kokku) % kogutekkest	373 271 74	390 123 68	333 130 67	287 062 65	267 365 68
Olmejäätmete teke kg/aastas inimese kohta	377	425	370	328	294
Elanike arv (mln)	1,345	1,342	1,341	1,340	1,340

Märkus. Sekundaarne teke sortimisest – see on segaolmejäätmete kogus, mis tekib sekundaarsena segaolmejäätmete sortimisel ja olmejäätmete tekke hulka ei ole seda õige arvestada.

Tabel 7. Olmejäätmete teke aastatel 2006–2010, tonnides

Joonis 6. Olmejäätmete tekke ja SKP muutumine aastail 2006–2010 (baasaastaks 2005)

Varasematel aastatel läksid ka pakendijäätmed olmejäätmete hulka ja ladestati valdavalt prügilasse. Alates 2002. aastast on pakendijäätmete kogumine aasta-aastalt suurenenud ning jäätmearestvustuses kajastatakse neid eraldi jäätmegrupina (jäätmekood 15 01). Seega jäävad eraldi kogutud pakendijäätmed olmejäätmete arvestusest välja, kuigi need tekivad valdavalt olmes. Erinevad uuringud näitavad, et ligikaudu 30% olmes tekkinud jäätmetest moodustavad pakendijäätmed.

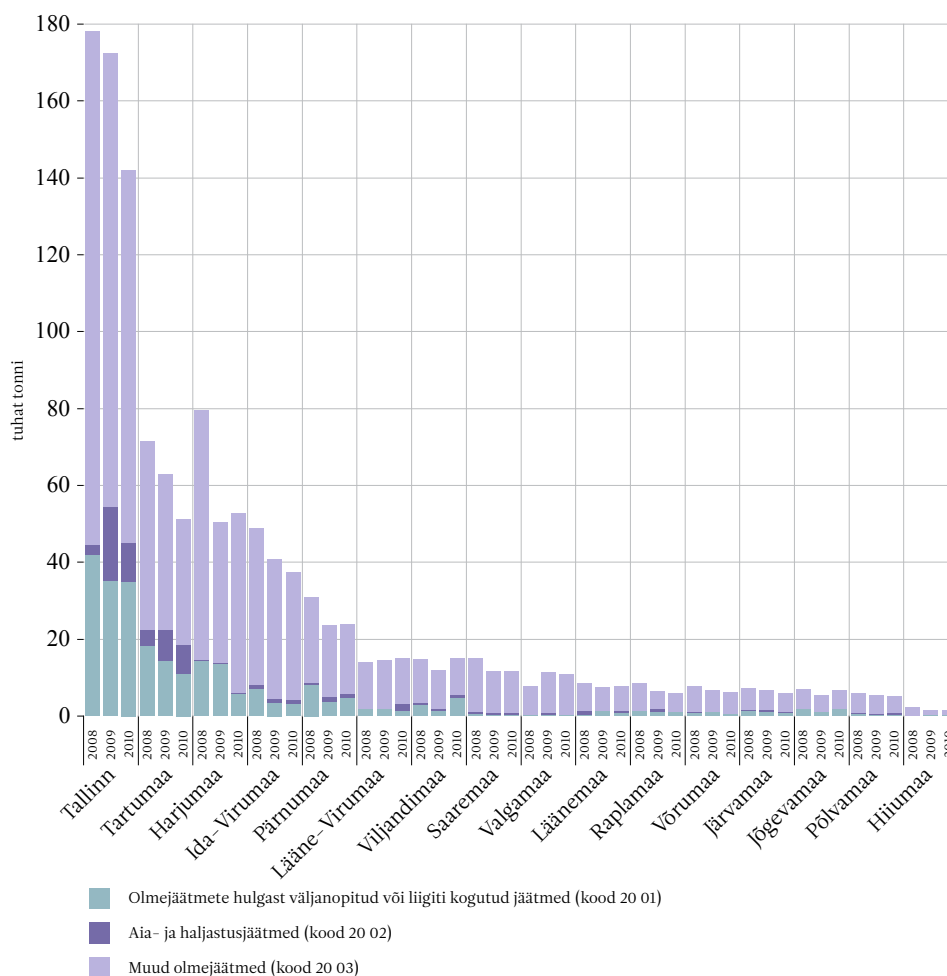
Vähenenud on ka segaolmejäätmete (prügi – jäätmekood 20 03 01) kogused, põhjuseks ongi olmejäätmete liigiti kogumise edenemine sh pakendijäätmete eraldi kogumine. Aastatel 2008–2010 on liigiti kogutud olmejäätmete osakaal tekkinud olmejäätmetest olnud suhteliselt stabiilne – keskmiselt 19%.

Olmejäätmete liigiti kogumise edenemine sh olmes tekkivate biojäätmete eraldi kogumine ja prügikütuse üha suurenev tootmine alates 2009. aastast on vähendanud olmejäätmete ladestamist, kuid alla 65% olmejäätmetekkest ei ole see ajaperioodil 2006–2010 langenud. Eeldatavasti

väheneb ladestamine peale Iru prügipõletustehase käivitumist 2012. aastal ja olmejäätmetest toodetud prügikütuse laiemat kasutuselevõttu.

Prügilatesse ladestati 2006.–2010. aastatel olmejäätmeid keskmiselt 330 190 tonni, sellest segaolmejäätmeid keskmiselt 287 300 tonni ja 35 688 tonni segaolmejäätmete sortimisjääke (kood 20 03 98), mis on sisuliselt samuti segaolmejäätmed. Seega ladestati kokku keskmiselt 322 988 tonni segaolmejäätmeid st 97,8% olmejäätmete ladestamisest moodustasid segaolmejäätmed. Olmejäätmete teke ja käitlus jäätmeliigi alagruppide lõikes aastail 2008–2010 on toodud [lisas 6](#).

Liigiti kogutud olmejäätmete järelsortimisega sh pakendijäätmete sortimisega tegelesid mitmed jäätmekäitlejad, suurimad nendest olid AS Ragn-Sells (Tartu, Tallinna, Jõhvi ja Paikuse sorteerimisjaamad) ja AS Väätša Prügila. ASis Kuusakoski toimus olmes tekkinud metallijäätmete sortimine ja OÜ Nelitähht ning AS WeeRec tegelesid olmes tekkinud elektroonikaromudega. Prügikütuse tootmisega tegelesid suuremas mahus 2010. aastal Tallinna Prügila AS, Nelitähht OÜ, Uikala Prügila AS ja Ecocleaner Sillamäe OÜ.

Joonis 7. Olmejäätmete teke maakondades aastail 2008–2010

Olmejäätmete teke vähenes kõikides maakondades 2009. aastal välja arvatud Lääne-Virumaal ja Valgamaal (vt joonis 7, lisa 7). Suur olmejäätmete teke Valgamaal tulenes septikusetete suurest kogusest 2009. aastal ettevõttes Tõrva Linnahoolduse Asutus (Vanamõisa biotiidid). Lääne-Virumaa 2009. aastal olmejäätmete kogust suurendas liigiti kogutud vanapaber, mille kogus oli pea kaks korda suurem kui 2008. aastal.

Aia- ja haljastusjäätmete tekkekoguste suured hüpped (näiteks Tallinnas, Lääne-Virumaal, Võrumaal) olid tingitud enamasti pinnase ja kivide (jäätmekood 20 02 02) koguste kõikumisest. Erakordselt suured kogused olid valdavalt seotud suuremahuliste heakorratöödega maakonnas.

Andmed olmejäätmete summaarse tekke kohta maakondades näitasid 2008. aastal 10 817 tonni, 2009. aastal 258 tonni ja 2010. aastal 4336 tonni võrra suuremat kogust kui andmed riigi olmejäätmete tekke kohta. Jäätmearuandluse spetsiifikast tulenev meetoodiline viga (täpselt peatükis 1 „Jäätmeteke”), on seega nendel kolmel aastal keskmiselt 1%, tulenedes jäätmekoguste mitmekordistumisest põhjusel, et üleandjad ja vastuvõtjad näitavad jäätmeid erinevate liikidena, sageli ka erinevate kogustena (näiteks üleandja peab arvestust mahuühikutes, vastuvõtja aga kaalub jäätmeid) ning eksitakse jäätmeid üleandnud/vastuvõtnud isikute äri-nimede või tegevuskohtade (vale omavalitsus) kajastamisel.

4. PAKENDIJÄÄTMED

Pakendiseaduse kohaselt on pakend mis tahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks või esitlemiseks selle kauba olelusringi vältel: toormest kuni valmis-kaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavaid ühekorrapakendeid.

Pakendijäätmete teke on viimasel ajal oluliselt suurenenud ja sellega koos on suurenenud ka keskkonnale avaldatav surve ja loodusvarade kasutamine. Seda suundumust arvestades tuleb jätkusuutliku arengu tagamiseks pakendijäätmete teket vältida ja võimalikult suures ulatuses tekkinud pakendijäätmepakkumisi taaskasutada.

Eestis rakendatakse pakendite kogumise ja taaskasutuse korraldamisel tootjavastutuse põhimõtet. Tootjavastutuse põhimõtte tähendab seda, et pakendiettevõtjad (pakendiseaduse kohaselt on pakendiettevõtja isik, kes majandus- või kutsetegevuse raames pakendab kaupa, veab sisse või müüb pakendatud kaupa) peavad turule lastud kauba pakendi ja sellest tekkinud pakendijäätmepakkumisi kokku koguma ja taaskasutama pakendiseadusega sätestatud sihtarvude ulatuses ning kandma ise kõik jäätmekäitlusega seotud kulud. Pakendiettevõtjatel on kohustus turule lastud pakendatud kauba pakendi ja sellest tekkinud pakendijäätmepakkumisi koguda ja taaskasutada selliselt, et pakendiseadusega sätestatud sihtarvud oleksid täidetud.

Pakendiettevõtjad võivad täita oma kohustust iseseisvalt või koostöös teiste pakendiettevõtjatega. Eestis on pakendijäätmepakkumisi tootjavastutuse põhimõtte edukamaks rakendamiseks loodud mittetulunduslikud taaskasutusorganisatsioonid, mis korraldavad Eesti turule toodud pakendijäätmepakkumisi ja taaskasutamist üle kogu riigi. Taaskasutusorganisatsioonide asutajad ja liikmed on alati pakendiettevõtjad. Eestis on kolm peamist taaskasutusorganisatsiooni, mis kogub tagatisrahata pakendeid. Need on

- Eesti Pakendiringlus MTÜ
- Eesti Taaskasutusorganisatsioon MTÜ
- OÜ Tootjavastutusorganisatsioon

Tagatisrahaga pakendeid kogub OÜ Eesti Pandipakend.

Taaskasutusorganisatsioonide ülesanne on korraldada talle kohustused üle andnud pakendiettevõtjate pakendi ja pakendijäätmepakkumisi üleriigilist kogumist ja taaskasutamist ning arendada taas-

kasutussüsteemi, eesmärgiga tagada pakendijäätmepakkumisi taaskasutamine pakendiseaduses sätestatud sihtarvude ulatuses.

Pakendijäätmepakkumisi taaskasutamise tagamiseks on kehtestatud taaskasutuse sihtmäärad nii kogutekke kui ka iga pakendimaterjali liigi kohta eraldi.

Alates 2009. aasta 1. jaanuarist tuleb pakendijäätmepakkumisi taaskasutada järgmiselt:

- 1) pakendijäätmepakkumisi kogumassist vähemalt 60% kalendriaastas;
- 2) pakendijäätmepakkumisi ringlussevõetuna vähemalt 55% ja mitte rohkem kui 80% kalendriaastas.

Et tagada taaskasutamise sihtarvude täitmine, peab pakendiettevõtja alates 2009. aasta 1. jaanuarist taaskasutama pakendimaterjali liike kalendriaastas vähemalt järgmises ulatuses:

- 1) 70% klaasijäätmepakkumisi ringlussevõetuna;
- 2) 70% paberi- ja kartongijäätmepakkumisi kogumassist, kusjuures 60% kogumassist ringlussevõetuna;
- 3) 60% metallijäätmepakkumisi kogumassist ringlussevõetuna;
- 4) 55% plastijäätmepakkumisi kogumassist, kusjuures 45% plastijäätmepakkumisi kogumassist ringlussevõetuna ja 22,5% plastijäätmepakkumisi kogumassist uuesti plastiks töödelduna;
- 5) 45% puidujäätmepakkumisi kogumassist, kusjuures 20% kogumassist ringlussevõetuna.

Riiklik pakendiregister on asutatud Vabariigi Valitsuse 30. oktoobri 1997. aasta määrusega. Alates 1. jaanuarist 2010. aastal käivitati pakendiregistri veebipõhine andmebaas, kuhu ettevõtja saab oma andmed autoriseeritud kasutajana ise sisestada. Pakendiregistri haldaja on Keskkonnaministeerium, tehnilise toimimise tagab ning andmeid töötleb Keskkonnateabe Keskus.

Pakendiregistri ülesandeks on Eestis turule lastud kauba pakendite, tekkinud pakendijäätmepakkumisi, käibelt kõrvaldatud korduskasutuse pakendite, pakendijäätmepakkumisi taaskasutamise ning taaskasutamise sihtarvude täitmise kohta arvestuse pidamine pakendiseadusest ja pakendiaktiivse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks, Euroopa Komisjonile pakendijäätmepakkumisi teabe esitamiseks ning järelevalve teostamiseks. Hetkel on pakendiregistrisse registreeritud li-

gikaudu 3080 pakendiettevõtjat, kes on sisestanud ligikaudu 5700 pakendiaruannet.

Pakendijäätmete tekke ja taaskasutamise arvestamise aluseks Eestis on jäätmeseaduse § 117 alusel koostatud jäätmearuandlus ning seda täiendavad Keskkonnaministeeriumi ja kohalike omavalitsuste tellitud olme- ning pakendijäätmete teemalised uuringud. Metoodika on välja töötatud Austria-Eesti mestiprojekti „Supporting the Development of Nationwide Packaging Waste Collection and Recovery System” (2004) raames.

Kasutatud uuringud on järgmised.

- Pakendijäätmete sortimisuuring (aastast 2007/2008) „Eestis tekkinud olmejäätmete (sh eraldi pakendijäätmete ja biolagunevate jäätmete) koostise ja koguste analüüs”.

Eeltoodud uuringust kasutatakse pakendijäätmete tekke arvestamiseks liigiti kogutud paber- ja kartongpakendite osakaalu liigiti kogutud paber- ja kartongist. Uuringu ja selle teostaja arvamuse järgi moodustavad paber- ja kartongpakendid liigiti kogutud paberist ja kartongist ligikaudu 30%. Uurimistööd tegi Säästva Eesti Instituut (SEI).

- „Tartu linna ja Tartu maakonna biogaasi tooraine uuring” (aastast 2011).

Uuringu üks osa oli Tartu linnas tekkivate ja ladestamisele suunatavate segaolmejäätmete liigilise koostise analüüs. Selleks tehti aastatel 2010–2011 segaolmejäätmete sortimisuuring. Sortimisuuringu käigus pöörati enam tähelepanu biolagunevate jäätmete (sh biojäätmete) ja pakendijäätmete osakaalu väljaselgitamisele. Uuringust kasutatakse pakendijäätmete tekke ja taaskasutamise koguste arvestamisel segaolmejäätmete liigilise koostise analüüsi tulemusena saadud pakendijäätmete ja pakendimaterjali liikide osakaalu segaolmejäätmete hulgas. Uuringu ja selle teostaja järgi on segajäätmete hulgas umbes 24% pakendijäätmeid, milles omakorda on plastpakendijäätmeid 13%, klaaspakendijäätmeid 3%, metallpakendijäätmeid 2% ja paber- ja kartongpakendijäätmeid 6%. Uurimistöö viis läbi Säästva Eesti Instituut (SEI).

Pakendijäätmete tekke ja taaskasutuse koguste arvestamiseks on algandmete saamiseks kasutatud ettevõtete esitatud jäätmearuannete

andmeid (jäätmearuandluse infosüsteemi (JATS) andmeid) ja neid on täiendatud SEI uuringute tulemustega. Pakendijäätmete tekke kohta kasutatakse JATSi andmeid, kuna Euroopa Komisjoni 22. märtsi 2005 otsuse 2005/270/EÜ järgi võib liikmesriigis tekkinud pakendijäätmeid pidada võrdseks selles liikmesriigis samal aastal turule lastud pakendite kogusega.

JATSi andmete täiendamisel SEI uuringute tulemustega saadud pakendijäätmete teke koosneb liigiti kogutud pakendijäätmetest ja segaolmejäätmete hulgas olevatest, peamiselt prügilatesse ladestatud pakendijäätmetest. Andmed liigiti kogutud pakendijäätmete ja segaolmejäätmete massi kohta on kättesaadavad JATS-ist.

Taaskasutatud pakendijäätmete kogus on liigiti kogutud pakendijäätmete taaskasutatud koguste ja taaskasutamiseks ekspordi suunatud pakendijäätmete koguste summa. Ka need andmed tuginevad JATSi esitatud aruannete andmetele.

Pakendite turule laskmise ja taaskasutamise andmeid ei võeta hetkel veel pakendiregistris, kuna pakendiregistris sisalduvad andmed on praegu ebatäpsed. Keskkonnateabe Keskuse 2011. aastal läbi viidud pakendiregistri ja jäätmearuandluse infosüsteemi pakendijäätmete taaskasutamise andmete võrdlus näitas, et pakendiregister ei kajasta lõplikku taaskasutust, vaid sisaldab andmeid ka pakendite kogumise, vaheladustamise ja taaskasutamiseks ettevalmistavate toimingute kohta. Seega on pakendijäätmete turule toomise ja tegelikult taaskasutatud koguste arvestamisel otstarbekas kasutada JATSi andmeid.

2008. aastal pakendijäätmete tekke hüppelises suurenemises on tähtis roll sisendandmete uuendamisel. Nimelt hakati seni kasutatud 2000. ja 2005. aasta segaolmejäätmete koostise uuringute asemel kasutama ajakohasemat 2008. aasta pakendi- ja segaolmejäätmete sortimisuuringut. See oli oluline uuendus pakendijäätmete tekke arvestamisel, aidates saada ajakohaseid andmeid ning näha majanduskasvu mõjusid pakendijäätmete tekkele.

2009. aasta pakendijäätmete tekke arvestamisel kasutati aga 2011. aasta segaolmejäätmete sortimisuuringute tulemusi, mis on loogiline samm arvestades, et majanduskasv asendus langusega ja seega on oluline kasutada ajakohaseid andmeid, mis pakendijäätmete teket võimalikult tõetruult kajastavad (vt tabel 8).

Pakendijäätmete teke ja taaskasutamine aastal 2008									
Materjal	Pakendijäätmete teke (t)**	Taaskasutamine							
		Materjali ringlussevõtt (t)	Bioloogiline ringlussevõtt (t)	Energiakasutus (t)	Kokku (t)	Sh eksport (t)	Sh eksport taaskasutamiseks (%)	Ringlussevõtu määr (%)	Taaskasutuse määr (%)
Klaas	57 314	26 225	0	0	26 225	8 555	33	100	46
Plast	71 826	15 837	0	345	16 182	6 610	41	98	23
Paber ja kartong*	68 605	44 675	0	36	44 711	29 561	66	100	65
Metall	9 373	2 402	0	0	2 402	2 368	99	100	26
Puit	7 352	273	3 896	2 165	6 334	0	0	4	86
Kokku	214 470	89 412	3 896	2 545	95 853	47 094	49	93	45

Pakendijäätmete teke ja taaskasutamine aastal 2009									
Materjal	Pakendijäätmete teke (t)**	Taaskasutamine							
		Materjali ringlussevõtt (t)	Bioloogiline ringlussevõtt (t)	Energiakasutus (t)	Kokku (t)	Sh eksport (t)	Sh eksport taaskasutamiseks (%)	Ringlussevõtu määr (%)	Taaskasutuse määr (%)
Klaas	37 407	33 629	0	0	33 629	10 297	31	100	90
Plast	52 603	11 916	0	2 550	14 466	3 672	25	82	28
Paber ja kartong*	57 263	39 545	0	7	39 552	32 824	83	100	69
Metall	9 633	3 478	0	0	3 478	3 056	88	100	36
Puit	4 673	53	3 733	217	4 003	0	0	1	86
Kokku	161 579	88 621	3 733	2 774	95 128	49 849	52	93	59

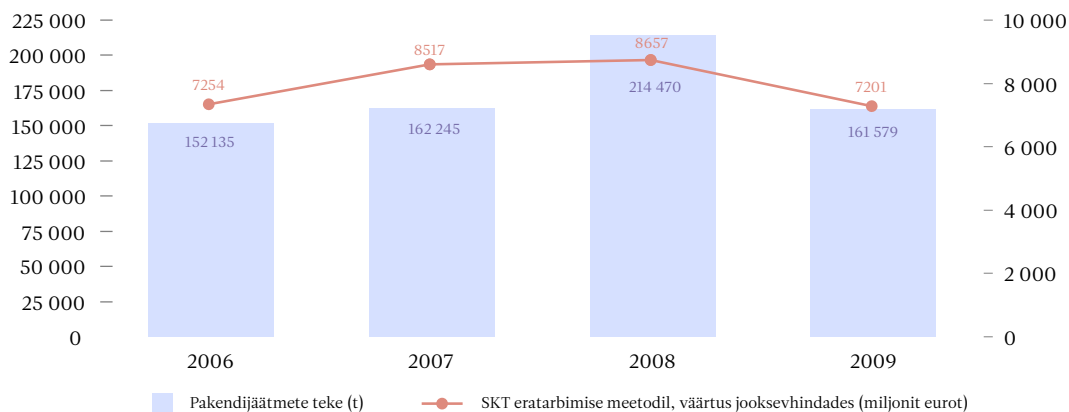
*Komposiitmaterjal on esitatud põhimaterjali järgi paberi ja kartongi hulgas

**Pakendijäätmete tekkes on arvestatud nii liigiti kogutud kui ka segaolmejäätmete koostises sisalduvaid pakendijäätmeid

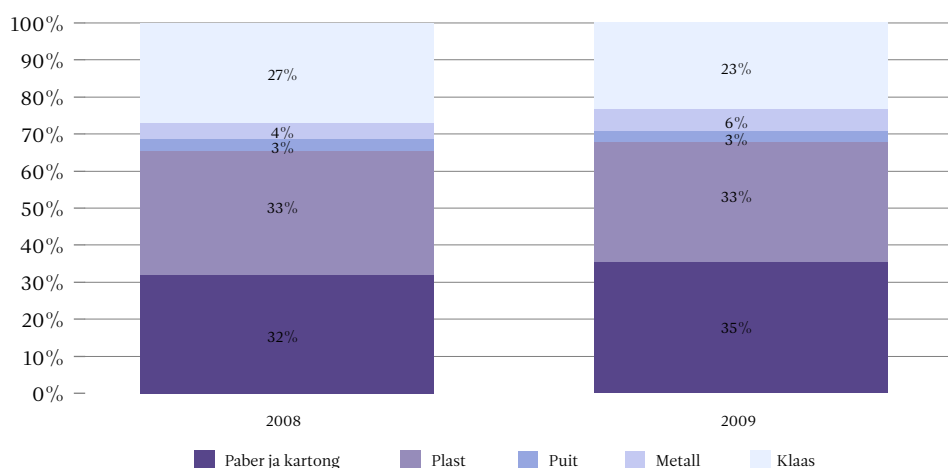
Tabel 8. Pakendijäätmete teke ja taaskasutamine aastatel 2008 ja 2009

Jäätmete, sealhulgas pakendijäätmete teke, on teadaolevalt tihedalt seotud tarbimisega. Tuleb nentida, et seda kinnitavad ka tarbimise ja pakendijäätmete tekke näitajad, mis näitavad sarnast suunda.

Pakendijäätmete tekke puhul on joonisel 8 näha, et majanduskasvu asendumine majanduslangusega mõjus ka pakendijäätmete tekkele. Pakendijäätmete teke vähenes 2009. aastal võrreldes 2008. aastaga hüppeliselt.

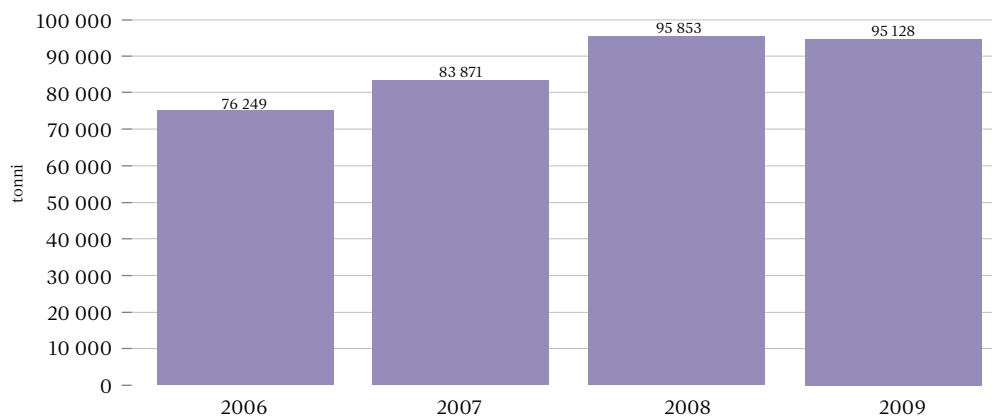
Joonis 8. Pakendijäätmete teke ja SKT aastatel 2006–2009

Joonis 9. Pakendijäätmete koguteke pakendimaterjali liikide kaupa aastatel 2008 ja 2009

Pakendijäätmete kogutekkes pakendimaterjali liikide lõikes pole 2009. aastal võrreldes 2008. aastaga suuri muutusi toimunud. Klaaspakendi jäätmete teke vähenes 2009. aastal võrreldes 2008. aastaga 4% võrra. Suurenes metallist (2%

võrra) ning paberist ja kartongist (3% võrra) pakendijäätmete teke. Plastist ja puidust pakendijäätmete teke püsis 2008. ja 2009. aastal stabiilsena.

Joonis 10. Pakendijäätmete taaskasutamine aastatel 2006–2009

Kuigi viimaste aastate jooksul on pakendijäätmed hakanud üha enam taaskasutusse jõudma, siis viimasel kahel aastal (2008 ja 2009) on

jäätmete taaskasutus püsinud stabiilsena ja seda sõltumata pakendijäätmete tekke järsust langusest 2009. aastal.

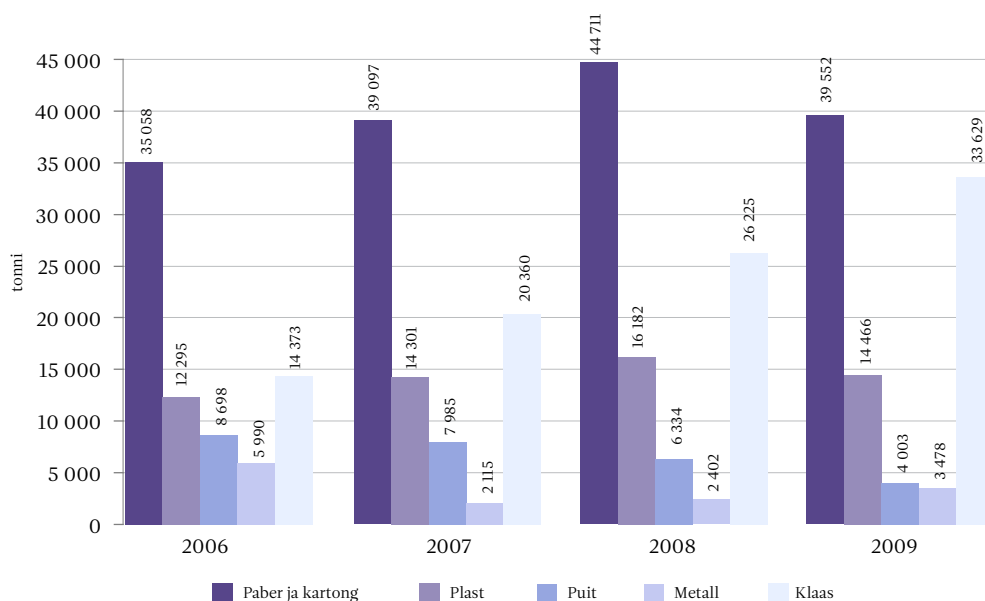
Joonis 11. Pakendijäätmete taaskasutuse sihtarvude täitmine

Kuigi 2006. aastal jõudis Eesti esimest korda Euroopa Liidu kehtestatud taaskasutamise sihtarvude täitmiseni, pole aastatel 2007–2009 suudetud taaskasutamise sihtarve enam täita. Hoolimata taaskasutatud pakendijäätmete hul-

ga suhteliselt stabiilselt kasvust, on pakendijäätmete teke suurenenud veel kiiremini ja see on taaskasutamist vähendanud. 2009. aastal jõudis Eesti suhteliselt lähedale taaskasutuse sihtarvude täitmisele, kuna pakendijäätmete

teke vähenes oluliselt ning 2009. aastal saavutatud taaskasutatud pakendijätmete kogus püsis stabiilsena. Taaskasutamise sihtarvu täitmisest

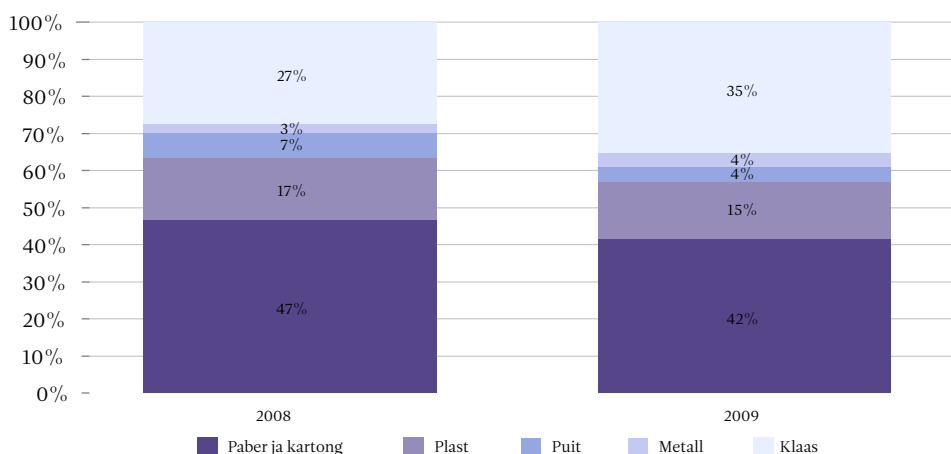
jäi 2009. aastal puudu vaid 1%. Pakendijätmete tekke vähenemises oli tähtis roll majanduslangusest tingitud tarbimise vähenemises.

Joonis 12. Pakendijätmete taaskasutamine materjalide lõikes

Pakendijätmete taaskasutamises pakendimaterjali liikide lõikes on 2009. aastal toimunud mitmeid muutusi võrreldes 2008. aastaga. Nimelt on oluliselt kasvanud klaasist pakendijätmete taaskasutamine (8% võrra), ent teiste pakendimaterjali liikide taaskasutamine on jää-

nud stabiilseks või on märgata kerget langust. 2008 ja 2009. aastal aset leidnud muutuste üks põhjusi võib olla materjalide kokkuostuhindade kõikumine maailmaturul, mille järgi jäätmekäitlejad materjalide taaskasutusse suunamist reguleerivad.

Joonis 13. Taaskasutatavate pakendimaterjalide jaotus liigiti aastatel 2008 ja 2009

5. PROBLEEMTOOTED JA NENDEST TEKKINUD JÄÄTMED

Probleemtooted on tooted, mille jäätmed võivad põhjustada ohtu keskkonnale ja tervisele. Probleemtoodete hulka kuuluvad sõidua autod ja kaubikud (M1-, N1- ja L2e-kategooria mootorsõidukid) ning nende osad, elektri- ja elektroonikaseadmed ning nende osad, akud ja patareid ning rehvid.

Probleemtoodetele rakendatakse tootjavastutust, mis on laiendatud nn saastaja maksab põhimõtte. Selle järgi on tootjal kohustus koguda ja suunata edasisele käitlemisele (taaskasutusse, ringlussevõtuks või kõrvaldamiseks) enda poolt turule toodud probleemtoodetest tekkinud jäätmed. Tootjad (jäätmeseaduse kohaselt on tootja isik, kes valmistab ja müüb tooteid oma kaubamärgi või nimetuse all, tegeleb teiste valmistatud toodete edasimüügiga või impordib tooteid Eestisse nende turustamise või edasimüümise eesmärgil) peavad üldjuhul jäätmed vastu võtma tasuta ning kandma ise kõik jäätmekäitlusega seotud kulud.

Probleemtoodete tootjavastutus on Eestis suhteliselt uus valdkond – see rakendus 1. mail 2004 koos uue jäätmeseaduse jõustumisega. Romusõidukite ja vanarehvide kogumise ja edasise käitlemise nõue jõustus tootjatele 1. jaanuarist 2005 ning elektroonikaromude käitlemise kohustus 13. augustist 2005.

Alates 13. veebruarist 2006 peavad ka kõik probleemtoodete tootjad end probleemtooteregistris (lühend PROTO) registreerima ning esitada PROTOle andmeid turule toodud toodete, kogutud ja taaskasutatud jäätmete koguste kohta. PROTO vastutav töötaja on Keskkonnaministerium ning volitatud töötaja Keskkonnateabe Keskus. 27. septembri 2011 seisuga on PROTOs registreeritud 489 probleemtoodete tootjat. Suurem osa tootjatest on registreeritud tootjavastutusorganisatsioonide (TVO) kaudu. Need on elektri- ja elektroonikaseadmetega tegelevad Eesti Elektri- ja Elektroonikaseadmete Ringlus MTÜ (EES-Ringlus) ja Eesti Elektroonikaromu MTÜ (neis on vastavalt 95 ja 201 liiget). Gaaslahenduslampide (probleemtoodete kategooria 5a) tootjatel on oma TVO – Ekogaisma Eesti OÜ (44 liiget). Lisaks on TVOd rehvitootjatel – Eesti Rehviliit MTÜ (102 liiget) ja Rehviringlus MTÜ (12 liiget). Registreerimine jätkub, sest kuigi PROTOs on registreeritud peaaegu kõik suuremad Eesti probleemtoodete tootjad, on väga palju väiksemaid ettevõtjaid veel registreerimata.

Probleemtoodetest tekkinud jäätmete taaskasutamisele ja ringlussevõtule on seadusega ka sihtarvud paika pandud. Need on järgmised:

- Alates 1. jaanuarist 2006 on tootja kohustatud romusõidukite kategoorias taaskasutama vähemalt 85% romusõidukite aastast keskmisest massist. Korduskasutusse ja ringlusse võetavate komponentide, materjalide ja ainete mass peab olema vähemalt 80% romusõiduki aastast keskmisest massist.

Alates 1. jaanuarist 2015 on vastavad arvud 95% ja 85%. (Nimetatud sihtarve võetakse arvesse juhul, kui romusõidukite taaskasutamise ja ringlussevõtu arvutamise jaoks on tehtud romusõidukite katsepurustamisi. Katsepurustamisi tuleb teha vähemalt üks kord kolme aasta jooksul).

- Hiljemalt 26. septembriks 2011
  - 1) pliipatareide ja -akudel keskmiselt 65 massiprotsendi ulatuses,
  - 2) kaadmium-nikkelpatareide ja -akudel keskmiselt 75 massiprotsendi ulatuses ja
  - 3) muudel patarei- ja akujäätmetel keskmiselt 50 massiprotsendi ulatuses.
- 31. detsembriks 2008
  - 1) kategooriatesse 1 ja 10 kuuluvaid elektri- ja elektroonikaseadmeid vähemalt 80% ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutatavaid ja ringlussevõetavaid komponente, materjale ja aineid vähemalt 75% ulatuses seadmete keskmisest massist;
  - 2) kategooriatesse 3 ja 4 kuuluvaid elektri- ja elektroonikaseadmeid vähemalt 75% ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutatavaid ja ringlussevõetavaid komponente, materjale ja aineid vähemalt 65% ulatuses seadmete keskmisest massist;
  - 3) kategooriatesse 2, 5, 6, 7 ja 9 kuuluvaid elektri- ja elektroonikaseadmeid vähemalt 70% ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutatavaid ja ringlussevõetavaid komponente, materjale ja aineid vähemalt 50% ulatuses seadmete keskmisest massist;

- 4) gaaslahenduslampide korduskasutatavaid ja ringlussevõetavaid komponente, materjale ja aineid vähemalt 80% ulatuses lampide massist.

Elektroonikaromude, patarei- ja akujätmete kogumisele on sätestatud kogumise määrad, mille tootjad peavad saavutama. Need on järgmised.

- 1) 4 kg inimese kohta kodumajapidamiste elektroonikaromusid hiljemalt 31. detsembriks 2008;
- 2) 26. septembriks 2012 vähemalt 25% kantavaid patarei- ja akujätmeid ning 26. septembriks 2016 vähemalt 45%;
- 3) 26. septembriks 2012 vähemalt 75% mootorsõidukite patarei- ja akujätmeid ning 26. septembriks 2016 vähemalt 90%.

5.1 M1- ja N1-kategooria mootorsõidukitest tekkinud jäätmed

Romusõidukite koondandmete koostamiseks on kasutatud erinevaid allikaid: Maanteeameti liiklusregistri büroo arvelt võetud sõidukite kohta käivad andmed, romusõidukite andmed ettevõtete jäätmearuannetest ning austerlaste uurimus⁵ romusõidukite kohta. PROTO kaudu kogutavad andmed on esialgu ebapiisavad, kuna tarbija eelistab autoromu tasuta äraandmist autolammutustele ja romulatele ning metallikokkuostu pakutavat võimalust kasutuks muutunud sõidukist raha eest loobuda ning sellisel juhul need sõidukid PROTO andmestikus ei kajastu. Olukord on siiski paranemas, sest sõidukitootjate koostöö metallikokkuostjate ja autolammutuskodadega tiheneb (vt tabelid 5 9, 10, 11 ja 12).

Demonteerimisel saadud osade ja materjalide kogu taaskasutamine	2006	2007	2008	2009
Akud	178,6	185,0	201,3	95,9
Vedelikud (v.a kütus)	154,8	160,3	177,9	100,0
Õlifiltrid	10,7	65,2	45,4	19,9
Muud probleemtoodete saastest vabastamisel saadud materjalid (v.a kütus)	0,1	0,0	0,0	0,3
Katalüsaatorid	0,1	2,5	0,9	45,6
Metallosad	417,9	432,9	790,3	534,1
Rehvid	476,3	493,4	514,3	272,1
Suured plastosad	17,4	30,5	59,1	20,2
Klaas	131,0	135,7	119,6	1,1
Muud demonteerimisel saadud materjalid	110,4	196,5	31,4	34,1
Kokku	1497,2	1701,9	1940,1	1123,1

Tabel 9. Eestis romusõidukite demonteerimisel saadud osade ja materjalide käitus aastail 2006–2009, tonnides

Purustamisel saadud materjalide kogu taaskasutamine	2006	2007	2008	2009
Mustmetallijätmed (malm, teras)	6804,1	7884,2	4065,2	4309,8
Värvilised metallid (alumiinium, vask, tsink, plii jm)	477,8	553,7	36,8	24,5
Kokku	7281,9	8437,9	4102,0	4335,4

Tabel 10. Eestis tekkinud ja romusõidukite purustamisel saadud materjalide käitus aastail 2006–2009, tonnides

⁵ Neubacher, F., VDI MSc Process Engineering M.S. Technology & Policy (M.I.T.). (2004–2005). Evaluation of the Measures and Targets of the Austrian End-of-Life Vehicles Ordinance with regard to the Implementation of the Directive 2000/53/EC.

Väljaveetud romusõidukite (või sõidukiosade) kogumass	2006	2007	2008	2009
Romusõidukid ja nende osad	1628,1	2947,4	5845,6	1051,1

Tabel 11. Eestis tekkinud ja edasiseks käitlemiseks väljaveetud romusõidukid aastail 2006–2009, tonnides

	2006	2007	2008	2009
Romusõidukite koguarv (tk)	11035	12664	13843	7528
Romusõidukite kogumass	10636,6	12333,8	13716,2	7712,3
Korduskasutatud ja taaskasutatud üldkogus	8779,1	10139,9	12714,4	6738,2
Romusõidukite korduskasutus- ja taaskasutamismäär (%)	82,5	82,2	92,7	87,4

Tabel 12. Eestis tekkinud ja Eestis või mujal käideldud romusõidukite kogu kordus- ja taaskasutamine ning ringlussevõtt aastail 2006–2009, tonnides

Kokkuvõtte koostamisel eeldatakse, et romusõidukite koostisosad Austrias ja Eestis on sarnase kaalu ja koostisega ning ka meetodid romusõiduki käitlemisel on sarnased. Sõidukiromude demonteerimisel ning purustamisel saadud kogused on arvatud selle analoogia põhjal. Sõidukite keskmise tühimassi (sõiduki tehnilistes andmetes olevast tühimassist) on maha arvatud juht – 75 kg, kütus 40 kg ning austerlaste uurimusest tulenevalt uue ning lammutamisele mineva sõiduki erinevast kompleksusest tulenev kaaluerinevus – 26 kg.

2009. aastal on kasutatud Maanteeameti liiklusregistri büroo lammutustõendiga arvelt maha võetud sõidukeid. Eelnevatel aastatel on kasutatud registrist kustutatud taastamisõiguseta sõidukeid. Selline meetod ei ole kõige täpsem, kuna ei ole teada, kui palju on masinaid, mis on lammutatud varem, kuid registrist kustutatud hiljem. Puudused tulenesid Maanteeameti puudulikust infosüsteemist, mida on praeguseks ajaks täiustatud.

5.2 Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed

Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete koondandmed põhinevad PROTO ja

ettevõtete jäätmearuannete (JATSi) andmetel. PROTOs peavad end registreerima tootjad ja esitama andmeid turule lastud seadmete ning kogutud ja käideldud jäätmete kohta. Jäätme-seaduse kohaselt on elektroonikaromusid lubatud koguda ka jäätmekäitlejatel iseseisvalt ilma tootja volitusega (lepinguta), seega kõik andmed elektroonikaromude kogumise ja edasise käitlemise kohta PROTOs ei kajastu. JATSi aruannetes kajastuvad muuhulgas need elektroonikaromud, mis nopitakse välja olmejäätmete hulgast kas sortimistehases või prügilates. Need kaks asjaolu on peamine põhjus, miks märkimisväärne osa elektroonikaromudest PROTO-le esitavates aruannetes ei kajastu.

Tooteliigid	Kogutud kodumajapidamistest (mass)				Kokku kogutud (mass)			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
1. Suured kodumasinad	3445,9	3382,3	2851,1	1812,5	3445,9	3382,3	2950,8	1869,7
2. Väiksemad kodumasinad	68,3	92,1	207,1	257,1	68,3	92,1	207,1	257,1
3. Infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed	665,6	870,7	957,4	1017,6	687,0	870,7	970,7	1058,4
4. Tarbijatele ettenähtud seadmed	1605,3	1644,4	1675,2	1222,3	1606,4	1644,4	1677,5	1222,3
5. Valgustusseadmed	0,5	0,3	0,8	42,5	0,5	0,3	0,8	42,5
5a. Gaaslahenduslambid	6,7	132,0	84,3	88,7	38,8	143,2	85,1	89,9
6. Elektri- ja elektroonilised tööriistad	7,4	66,3	100,9	244,1	7,4	66,3	100,9	244,1
7. Mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid			10,7	9,2			10,7	9,2
8. Meditsiiniseadmed (välja arvatud kõik implantaadid ja nakatunud tooted)							41,7	0,1
9. Seire- ja valveseadmed			6,6	16,3			6,6	16,4
10. Automaadid				0,4			111,3	0,5

Tabel 13. Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumine Eestis aastail 2006–2009, tonnides

Kodumajapidamistest koguti elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid inimese kohta 2006. aastal 4,3 kg, 2007. aastal 4,6 kg, 2008. aastal 4,4 kg ja 2009. aastal 3,6 kg. 2009. aasta väik-

sed kogused on ilmselt tingitud sellest, et 2009. aastal oli majandus madalseisus ja inimesed ei soetanud nii palju uusi elektri- ja elektroonikaseadmeid.

Tooteliigid	Eestis töödeldud (mass)				Teises EL liikmesriigis töödeldud (mass)			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
1. Suured kodumasinad	641,0	454,9	1428,0	999,6	1918,5	2343,0	423,6	870,1
2. Väiksemad kodumasinad	10,7	58,0	131,4	261,4	48,7	5,2	1,7	1,4
3. Infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed	204,8	704,7	598,0	1058,6	432,4	62,8	31,6	9,4
4. Tarbijatele ettenähtud seadmed	215,5	1289,0	1091,7	1206,5	1307,7	114,9	36,0	12,2
5. Valgustusseadmed	0,5	0,3	0,5	42,5			0,1	
5a. Gaaslahenduslambid					25,8	119,1	86,6	84,3
6. Elektri- ja elektroonilised tööriistad	7,4	2,9	69,3	244,1		0,3		
7. Mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid			7,4	9,2				
8. Meditsiiniseadmed (välja arvatud kõik implantaadid ja nakatunud tooted)				0,1				
9. Seire- ja valveseadmed			4,6	15,9				0,4
10. Automaadid				0,5				

Tabel 14. Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete töötlemine aastail 2006–2009, tonnides

6. JÄÄTMETE TAASKASUTAMINE

Jäätmete taaskasutamine on jäätmekäitlustoiming, millega jäätmed või neis sisalduv aine või materjal võetakse kasutusele toodete valmistamisel, töö tegemisel või energia tootmisel, või

seada ettevalmistav tegevus. Jäätmete taaskasutamistoimingute nimistu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2004. a määrusega nr 104 (RT I, 2004, 23, 157).

	2006	2007	2008	2009	2010
Jäätmeteke	20 012 488	21 236 625	20 012 488	15 627 283	19 500 404
Jäätmete taaskasutus	7 457 581	6 745 179	5 815 601	4 411 943	7 138 893
sh taaskasutuseks ettevalmistavad toimingud (R13)	513 312 (7% taaskasutamisest)	313 147 (5% taaskasutamisest)	434 272 (7% taaskasutamisest)	272 506 (6% taaskasutamisest)	340 580 (5% taaskasutamisest)
Taaskasutamise % jäätmete tekkest	37	32	30	28	37

Märkus. 2006. a jäätmetekke kogust suurendas oluliselt Horizon Tselluloosi ja Paberi ASis tekkinud reovee kohtpuhastusseted (kood 03 03 11) – 1 683 690 tonni. Sette kuivaineprotsent oli 0,06%, seega võib järeldada, et tegemist oli pigem reoveega, mille deklareerimine sellisel moel jäätmearuandes asjakohane ei ole. Reovee kohtpuhastussete käitlustoiminguks oli pinnastöötlus – R10. Tegelikult ei toimunud vedeljäätmete taaskasutamist selle toimingu harilikus mõistes, tegemist oli pigem tootmistehnoloogias tulenevalt nn ettevõttesisese taaskasutamisega. Ilma reoveeta oleks taaskasutus 5 773 891 tonni.

Tabel 15. Jäätmete taaskasutamine aastatel 2006–2010, tonnides

Jäätmealase tegevuse üheks prioriteediks jäätmetekke vältimise kõrval on jäätmete taaskasutamine võimalikult suures ulatuses. Eestis taaskasutati aastatel 2006–2010 keskmiselt 33% tekkinud jäätmetest. Tegelik jäätmete taaskasutus oli kindlasti suurem, sest taaskasutuse arvestusest jäävad välja jäätmed (saepuru, puidu-, ehitusjäätmed, tsemenditehase klinkritolm,

vadak jm), mis antakse kasutamiseks eraisikutele või ettevõtjatele, kes ei ole jäätmearuande kohuslased. Põlevkivi aherainet kasutatakse teedehituses, kuid ka see ei kajastu aruandluses, kuna ehitusettevõtted ei ole jäätmearuande kohuslased. Andmed jäätmete määratlemata käitluse kohta on toodud tabelis 16.

	2006	2007	2008	2009	2010
Määratlemata käitlus (t/a)	853 103	1 724 599	1 240 707	1 945 578	1 132 828
Määratlemata käitluse % jäätmete tekkest	4%	8%	6%	12%	6%

Tabel 16. Määratlemata käitlus aastatel 2006–2010

Jäätmete taaskasutamise puhul eelistatakse jäätmete korduskasutust, seejärel nende ring-

lussevõttu materjali või toormena ning alles seejärel jäätmete energiakasutust.

Taaskasutamistoimingud	2008	2009	2010
R1 – kasutamine peamiselt kütusena või muu energiaallikana	257 234	224 190	264 036
R2 – lahustite taasväärtustamine või regenereerimine	27	18	21
R3 – lahustitena mittekasutatavate orgaaniliste ainete ringlussevõtt või taasväärtustamine	1 125 036	1 232 057	1 298 226
R4 – metallide või metalliühendite ringlussevõtt või taasväärtustamine	20 967	35 911	20 262
R5 – muude anorgaaniliste ainete ringlussevõtt või taasväärtustamine	3 254 329	2 146 494	4 865 790
R8 – katalüsaatorikomponentide taaskasutamine	0	0,3	0,9
R9 – õlide taasrafineerimine või korduskasutamine mõnel muul viisil	470	617	6
R10 – pinnastöötlus põllumajandusliku kasutamise eesmärgil või keskkonnaseisundi parendamiseks	721 400	500 150	349 973
R11 – koodinumbriga R1–R10 märgitud mis tahes toiminguga tagajärjel tekkinud jäätmete kasutamine	1 867	0	0
R13 – jäätmete kogumine nende töötlemiseks koodinumbriga R1–R12 märgitud mis tahes menetlusel (sh sortimine), välja arvatud kogumise ajal ajutine ladustamine jäätmete tekkekohas	434 272	272 506	340 580

Tabel 17. Jäätmete taaskasutamine aastatel 2008–2010 toimingukoodide löikes, tonnides

Suurimad aastatel 2008–2010 taaskasutatavad jäätmeliigid jäätmearuandluse järgi olid põlevkivi aheraine, -tuhad ja poolkoks, ehitus- ja lammutuspraht (sh süvenduspinnas), puidu- ja piimatööstuse jäätmed, metallijäätmed, reoveepuhastusjäätmed. Ettevõtete tootmistehnoloogias tulenevalt taaskasutatakse ettevõttesiseselt ka paljusid vesipõhiseid vedeljäätmeid, mis tekivad näiteks elektri tootmisel või tselluloosi- ja paberitööstuses. Taaskasutuse hulka loetakse ka taaskasutamiseks ettevalmistavat tegevust – jäätmete kogumist töötlemiseks, segajäätmete sortimist ja jäätmete purustamist. Enne lõplikku taaskasutamist on purustatud ja sorditud kõige enam metalli- ja ehitusjäätmeid. Jäätmete taaskasutusse suunamist mõjutatakse erinevate majandusmeetmetega, näiteks saastetasuga jäätmete keskkonda viimisel, pakendiaktsiisiga pakendijäätmete taaskasutamise kohustuse täitmata jätmise eest, tootjavastutuse

põhimõttega, mille kohaselt peab tootja tagama tema turule lastud probleemtoodetest tekkivate jäätmete kogumise ja nende kordus-, taaskasutamise või kõrvaldamise.

Jäätmete taaskasutamiseks arendatakse üha uusi meetodeid, näiteks OÜ Kummimatid alustas vanarehvidest kummimattide tootmist, OÜ Rexest Grupp kodumajapidamistes tekkinud plastijäätmetest ehitusmaterjali tootmist jne.

2010. aasta veebruaris käivitas AS Veolia Keskkonnateenused koostöös Tallinna Prügila ASga segaolmejäätmetest mehaanilis-bioloogilise töötlemise (MBT) teel jäätmekütuse (RDF) tootmise, sama tegevust on plaaninud ka AS Ragn-Sells oma Suur-Sõjamäel asuvas jäätmekäitluskompleksis. Ida-Virumaal tegelevad segaolmejäätmete mehaanilis-bioloogilise töötlemise ja jäätmekütuse tootmise arendamisega nii Uikala Prügila AS kui ka EcoCleaner AS. Jäätmekütuse põletamise võimalused on alates 2009.

⁶ Keskkonnaministeeriumi kodulehekülj. http://www.envir.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=1175641/J%E4%E4tmejaamad_k%FClastajatele.xls

aasta lõpust olemas ASis Kunda Nordic Tsement. Eesti Energia AS on võtnud suuna Baltimaade esimese segaolmejäätmete masspõletustehase rajamiseks Iru elektrijaama juurde, mis peaks valmima eeldatavasti 2012. aastal.

Segaolmejäätmete masspõletuse plaanisel ei tohi siiski kõrvale jätta jäätmete liigiti kogumist, sest EL jäätmedirektiivi ja jäätmeseaduse §-i 136³ kohaselt tuleb 2020. aastaks 50% olmejäätmetes sisalduvast klaasist, paberist, metallist ja plastist korduskasutuseks ette valmistada või võtta materjalina ringlusse. Kohalikel omavalitsustel on siinkohal oma haldusterritooriumil jäätmekäitluse korraldamisel väga oluline roll. Üle Eesti on maakondade suurematesse keskustesse rajatud jäätmejaamad ja -kogumispunktid kodumajapidamistes tekkinud taaskasutatavatele jäätmete jaoks. Kui 2007. aastal oli Eestis rajatud 29 jäätmejaama, 2008. aastal 61 jäätmejaama ja -kogumispunkti, siis 2011. aasta oktoobrikuu seisuga on rajatud 145 jäätmejaama⁶, kuhu elanikud saavad ära anda olmes tekkinud ohtlikke jäätmeid,

elektroonikaromusid, vana mööblit ja muid suuremõõtmelisi jäätmeid, aia-pargijäätmeid ja muid liigiti kogutud jäätmeid, kusjuures biolagunevate jäätmete vastuvõtuks on erinevates omavalitsustes rajatud ka kaheksa eraldi kompostplatsi.

Jäätmejaamadena funktsioneerivad muuhulgas ka prügilad. Näiteks Jõelähtme vallas tegutsev Tallinna prügilas, uue nimega AS Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskuse (TJTK) territoorium toimib ühtlasi ka jäätmejaamana, kuhu on võimalik üle anda ehitusjäätmeid ja liigiti kogutud ohtlikke jäätmeid, aia- ja haljastujäätmeid, vanarehve, paberit ja kartongi ning elektroonikajäätmeid. TJTK tegeleb biolagunevate jäätmete kompostimisega - 2009. aastal anti käiku jäätmekütuse valmistamise tootmisliin, lisaks töötab ladestusalal ka elektri- ja küttejaam elektrilise võimsusega 1,9 MW, kasutades prügilas tekkivat biogaasi kütusena. Ohtlikud jäätmed antakse käitlemiseks üle ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavatele ettevõtjatele.

---

⁶ Keskkonnaministeeriumi veebileht http://www.envir.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=1175641/J%E4%E4tmejaamad_k%FClastajatele.xls

7. JÄÄTMETE KÕRVALDAMINE, SEALHULGAS LADESTAMINE PRÜGILATESSE

Jäätmete kõrvaldamine on nende keskkonda viimiseks või selle ettevalmistamiseks tehtav toiming (jäätmeseadus RT I 2004, 9, 52). Jäät-

mete kõrvaldamistoimingute nimistu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2004. a määrusega nr 104 (RT I, 2004, 23, 157).

	2006	2007	2008	2009	2010
Jäätmete	20 012 488	21 236 625	19 345 595	15 627 283	19 500 404
Jäätmete kõrvaldamine	11 267 382	12 235 058	11 731 322	8 555 830	11 691 929
sh ladestamine prügilatesse	10 972 756	12 156 698	11 675 232	8 526 847	11 661 834
Kõrvaldamise % jäätmete tekkest	56	58	61	55	60

Tabel 18. Jäätmete kõrvaldamine aastatel 2006–2010, tonnides

Kõrvaldatavad jäätmekogused on aastatel 2006–2010 jäänud enam-vähem samale tasemele. Kõige vähem kõrvaldati jäätmeid 2009. aastal

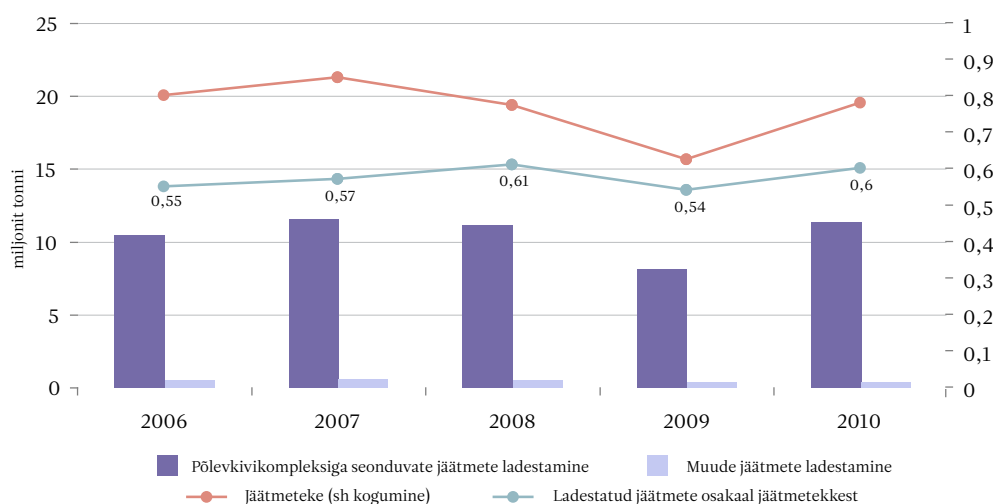
tulenevalt majandussurutisest, mil üldine jäätmete oli samuti väiksem. Kokkuvõtte jäätmete kõrvaldamistoimingutest on toodud tabelis 19.

		2006	2007	2008	2009	2010
Jäätmete ladestamine (nt prügilatesse); vedelate või püdelate jäätmete paigutamine maapealsetesse kaevanditesse, basseinidesse, paistiikidesse, tarindprügilatesse	D1, D4, D5	10 974	12 158	11 675	8527	11 662
Pinnastöötlus (näiteks vedelate või püdelate heitmete biolagundamine pinnases)	D2	221,3	0	0	0,1	0
Bioloogiline või füüsikalise-keemiline töötlus (näiteks aurutamine, kuivatamine, kaltsineerimine), mille lõppsaaduseks on ühendid ja segud, mis kõrvaldatakse mis tahes toiminguga D1–D12	D8, D9	71	73	55	27	29
Põletamine maismaal	D10	0,04	0,02	0	0	0,02
Jäätmete eeltötlus kõrvaldamiseks (jäätmesegude koostamine, ümberpakkimine)	D13, D14	1	3	1	2	1
Muu kõrvaldamine		0	1	0	0	0
Kõrvaldatud jäätmeid kokku		11 267	12 235	11 731	8556	11 692

Tabel 19. Jäätmete kõrvaldamine kõrvaldamistoimingute lõikes aastail 2006–2010, tuhandetes tonnides

Aastatel 2006–2010 oli jäätmete ladestamine jätkuvalt peamine jäätmekäitlusviis ning see jääb valdavaks seni, kuni toimub põlevkivi kaevandamine ning kasutamine energia ja põlevkiviõli tootmiseks (lisa 8)(kaart 1). Põlevkivi kaevandamise ja -energeetikaga seonduvaid jäätmeid ladestati vaadeldaval perioodil prügilatesse keskmiselt 96% kogu ladestatud jäätmete hulgast. Viimastel aastatel on otsitud uusi võimalusi põlevkivituha taaskasutamise suurendamiseks teedehituses, tsemenditootmises, happeliste põllumajandusmaade neutra-

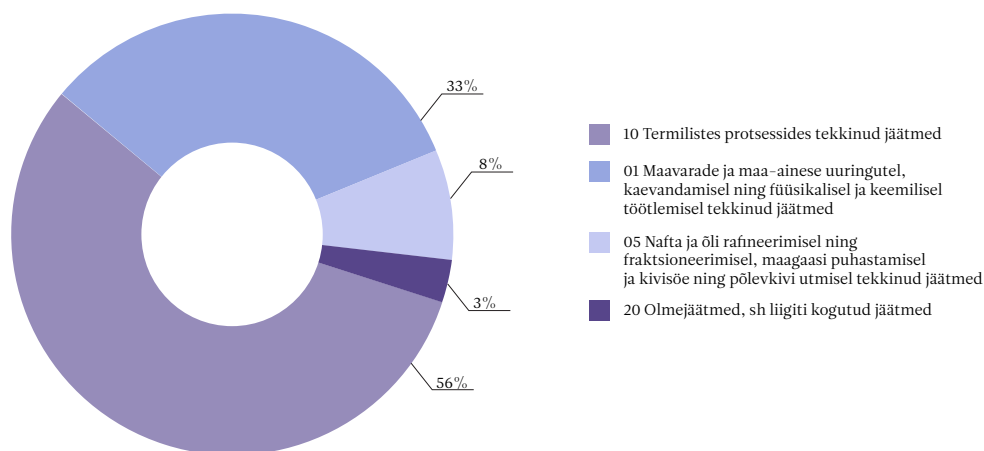
liseerimisel ja tulevikus ka allamaakaevanduste täitmisel, mis peaks prügilatesse ladestatavaid jäätmekoguseid oluliselt vähendama. Muude jäätmete ladestamine on aasta-aastalt vähenenud, kuna jõuliselt on rakendatud meetmeid jäätmete taaskasutuse suurendamiseks. Kui näiteks 2003. aastal ladestati põlevkivikompleksiga mitteseonduvaid jäätmeid 6% prügilatesse ladestatud jäätmete koguhulgast, siis 2010. aastal poole vähem – ainult 3% (vt joonis 14).

Joonis 14. Jäätmete, ladestamine, ladestatud jäätmete osakaal jäätmetekkest aastail 2006–2010

Suurima osa (56%) prügilatesse ladestatud jäätmetest moodustasid termilistes protsessides tekkinud jäätmed, sealhulgas põlevkivi kolde- ja lendtuhk ja ohtlike aineid sisaldavad või aluselised tahked gaasipuhastusjäätmed. 33%

ladestatud jäätmetest moodustasid mittemaaksete maavarade kaevandamisjäätmed, liiva-, savijäätmed, 8% põlevkivi poolkoks. Olmejäätmeid ladestati ligikaudu 3%, muude ladestatud jäätmete osakaal jäi alla 0,5% (vt joonis 15).

Joonis 15. Prügilasse ladestatud jäätmeliikide osakaalud 2008–2010

Peale jäätmete ladestamise oli teistest kõrvaldamisviisidest aastatel 2008–2010 üks olulisemaid jäätmete füüsikalise-keemiline töötus. See on sisuliselt eeltötlus, mille käigus muudetakse jäätmed edasiste kõrvaldamistoimingute tarbeks sobivamaks. Sellisel viisil töödeldi sadamates laevadelt vastu võetud ja muude veesõidukite pilsivett, muid õli sisaldavaid jäätmeid, laborikemikaale, septikusetteid, vadakut ja

muid, põhiliselt ohtlikke aineid sisaldavaid vedeljäätmeid.

Sillamäe tuhaväljaku neutraliseerimissõlmes kasutati põlevkivilendtuha ja -koldetuha happeliste vedelate jäätmete neutraliseerimisel. Kuivatatud ja tahkestatud stabiliseeritud sette ja põlevkivituha segu kasutati ehitus- ja pinnasetäitematerjalina Sillamäe sadama laiendustöödel.

8. KASUTUSEL OLEVATE PRÜGILATE ARV JA LIIGITUS

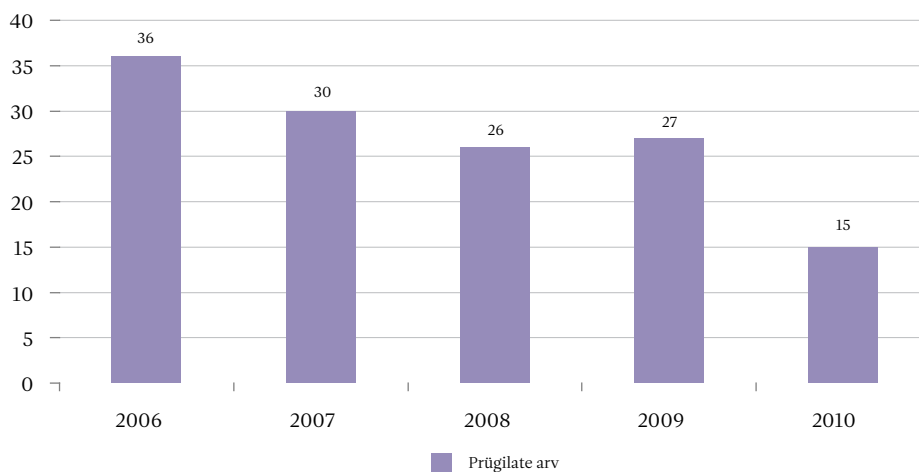
Prügilate rajamise, kasutamise, sulgemise ja järelhoold nõuded on sätestatud jäätmeseaduses ja keskkonnaministri 29. aprilli 2004. aasta määruses nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded”.

Prügilad jaotatakse kolme liiki: tavajäätmeprü-

gilad (ladestatakse segaolmejäätmeid ja muid tavajäätmeid); ohtlike jäätmete prügilad (ladestatakse ohtlike jäätmeid) ja püsijäätmeprügilad (ladestatakse püsijäätmeid, st jäätmed, milles ei toimu olulisi füüsilisi, keemilisi ega bioloogilisi muutusi).

Prügila liik	2006	2007	2008	2009	2010
Ohtlike jäätmete prügila	10	10	9	10	7
Tavajäätmeprügila	24	18	15	15	6
Püsijäätmeprügila	2	2	2	2	2
KOKKU	36	30	26	27	15

Tabel 20. Prügilate arv liikide kaupa aastatel 2006–2010

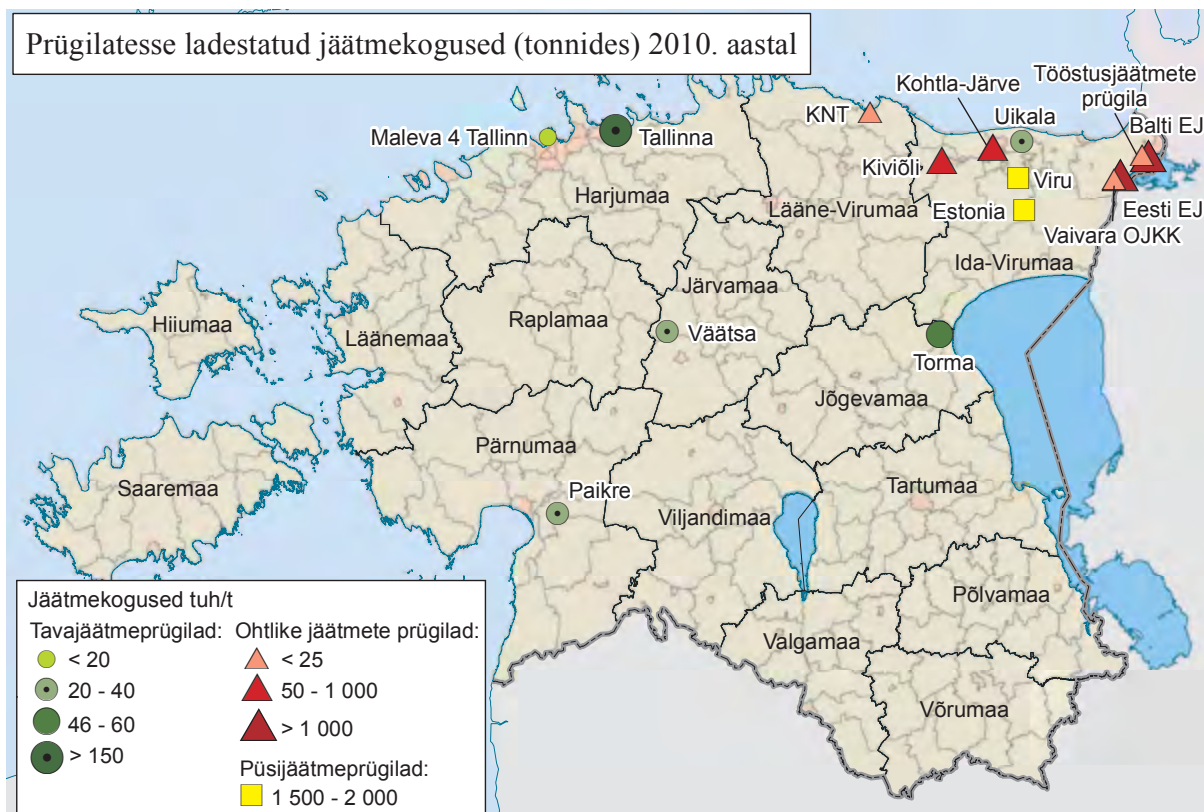
Joonis 16. Prügilate arvu muutus aastail 2006–2010

Jäätmeseaduse kohaselt suleti 2009. aasta 16. juulil ladestamiseks kõik nõuetele mittevastavad prügilad. Prügila sulgemisel võib seal jäätmekäitlusega siiski edasi tegeleda, näiteks võib jätkuda ehitus- ja lammutusjäätmete sortimine ja vaheladustamine ning biolagunevate jäätmete kompostimine, sest neid jäätmeliike saab kasutada ka prügilate korrastustöödel. Suletud prügilad peavad jäätmeseaduse nõuete kohaselt olema korrastatud 2013. aasta 16. juuliks. Prügilate korrastamine tähendab jäätmete koondamist, tihendamist, ladestuskoha eripära arvestava nõlvuse andmist ning jäätmelademe katmist kas haljastusega või muul viisil.

Pärast 16. juulit jäi terve Eesti peale tööle vaid viis nõuetele vastavat tavajäätmete prügilat: Jõelähtme vallas asuv Tallinna prügilat, Pärnu lähisel Paikusel asuv Paikre prügilat, Mustvee lähisel Tormas asuv Torma prügilat, Kesk-Eestis Väätsal asuv Väätsa prügilat ja Ida-Virumaal Uikalas asuv Uikala prügilat. Käigus on endiselt ka Tallinnas aadressil Maleva 4 asuv ehitusjäätmete ladestusala, kus toimub endise savikarjääri täitmine mineraalsete jäätmetega, peamiselt ehitus- ja lammutusjäätmetega.

Maakond	2006	2007	2008	2009	2010
Harju	3	3	3	3	2
Hiiu	2	2	1	1	0
Ida-Viru	13	13	11	12	9
Jõgeva	1	1	1	1	1
Järva	1	1	1	1	1
Lääne	1	0	0	0	0
Lääne-Viru	3	3	2	2	1
Põlva	1	1	1	1	0
Pärnu	4	1	1	1	1
Rapla	0	0	0	0	0
Saare	2	1	1	1	0
Tartu	1	1	1	1	0
Valga	2	1	1	1	0
Viljandi	1	1	1	1	0
Võru	1	1	1	1	0
Prügilate arv kokku	36	30	26	27	15

Tabel 21. Kasutusel olnud prügilate arv maakonniti aastatel 2006–2010

Kaart 1. 2010. aastal kasutusel olnud prügilad ja sinna ladestatud jäätmekogused, tonnides

Läänemaa, Pärnumaa, Raplamaa, Jõgevamaa ning Järvamaa sulgesid oma nõuetele mittevastavad prügilad juba enne 2009. aastat, seega puudutas prügilate sulgemine 2009. aastal 16. juulil peamiselt Lääne-Eesti saari ning Kagu-Eestit. Suleti järgmised tavajäätmete prügilad: Aardlapalu prügila Tartumaal, Rāpo prügila Võrumaal, Adiste prügila Põlvamaal, Viljandi prügila, Valga prügila, Ussimäe prügila Lääne-Virumaal, Kudjape prügila Saaremaal, Käina prügila Hiiumaal, Sillamäe prügila Ida-Virumaal ja Oru prügila Harjumaal.

Saaremaale ja Kagu-Eestisse oli plaanis rajada uus prügila, kuid vastav hinnang näitas, et saartel on odavam tekkivaid jäätmeid kohapeal taaskasutada ning suunata ladestamisele kuuluvad jäätmed mandril olevatesse prügilatesse. Kagu-Eesti puhul otsiti prügilale aastaid uut kohta, kuid elanike vastuseisu ja kohalike omavalitsuste nõrga koostöö tõttu jäi see leidmata. Hetkel küll on kavandamisel ladestusalaga jäätmeäitluskeskuse (nn Polli prügila) rajamine Viljandimaale Karksi valda. Alates 2009. aasta 16. juulist suunatakse Viljandi-, Tartu-, Põlva-, Valga- ja Võrumaal tekkivad jäätmed Pärnu-, Järva- või Jõgevamaale. Mõni Kagu-Eesti oma-

valitsus peab jäätmed suunama seega enam kui saja kilomeetri kaugusele. Midagi enneolematut jäätmete vedu umbes saja kilomeetri kaugusele endast siiski ei kujuta. Näiteks Haapsalus tekkivaid jäätmeid veetakse pärast kohaliku prügila sulgemist juba aastaid ligi 150 kilomeetri kaugusel asuvasse Tallinna prügilasse. Jäätmeveo transpordikulud seega küll suurenesid, kuid tänu omavalitsuste korraldatud jäätmeveo konkurssidele hinnad esialgu pigem langesid võrreldes nende omavalitsustega, kus jäätmevedu polnud korraldatud. Nõuetele mittevastavate prügilate sulgemine ei tähendanud automaatselt seda, et kõik tekkinud jäätmed tuleb suunata enam kui saja kilomeetri kaugusele. Väga suur hulk jäätmeid saab ka kohapeal taaskasutada ning see vähendab jäätmete transpordi kulutusi. Transpordikuludid on leevendanud ka nn europrügilate mitmeid kordi väiksem saastetasu võrreldes suletud prügilate saastetasuga.

1. jaanuarist 2008. aastast rakendus sortimata olmejäätmete vastuvõtu ja ladestamise keeld kõikidele prügilatele, mis ühtlasi tähendab olmejäätmete liigitikogumise kohustuse rakendamist. Jäätmevoogude, nagu pakendite, elektroonikaromude, romusõidukite, patareide ja

akude kogumiseks ja taaskasutamiseks rakendatakse tootjavastutuse põhimõtet. Eesmärgiks on prügilatesse suunatavate jäätmekoguste vähendamine ning jäätmete taaskasutuse suurendamine.

Üha enam mõeldakse sellele, kuidas jäätmevooge prügilatest kõrvale juhtida ja suunata taaskasutusse. Eesti Energia AS kirjutas 2010. aastal alla ehituslepingule, mille kohaselt 2012. aastaks rajatakse Iru elektrijaama juurde Baltimaade esimene olmejäätmete põletustehas. Masspõletustehnoloogiaga elektri- ja soojuse koostootmisjaam kasutab energia tootmiseks sortimisel ülejäänud segaolmejäätmeid ning hakkab lisaks vastu võtma ka põlevaid tööstus- ja ehitusjäätmeid. Kokku plaanitakse aastas ära põletada kuni 220 000 tonni Eestis tekkivaid jäätmeid. Jäätmepõletusel tekkiv koldetuhk on küll tavajääde, mida võib ladestada prügilatesse, kuid Eesti Energia AS otsib tuhale siiski ka

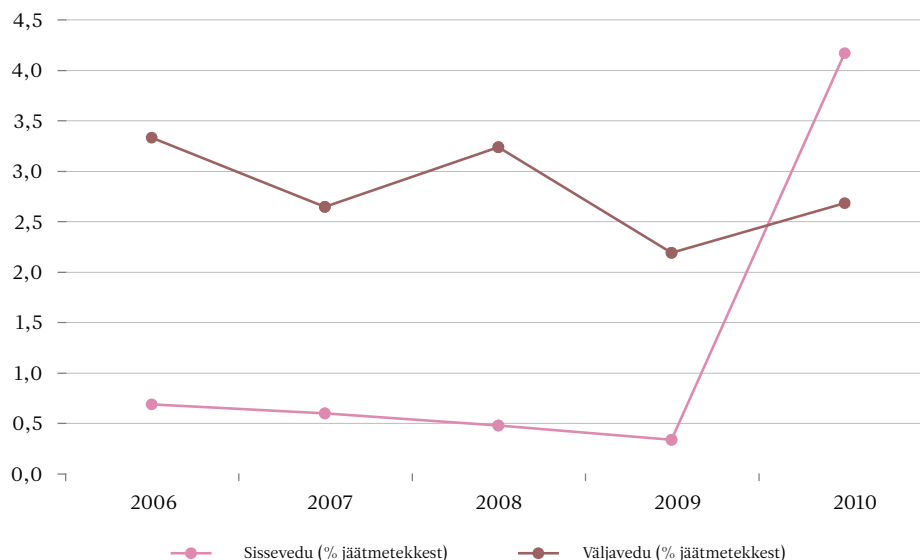
taaskasutusvõimalusi. Probleemaatilisem on ehk ohtlikke aineid sisaldava lendtuha ja suitsugaaside puhastamisel tekkivate jäätmete käitlemine, mille võimalikke keskkonnamõjusid ja alternatiivseid meetodeid hetkel hinnatakse.

2009. aasta 16. juuliks pidid euronõuetele vastama ka töötavad poolkoksi prügilad Ida-Virumaal. Poolkoks tekib põlevkiviõli tootmisel ja töötlemisel. Kiviõli poolkoksi prügilast kaeti 16 hektarit, ülejäänud ala kasutab Kiviõli Keemiatööstuse OÜ edasi, sest ala on Euroopa Liidu nõuetega vastavusse viidud. Kohtla-Järve poolkoksi ladestuse 172 hektarist 92 suleti, sest need ei olnud euronõuetega vastavuses. Nõuetega vastavusse viidud ülejäänud ladestusala kasutab edasi põlevkivikeemiatehas VKG Oil AS. Juba suletud prügilate lõplik vastavusseviimine kehtivate nõuetega peab toimuma 16. juuliks 2013.

9. JÄÄTMETE RIIKIDEVAHELINE VEDU

Jäätmete sisse- ja väljavedu on jäätmemajanduses üpris olulisel kohal. Eestis ei ole võimalik ega ka majanduslikult tasuv kõiki jäätmeid kohapeal käidelda, seetõttu on otstarbekas osa jäätmeid välja vedada. Aastatel 2006–2009 veeti

jäätmeid Eestist välja keskmiselt ligi kuus korda rohkem kui sisse toodi (vt joonis 17). Jäätmete välja- või sissevedu on suuresti sõltuv maailmaturul pakutavatest hindadest.

Joonis 17. Jäätmete riikidevaheline vedu aastatel 2006–2010, % jäätmetekkest

Aastatel 2006–2009 on jäätmete sissevedu moodustanud keskmiselt 0,5% jäätmetekkest. 2010.

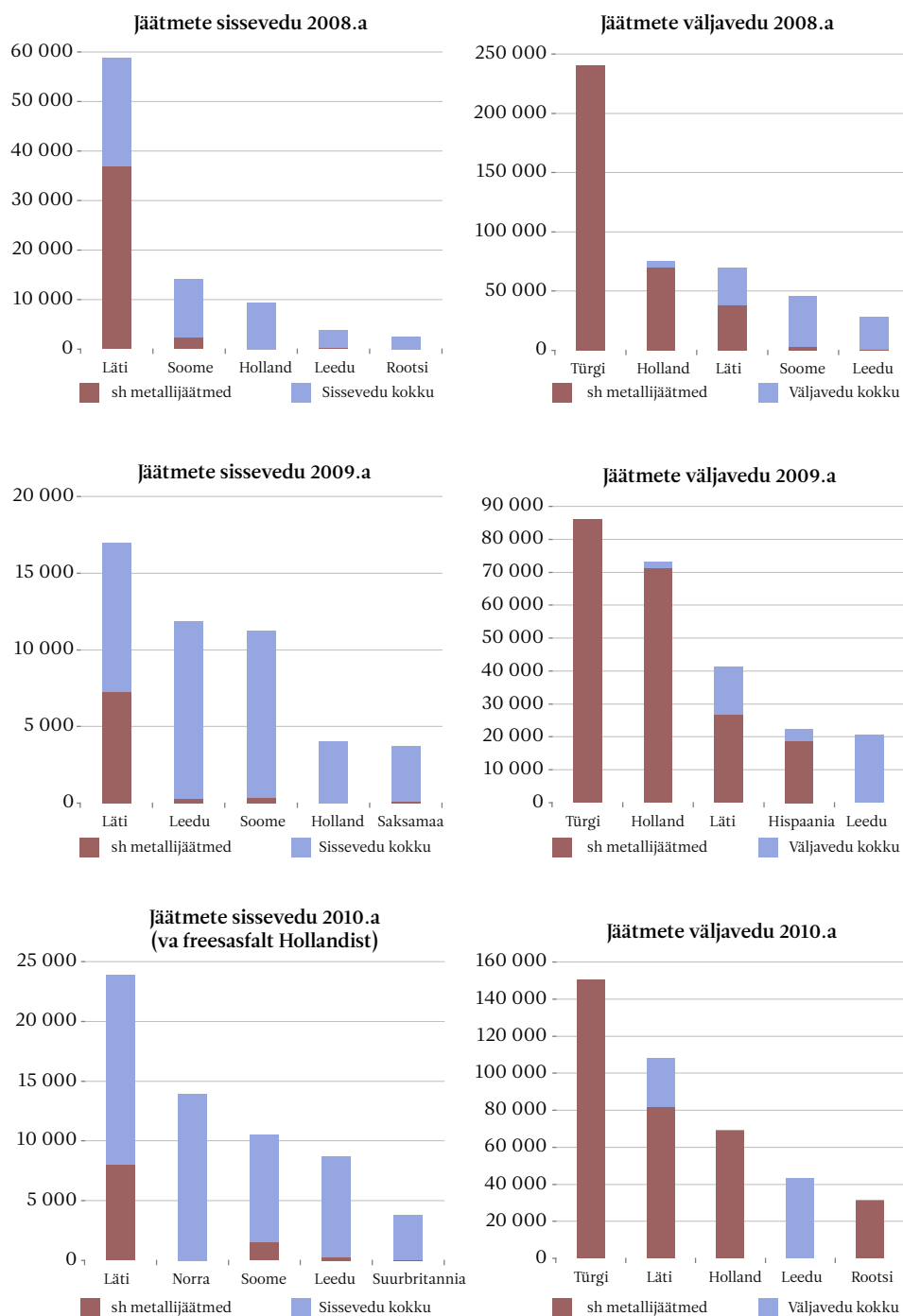
aastal jäätmete sissevedu aga suurenes märkimisväärselt – 4,2%ni jäätmetekkest.

	2006	2007	2008	2009	2010
Jäätmete ke	20 012 488	21 236 625	19 345 595	15 627 283	19 500 404
Jäätmete sissevedu	136 465	125 446	91 599	51 321	811 069
Jäätmete väljavedu	665 298	559 822	624 910	340 853	521 525

Tabel 22. Jäätmete ke ja jäätmete sisse- ja väljavedu aastatel 2006–2010, tonnides

2008. aastal veeti sisse kokku 91 599 tonni jäätmeid 16 riigist, 2009. aastal kokku 51 321 tonni jäätmeid 15 riigist ja 2010. aastal kokku 811 069 tonni jäätmeid 17 riigist. Alates 2006. aastast on jäätmete sissevedu aasta-aastalt vähenenud, kuid 2010. aastal toimus järsk suurenemine, kui toodi 742 073 tonni freesasfaldi jäätmeid Hollandist (kood 17 03 02 – bituumenitaolised segud, mida ei ole nimetatud koodinumbri 17 03 01). Aastatel 2006–2010 moodustas jäätmete väljavedu keskmiselt 2,8% jäätmetekkest. 2008. aastal veeti välja 624 910 tonni kokku 36 riiki,

2009. aastal 340 853 tonni 34 riiki ja 2010. aastal 521 525 tonni 36 riiki, kusjuures metallijäätmete osakaal moodustas igal aastal ca 75% kõigist väljaveetud jäätmetest. 2008. aastal veeti metallijäätmeid välja 486 219 tonni, 2009. aastal 243 260 tonni ja 2010. aastal 414 095 tonni. Peamiseks metallijäätmete väljaveo sihtriigiks on Türgi, kuhu veeti 2008. aastal välja 240 739 tonni, 2009. aastal 86 005 tonni ja 2010. aastal 150 143 tonni metallijäätmeid (vt joonis 18) vt ka lisa 9.

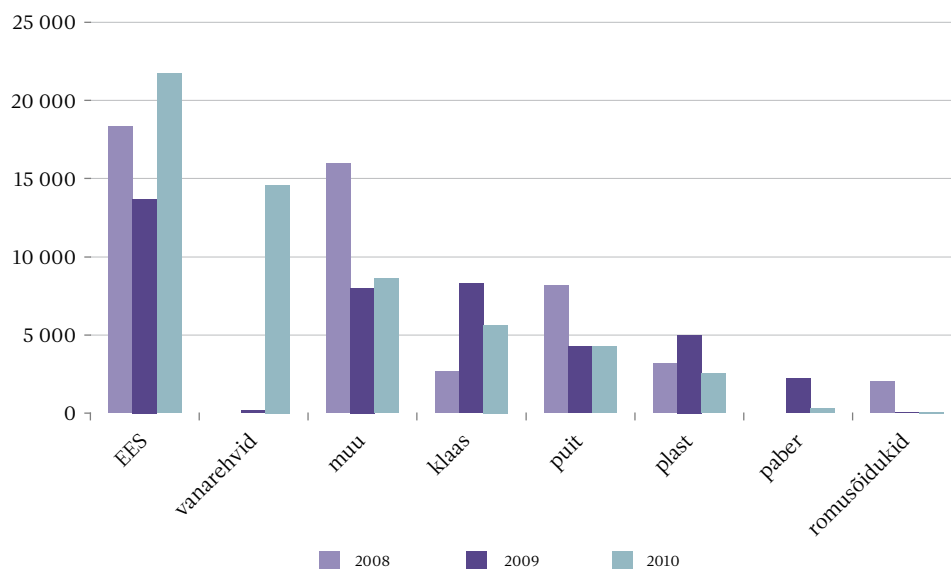

Joonis 18. Jäätmete sisse- ja väljavedu aastatel 2008–2010, tonni aastas

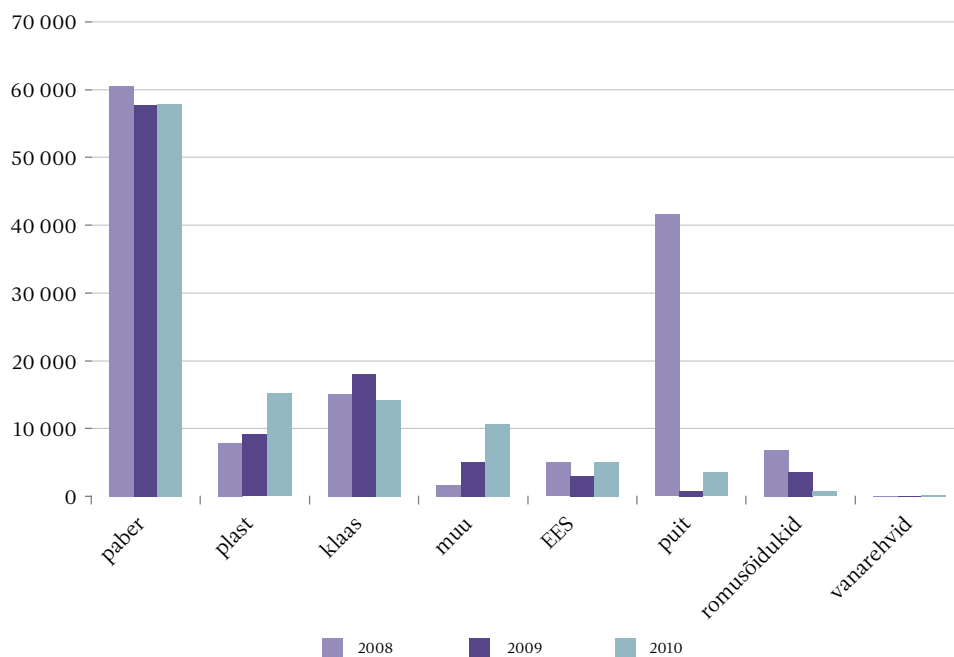
Kui jätta arvestusest välja 2010. aastal Hollandist toodud freesasfaldi jäätmed, siis on viimasel kolmel aastal enim jäätmeid sisse toodud naaberriigist Lätist – 2008. aastal 23 896 tonni, 2009. aastal 16 990 tonni ja 2010. aastal 58 745 tonni.

Võrreldes 2009. aastaga on oluliselt suurene-

nud vanarehvide ja elektroonikajäätmete (EES) sissevedu, samas on aga vähenenud paberi-, plasti- ja klaasijäätmete sissevedu. 2010. aasta vanarehvide märkimisväärne sisseveo suurenemine tulenes 13 885 tonni purustatud vanarehvide sisseveost Norrast, mis võeti ringlusse prügilates.

Joonis 19. Jäätmete sissevedu aastal 2010, tonnides (v.a metallijäätmed ja freesasfalt)

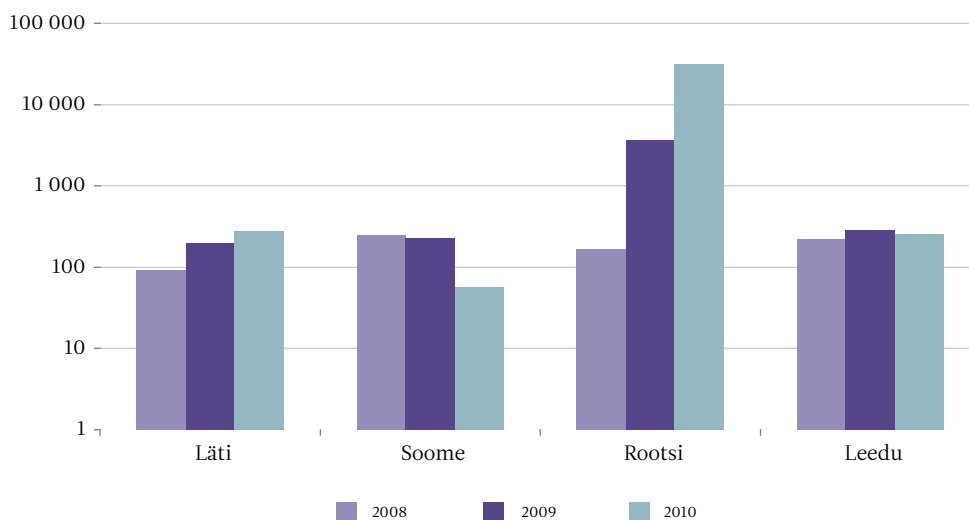

Joonis 20. Jäätmete väljavedu aastatel 2008–2010, tonnides (v.a metallijäätmed)

2009. ja 2010. aastal puidujäätmete väljavedu vähenes märkimisväärselt. Kui 2008. aastal veeti välja 41 570 tonni siis 2009. aastal kõigest 843 tonni ning 2010. aastal 3475 tonni. Paberi-jäätmete väljavedu on metallijäätmete väljaveo kõrval koguliselt teisel kohal – väljaveetud

kogused püsivad suhteliselt stabiilselt ca 60 000 tonni ümber aastas. Samuti on oluliselt kahane-nud romusõidukite väljavedu – kui 2008. aastal eksporditi 6829 tonni, siis 2009. aastal 3585 tonni ning 2010. aastal kahanes väljavedu juba 756 tonnini.

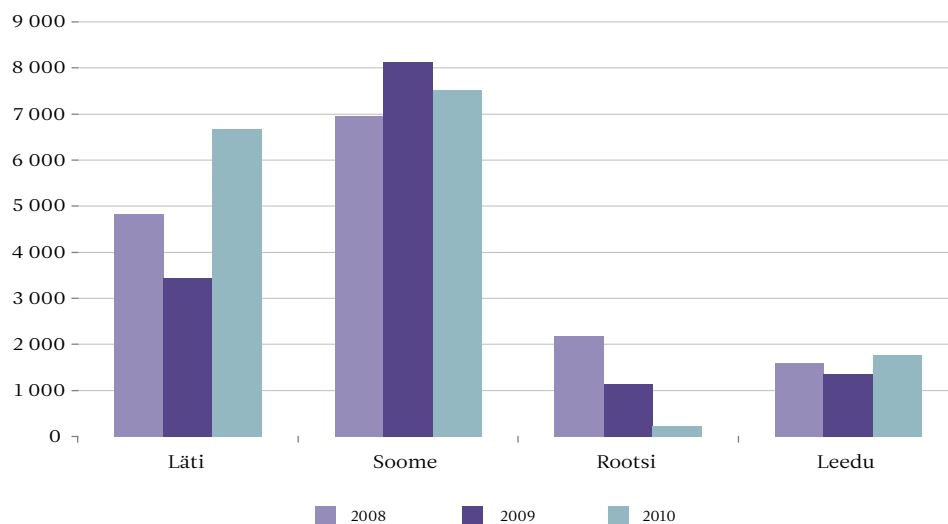

Joonis 21. Ohtlike jäätmete väljavedu naaberriikidesse 2008–2010, t/a

Ohtlike jäätmeid veavad sisse ja välja põhiliselt Eesti naaberriigid – Läti, Leedu, Soome, Rootsi.

Kõige rohkem tuuakse sisse ohtlikke jäätmeid (peamiselt pliiakud) Soomest ja Lätist.

Joonis 22. Ohtlike jäätmete sissevedu naaberriikidest aastail 2008–2010, tonni aastas

Ohtlike jäätmeid veetakse välja põhiliselt Rootsi, peamiselt ohtlike aineid sisaldavat või nendega saastatud puitu (kood 17 02 04*). 2010. aastal muutus oluliseks väljaveo partneriks aga ka Läti, kuhu veeti olmejäätmetest valmistatud

9327,8 tonni prügikütust tsemendiahjudes põletamiseks. Prügikütus pole küll kvalifitseeritav ohtlike jäätmetena, kuid selle piiriülene vedu toimub jäätmete riikidevahelise veo loa alusel.

LISAD

Lisa 1. Jäätmete (sh kogutud) tegevusvaldkondade lõikes aastatel 2008–2010. (tonni/aastas) Tagasi teksti juurde
Igast tegevusvaldkonnast on välja toodud 2–4 jäätmeliiki, mille tekkekogused on konkreetses valdkonnas suurimad.

%*-muutus 2010.a võrreldes 2009.a-ga

Jäätmeliik	2008	2009	2010	%*	
01	Maavarade ja maa-ainese uuringutel, kaevandamisel ning füüsikalisel ja keemilisel töötlemisel tekkinud jäätmed	7 045 015	5 266 743	6 818 051	29%
01 01 02	Mittemaaksete maavarade kaevandamisjäätmed	7 040 623	5 254 296	6 804 322	
01 04 13	Kivilõikamisel ja -saagimisel tekkinud jäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 01 04 07, sh paekivi (nt lubjakivi, dolomiidi), töötlemisel tekkinud jäätmed	3 982	11 960	13 252	
01 04 09	Liiva- ja savijäätmed	398	161	182	
10	Termilistes protsessides tekkinud jäätmed	5 994 639	5 156 834	7 418 504	44%
10 01 98*	Põlevkivilendtuhk	3 484 527	3 132 454	4 295 003	
10 01 97*	Põlevkivikoldetuht	2 386 205	1 963 609	3 041 216	
10 13 12*	Ohtlike ainete sisaldavad või aluselised tahked gaasipuhastusjäätmed	84 912	28 864	40 604	
10 01 03	Turba ja töötlemata puidu põletamisel tekkinud lendtuht	1 970	7 818	11 088	
05	Nafta ja õli rafineerimisel ning fraksioneerimisel, maagaasi puhastamisel ja kivisöe ning põlevkivi utmises tekkinud jäätmed	1 350 018	1 354 502	1 425 622	5%
05 06 97*	Põlevkivi poolkoks	957 776	981 163	1 000 168	
05 06 96*	Fenoole sisaldavad vesipõhised jäätmed (fenooleesi)	371 952	369 281	423 209	
05 06 98*	Põlevkivi pigijäätmed (fuussid)	20 161	3 978	2 202	
17	Ehitus- ja lammutuspraht (sealhulgas saastunud maa-aladelt eemaldatud pinnas)	1 701 852	1 247 277	1 092 919	-12%
17 05 04	Kivid ja pinnas, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 05 03	758 677	488 765	352 086	
17 04 05	Raud ja teras	334 752	204 591	331 103	
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 09 01, 17 09 02 ja 17 09 03	155 967	105 762	105 426	
17 01 01	Betoon	164 420	48 374	58 787	
03	Puidu töötlemisel, plaatide ja mööbli ning tselluloosi, paberi ja kartongi tootmises tekkinud jäätmed	1 030 013	670 592	855 698	28%
03 01 05	Saepuru, sh puidutolm, laastud, pinnud, puit, laast- ja muud puidupõhised plaadid ning vineer, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 03 01 04	769 752	445 983	599 035	
03 01 01	Puukoore- ja korgijäätmed	120 714	91 917	111 017	
03 03 01	Puukoore- ja puidujäätmed	45 768	54 212	61 293	
16	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	638 882	668 699	627 431	-6%
16 10 02	Vesipõhised vedeljäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 10 01	305 302	441 756	418 792	
16 10 01*	Ohtlike ainete sisaldavad vesipõhised vedeljäätmed	270 371	156 738	121 646	
16 07 08*	Õli sisaldavad jäätmed	17 149	30 674	34 357	
20	Olmejäätmed (kodumajapidamisjäätmed ja samalaadsed kaubandus-, tööstus- ja ametiasutusjäätmed), sealhulgas liigiti kogutud jäätmed	502 541	441 327	409 429	-7%
20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed)	354 905	301 739	280 929	
20 01 01	Paber ja kartong	47 830	41 135	33 404	
20 01 40	Metallid	26 366	21 063	19 982	
20 02 01	Bioloogilised jäätmed	11 893	30 982	20 816	
19	Jäätmekäitlustevõtete, ettevõtteväliste reoveepuhastite ning joogi- ja tööstusvee käitlemisel tekkinud jäätmed	541 952	367 213	380 056	3%
19 12 02	Mustmetall	188 958	83 853	110 324	
19 08 05	Olmereovee puhastussetted	103 346	90 498	85 870	
19 02 05*	Ohtlike ainete sisaldavad jäätmete füüsikalise-keemilise töötlemise tekkinud setted	53 601	45 066	47 743	
02	Põllumajanduses, aianduses, vesiviljeluses, metsanduses, jahinduses ja kalapüügil ning toiduainete valmistamisel ja töötlemisel tekkinud jäätmed	327 261	277 477	270 885	-2%
02 05 98	Vadak	110 610	137 590	105 352	
02 01 02	Loomsete kudede jäätmed	9 819	19 497	9 292	
02 01 03	Taimsete kudede jäätmed	12 008	9 205	10 711	
02 02 02	Loomsete kudede jäätmed	11 903	9 468	10 216	

Lisa 1. jätk Tagasi teksti juurde

15	Pakendijäätmed nimistus mujal nimetamata absorbendid, puhastuskaltsud, filtermaterjalid ja kaitserietus	121 206	114 838	128 671	12%
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	50 193	42 085	46 073	
15 01 07	Klaaspakendid	28 271	27 675	24 800	
15 01 02	Plastpakendid	16 863	14 661	19 812	
12	Metallide ja plastide mehaanilisel vormimisel ning füüsikalisel ja mehaanilisel pinnatöötlemisel tekkinud jäätmed	45 718	30 475	39 511	30%
12 01 01	Mustmetalliviilmed ja treilaastud	34 728	23 671	30 949	
12 01 17	Liivapritsimisjäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 12 01 16	8 869	5 504	6 710	
12 01 02	Mustmetallitolm ja -kübed	1 084	834	1 039	
13	Öli- ja vedelkütusejäätmed (välja arvatud toiduõlid ning jaotistes 05, 12 ja 19 nimetatud jäätmed)	31 816	19 918	20 115	1%
13 04 02*	Sadamates laevadelt vastu võetud pilsivesi	12 075	9 403	11 028	
13 07 01*	Kütteõli ja diislikütus	6 087	3 910	1 223	
13 07 03*	Muud kütused (sh kütusesegud)	2 550	2 693	4 088	
07	Orgaanilistes keemiaprotsessides tekkinud jäätmed	3 505	2 810	3 604	28%
07 01 08*	Muud põhjasetted ja reaktsioonijäägid	2 145	1 851	2 729	
07 02 13	Plastijäätmed	783	555	492	
07 02 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	488	297	259	
06	Anorgaanilistes keemiaprotsessides tekkinud jäätmed	3 501	2 291	3 410	49%
06 01 01*	Väävelhape ja väävlishape	2 782	1 725	2 241	
06 10 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	600	450	1 100	
06 03 13*	Raskmetalle sisaldavad tahked soolad ja lahused	92	67	4	
18	Inimeste ja loomade tervishoiul või sellega seonduvatel uuringutel tekkinud jäätmed (välja arvatud köögi- ja sööklajajäätmed, mis ei ole tervishoiuga otseselt seotud)	2 555	2 252	2 675	19%
18 01 04	Jäätmed, mida ei pea nakkuse vältimiseks koguma ega kõrvaldama erinõuete kohaselt (nt sidemed, lahused, lina, ühekorrarõivad, mähkmed)	1 698	1 902	2 213	
18 01 94	Kasutatud ravimuda	487			
18 01 03*	Jäätmed, mida peab nakkuse vältimiseks koguma ja kõrvaldama erinõuete kohaselt	251	289	398	
08	Pinnakatete (värvide, lakkide ja klaasjate emailide), liimide, hermeetikute ja trükivärvide valmistamisel, kokkusegamisel, jaotamisel ja kasutamisel tekkinud jäätmed	1 896	1 989	1 550	-22%
08 01 11*	Orgaanilisi lahusteid või muid ohtlikke aineid sisaldavad värvi- ja lakijäätmed	1 256	1 358	1 142	
08 02 01	Pulberpinnakatete jäätmed	142	281	28	
08 03 12*	Ohtlikke aineid sisaldavad trükivärvijäätmed	88	121	127	
11	Metallide ja muude materjalide pinnatöötusel ja pindamisel ning värviliste metallide hüdro metallurgiaprotsessides tekkinud jäätmed	1 460	928	1 332	44%
11 05 02	Tsingituhk	673	361	454	
11 01 06*	Nimistus mujal nimetamata happed	506	362	186	
11 01 98*	Muud ohtlikke aineid sisaldavad jäätmed	164	115	127	
04	Naha-, karusnaha- ja tekstiilitööstusjäätmed	1 514	903	762	-16%
04 02 22	Töödeldud tekstiilkiudude jäätmed	979	689	593	
04 02 21	Töötlemata tekstiilkiudude jäätmed	240	59	36	
04 01 01	Kõlu- ja laustajäätmed	134	98	21	
09	Fotograafiajäätmed	183	168	126	-25%
09 01 01*	Vesialusilmuti- ja -aktivaatorilahused	82	49	45	
09 01 03*	Lahustitel põhinevate ilmutite lahused	52	71	50	
09 01 04*	Kinnistilahused	42	30	24	
14	Orgaaniliste lahustite, külmutusagensi- ja vahu- või aerosoolikandegaasijäätmed (välja arvatud jaotistes 07 ja 08 nimetatud jäätmed)	70	47	56	19%
14 06 03*	Muud lahustid ja lahustisegud	33	33	47	
14 06 05*	Muid lahusteid sisaldavad setted või tahked jäätmed	22	4		
14 06 02*	Muud halogeenitud lahustid ja lahustisegud	15	10	9	
Kokku		19 345 595	15 627 283	19 500 404	25%

Lisa 2. 2008., 2009. ja 2010. aastal jäätmekäitluste tegevuses sekundaarsena tekkinud jäätmed, mille tekkekogus on üle 3000 tonni aastas. Tagasi teksti juurde

Metallijäätmed tonnides				
Jäätmekood	Jäätmeliik	2008	2009	2010
19 12 02	Mustmetall	188 154	74 330	102 909
19 10 01	Raua- ja terasejäätmed	65 273	33 063	43 763
17 04 05	Raud ja teras	3 267	5 823	8 854
	Kokku	256 694	113 216	155 526

Jäätmete mehaanilise töötlemise, nt sortimis-, purustamis- ja stabiliseeritud jäätmed tonnides				
Jäätmekood	Jäätmeliik	2008	2009	2010
19 02 05*	Ohtlike ainete sisaldavad jäätmete füüsikalise-keemilisel töötlemisel tekkinud setted	53 593	45 056	47 721
19 08 05	Olmereovee puhastussetted	14 835	12 967	45 869
19 03 05	Stabiliseeritud jäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 19 03 04	35 903	31 229	111
17 01 01	Betoon	44 970	5 126	13 631
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	14 968	12 075	10 474
20 01 01	Paber ja kartong	14 530	12 563	7 608
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 09 01, 17 09 02 ja 17 09 03	7 065	13 869	11 662
19 12 10	Põlevjäätmed (prügikütus)	5 235	7 790	13 017
20 03 98	Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjääd	6 799	3 878	15 162
19 10 04	Kergfraktsioon ja tolmu, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 19 10 03	11 620	4 870	7 564
15 01 07	Klaaspakendid	3 962	5 659	7 162
15 01 03	Puitpakendid	5 004	3 965	6 466
15 01 02	Plastpakendid	3 213	6 518	5 143
19 12 12	Muud jäätmete mehaanilise töötlemise jääd (sh materjalisegud), mida ei ole nimetatud koodinumbriga 19 12 11	1 782	4 659	8 171
19 02 04*	Vähemalt üht liiki ohtlike jäätmeid sisaldavad eelsegatud jäätmed	5 907	3 217	2 701
17 02 01	Puit	5 747	2 803	2 543
19 12 07	Puit, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 19 12 06	7 765	1 966	1 203
19 05 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	3 627	3 690	3 601
19 03 04*	Osaliselt stabiliseeritud ohtlikena määratletud jäätmed	4 428	2 695	3 495
	Kokku	250 953	184 595	213 304

Suurimad käitlejad olid AS Ökosil (neutraliseeris ASI Silmet spetsiifilisi jäätmeid), AS Ragn-Sells (käitised Tallinna ja Tartu sorteerimisjaam, Mäepeere jäätmejaam, Jõhvi kogumispunkt-vaheladu), OÜ Ecocleaner Sillamäe, OÜ Nelitäht, AS Tallinna Prügila, AS Uikala Prügila, ehitusjäätmete (sh kivid, pinnas, mineraaljäätmed) käitlejad olid OÜ Slops, OÜ ATI Grupp ja AS Veolia Keskkonnateenused (käitis Tallinnas aadressil Betooni 30). Suurim metallijäätmete käitleja oli AS Kuusakoski. OÜ Ahtme Killustik toodab „mäkke kuhjatud” ehk n-ö ladestatud põlevkivi aherainest killustikku ja seda käsitletakse jäätmearuandluse kontekstis kui sekundaarsena tekkinud jäätmete käitlust – 2008. aastal käideldi 415 801 tonni „sekundaarsena tekkinud aherainet”. 2009. aasta majandusliku madalseisu ajal tootmist ei olnud ja 2010. aastal käideldi võrreldes 2008. aastaga aherainet vähem – 327 416 tonni

Lisa 3. Jätmete koguteke maakonniti aastail 2008–2010. Tagasi teksti juurde

Maakond	Koguteke (sh kogutud), tonnides																	
	Ehitusjäätmed (kood 17)			Olmejäätmed (kood 20)			Pakendijäätmed (kood 15 01)			Põllumajanduse ning toiduainete töötlemise jäätmed (kood 02)			Tööstusjäätmed ja muud			Kokku		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Tallinn	886 991	463 676	489 204	178 163	172 340	154 339	48 966	62 559	67 449	794	1 668	709	260 114	206 654	202 781	1 375 029	906 897	914 482
Tartumaa	186 105	344 175	154 928	71 443	62 766	51 050	9 399	9 362	11 763	40 272	15 913	12 944	204 192	104 401	136 991	511 411	536 617	367 676
Järvamaa	21 981	12 853	17 295	7 222	6 872	6 035	3 133	2 986	2 455	2 785	3 340	3 709	437 745	293 444	382 877	472 866	319 495	412 371
Harjumaa	162 499	115 687	108 209	79 670	50 217	52 817	26 990	8 915	10 340	13 981	13 028	24 291	149 979	106 378	162 457	433 118	294 225	358 115
Ida-Virumaa*	121 114	66 912	111 109	53 682	42 933	40 148	7 566	9 103	6 942	1 844	2 671	1 191	370 353	127 244	120 633	554 559	248 863	280 023
Lääne-Virumaa	26 555	18 444	30 327	14 171	14 399	14 843	2 867	3 133	4 918	41 373	42 341	31 637	358 676	241 838	235 199	443 643	320 154	316 924
Pärnumaa	83 480	64 812	51 565	30 860	23 717	24 054	7 296	7 120	7 573	3 572	925	8 612	166 236	33 075	85 414	291 445	129 649	177 217
Võrumaa	43 211	13 797	26 278	7 716	6 854	6 322	915	616	850	76 845	88 968	79 683	66 009	67 561	80 416	194 697	177 796	193 549
Saaremaa	20 874	40 984	23 755	15 109	11 443	11 525	1 408	1 103	1 331	74 616	79 461	76 837	21 242	22 708	23 815	133 248	155 700	137 264
Viljandimaa	24 526	15 707	15 939	14 675	11 866	14 863	2 005	1 681	2 546	17 530	1 375	4 237	46 931	51 205	52 577	105 666	81 834	90 162
Jõgevamaa	36 358	35 409	71 936	7 897	5 520	6 649	1 169	1 450	1 691	1 149	4 998	7 688	5 725	2 851	3 305	52 298	50 228	91 269
Põlvamaa	43 049	13 714	7 924	5 995	5 588	5 059	798	599	827	11 901	14 565	8 053	27 065	16 040	19 846	88 808	50 506	41 709
Valgamaa	9 924	15 599	15 431	7 694	11 424	10 850	705	955	1 548	6 445	1 108	3 011	16 885	7 717	22 056	41 653	36 803	52 897
Raplamaa	9 456	11 665	9 944	8 422	6 551	5 967	6 000	6 125	1 736	711	1 562	5 561	4 887	3 398	29 896	29 475	29 302	53 103
Läänemaa	10 097	4 105	8 001	8 437	7 549	7 832	1 428	1 085	1 234	10 802	1 824	6 963	9 706	8 672	4 871	40 469	23 236	28 901
Hiiumaa	3 402	520	4 402	2 200	1 545	1 413	439	427	525	103	106	180	2 688	502	625	8 831	3 100	7 146
KOKKU:	1 689 622	1 238 057	1 146 246	513 357	441 585	413 766	121 081	117 220	123 728	304 723	273 853	275 306	16 985 347	13 596 964	17 670 318	19 614 131	15 667 679	19 629 363

*Ida-Viru maakonnas on graafikult välja jäetud põlevkivi töötlemisega seonduvad jäätmed (2008. a 14 836 917 t, 2009. a 12 303 275 t, 2010. a 16 106 558 t)

Lisa 4. Ohtlike jäätmete teke ja käitlus jäätmeliikide põhigruppide lõikes aastail 2008–2010. (t/a) Tagasi teksti juurde

Jäätmeliik	Koguteke (sh kogutud)			Taaskasutatud			Kõrvaldatud			Ladestatud prügilasse			Eksport		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
10 Termilistes protsessides tekkinud jäätmed	5 956 889	5 125 904	7 378 020	299 557	174 446	236 393	1 648	970	1 267	5 655 774	4 950 755	7 140 201	0	0	0
05 Nafta ja õli rafineerimisel ning fraktsioneerimisel, maagaasi puhastamisel ja kivisöe ning põlevkivi utmisel tekkinud jäätmed	1 350 018	1 354 502	1 425 621	581 599	550 910	591 607	1	0	1	768 400	803 711	834 015	0	0	0
16 Nimistust mujal nimetamata jäätmed	299 698	198 766	168 302	303 506	200 874	168 930	10 182	7 326	13 599	0	0	0	136	37	264
19 Jäätmekäitlusettevõtete, ettevõtteväliste reoveepuhastite ning joogi- ja tööstusvee käitlemisel tekkinud jäätmed	65 343	54 718	58 494	64 935	53 087	57 637	1 165	278	11	554	1 062	536	0	0	0
17 Ehitus- ja lammutuspraht (sealhulgas saastunud maa-aladelt eemaldatud pinnas)	19 786	18 910	35 449	15 229	19 425	26 898	4	360	2	4 902	3 628	4 321	0	3 517	0
13 Õli- ja vedelkütusejäätmed (välja arvatud toiduõlid ning jaotistes 05, 12 ja 19 nimetatud jäätmed)	31 816	19 918	20 115	4 444	3 964	10 067	26 768	15 171	9 485	0	0	0	0	199	186
20 Olmejäätmed (kodumajapidamisjäätmed ja samalaadsed kaubandus-, tööstus- ja ametiasutusjäätmed), sealhulgas liigiti kogutud jäätmed	3 854	3 379	2 418	3 443	4 454	1 752	12	14	23	1	7	1	349	471	533
06 Anorgaanilistes keemiaprotsessides tekkinud jäätmed	2 901	1 838	2 306	0	48	26	2 893	1 795	2 236	0	0	0	0	0	0
07 Orgaanilistes keemiaprotsessides tekkinud jäätmed	2 224	1 958	2 847	3 585	3 228	2 986	6	67	29	0	0	0	0	0	0
08 Pinnakate (värvide, lakkide ja klaasjate emailide), liimide, hermeetikute ja trükkivärvide valmistamisel, kokkusegamise, jaotamise ja kasutamisel tekkinud jäätmed	1 536	1 588	1 435	1 564	787	987	175	613	315	0	0	0	0	0	0
15 Pakendijäätmed nimistust mujal nimetamata absorbendid, puhastuskaltsud, filtermaterjalid ja kaitserietus	1 064	1 211	1 387	610	1 638	1 641	70	0	69	0	10	0	199	138	1
11 Metallide ja muude materjalide pinnatöötlemisel ja pindamisel ning värviliste metallide hüdrometallurgiaprotsessides tekkinud jäätmed	745	551	723	54	35	101	226	551	519	142	85	129	0	303	0
18 Inimeste ja loomade tervishoiul või sellega seonduvatel uuringutel tekkinud jäätmed (välja arvatud köögi- ja sööklajajäätmed, mis ei ole tervishoiuga otseselt seotud)	305	324	441	49	129	317	226	214	92	2	2	2	0	0	0
09 Fotograafijäätmed	177	159	123	193	154	123	0	0	5	0	0	0	33	0	8
02 Põllumajanduses, aianduses, vesiviljeluses, metsanduses, jahinduses ja kalapüügil ning toiduainete valmistamisel ja töötlemisel tekkinud jäätmed	206	36	7	192	38	8	0	4	0	0	0	0	0	0	0
12 Metallide ja plastide mehaanilisel vormimisel ning füüsikalisel ja mehaanilisel pinnatöötlemisel tekkinud jäätmed	14	104	80	5	2	45	31	0	0	1	1	0	0	0	0
14 Orgaaniliste lahustite, külmutusagensi- ja vahu- või aerosoolikandegaasijäätmed (välja arvatud jaotistes 07 ja 08 nimetatud jäätmed)	70	47	56	53	47	25	12	11	0	0	0	0	0	0	0
03 Puidu töötlemisel, plaatide ja mööbli ning tselluloosi, paberi ja kartongi tootmisel tekkinud jäätmed	23	6	8	4	21	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Naha-, karusnaha- ja tekstiilitööstusjäätmed	11	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU	7 736 679	6 783 924	9 097 834	1 279 023	1 013 289	1 099 550	43 418	27 371	27 654	6 429 778	5 759 260	7 979 205	718	4 663	992

Märkus. Käitlus võib olla tekkest suurem juhul, kui on käideldud ka varasematel aastatel tekkinud jäätmeid või kui jäätmeid on imporditud

Lisa 5. Ohtlike jäätmete teke ja käitlus maakondades aastatel 2008–2010. (tonni/aastas) Tagasi teksti juurde

Maakond	Aasta																	
	Koguteke (sh kogutud)			Taaskasutatud			Kõrvaldatud			Ladestatud prügilasse			Määratlemata käitlemine**			Eksport		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Ida-Virumaa*	78 902,9	59 673,2	66 039,7	83 367,3	69 425,3	80 247,6	4 092,4	4 273,3	3 564,5	2 680,8	2 882,8	3 427,6	26,0	120,7	73,2	0,0	182,5	0,0
Lääne-Virumaa	87 633,1	31 795,5	42 997,3	55 256,9	35 832,9	34 793,9	0,0	0,0	0,0	61 441,3	7 827,7	18 484,2	1,1	79,3	0,8	0,0	1 507,2	1,1
Tallinn	46 992,3	45 674,0	63 541,2	12 421,9	24 824,9	28 857,4	37 335,1	21 817,9	22 615,3	2 452,1	1 601,1	931,5	345,6	171,5	631,1	482,4	2 690,5	761,3
Harjumaa	16 296,9	23 062,9	18 411,5	2 210,5	11 583,8	15 112,1	0,0	0,0	58,3	0,0	0,0	683,3	11,5	7,0	5,7	11,7	0,0	0,0
Tartumaa	6 549,0	6 936,7	6 003,6	3 744,0	4 634,1	4 122,3	175,3	173,6	0,0	258,1	117,7	0,0	0,6	9,6	0,0	135,8	178,6	146,5
Pärnumaa	2 622,7	1 629,6	9 087,7	1 421,2	327,9	7 326,7	28,5	25,6	25,0	361,0	211,1	110,7	1,2	143,4	1,6	34,0	44,3	42,2
Järvamaa	4 055,3	909,9	1 503,3	3 319,9	3 137,3	1 484,5	0,0	0,0	0,0	606,2	551,2	554,0	3,8	0,0	1,4	0,0	7,6	0,0
Saaremaa	2 763,1	669,3	606,0	148,4	116,2	8,1	19,0	32,2	36,8	80,3	25,1	0,0	0,0	0,1	0,0	45,8	35,1	26,7
Valgamaa	439,6	2 338,3	339,7	52,4	96,6	50,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	118,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raplamaa	1 113,3	435,8	1 267,0	874,7	3 887,5	267,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Viljandimaa	918,3	612,2	827,4	475,7	28,4	222,6	0,0	0,0	0,0	16,1	5,2	0,0	4,0	6,9	24,7	0,0	0,0	0,0
Võrumaa	960,0	536,1	500,3	408,5	149,6	80,6	0,0	0,0	0,0	80,2	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jõgevamaa	772,5	638,4	460,7	424,0	534,7	593,3	0,0	0,0	0,0	0,0	232,8	309,1	116,9	6,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Põlvamaa	198,4	554,0	241,4	45,1	7,6	0,0	0,0	0,0	0,0	24,8	26,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Läänemaa	402,9	269,4	220,0	4 678,2	1 394,5	335,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hiiumaa	293,4	178,5	284,9	0,9	7,5	6,7	116,6	79,1	87,4	32,1	10,2	0,0	6,7	13,0	32,5	7,8	17,4	14,2
Kokku:	250 914	175 914	212 332	168 849	155 989	173 509	41 767	26 402	26 387	68 033	13 516	24 500	641	558	771	718	4 663	992

*Ida-Viru maakonnas on graafikult välja jäetud põlevkivi töötlemisega seonduvad ohtlikud jäätmed – poolkoks, fuussid, lend- ja koldetuhk, vesipõhised vedeljäätmed

** Määratlemata käitlemine – jäätmekogused, mis on antud käitlemiseks aruandekohustusega ettevõtjatele või need kogused, kus on eksitud jäätmete üleandmisel/vastuvõtmisel partnerettevõtte määratlemisega. Suur osa nendest jäätmekogustest, näiteks õlijäätmed, on tegelikult taaskasutatud, kuid selle kohta puudub dokumentaalne kinnitus vastuvõtja aruande näol

Lisa 6. Olmejäätmete teke ja käitlus jäätmeliigi alagruppide lõikes 2008, 2009 ja 2010. aastal. (tonni/aastas) Tagasi teksti juurde

Jäätmeliik	Aasta	Aasta			
		2008	2009	2010	
20 01	Olmejäätmete hulgast väljanõutud või liigiti kogutud jäätmed	Koguteke (sh kogutud)	99 466	79 044	69 109
		sh sekundaarne teke jäätmekäitlusest	19 039	13 387	8 381
	Liigiti kogutud olmejäätmetest moodustab enamiku vanapaber ja papp, järgnevad metalli-, bioloogundatavad köögi- ja sööklajajäätmed ja puudujäätmed. Suur osa nendest jäätmetest läbib järelsordimise, seetõttu ei saa kogutud jäätme hulka võrdustada jäätmetekkega - järelsordimise tulemusena n-õ sekundaarsena tekkinud jäätmed tuleks tekkerevestusest välja jätta.	Taaskasutatud	62 558	51 415	38 678
		sh R13 - kogumine töötlemiseks või sortimine	49 038	38 595	27 273
		Ladestatud prügilasse	692	576	476
		Eksport	31 504	29 270	29 337
20 02	Aia- ja haljastujäätmed (sealhulgas kalmistujäätmed)	Koguteke (sh kogutud)	12 054	34 680	23 624
		sh sekundaarne teke jäätmekäitlusest	63	670	0
	Aia- ja haljastujäätmete alagrupperi klassifitseeritakse ka olmes tekkiv pinnas ja kivid. Alates 2008. aastast on pööratud tähelepanu sellele, et ehituses tekkiv pinnas ei satuks sellesse olmejäätmete alagrupperi, suurendades seetõttu ekslikult olmejäätmete koguteket ja taaskasutamist.	Taaskasutatud	9 596	17 214	9 411
		Ladestatud prügilasse	1 042	1 087	1 250
* 20 03	Muud olmejäätmed	Koguteke (sh kogutud)	385 507	325 498	301 685
		sh sekundaarne teke jäätmekäitlusest	18 861	7 047	4 384
	Selles alagrupperis tekib kõige rohkem prügi ehk sega-olmejäätmeid, järgnevad septikused, segaolmejäätmete sortimisjäätmed, tänavapühkmed ja suurjäätmed (nt mööbel jms).	Taaskasutatud	35 725	27 128	25 194
		sh R13 - kogumine töötlemiseks või sortimine	21 213	6 608	8 581
		Ladestatud prügilasse	331 397	285 400	265 638
Koguteke (sh kogutud)			497 026	439 222	394 417
Taaskasutatud			107 879	95 757	73 283
Ladestatud prügilasse			333 130	287 062	267 365
Eksport			31 504	29 270	29 337

Lisa 7. Olmejäätmete teke maakondades aastail 2008–2010. (tonni/aastas) Tagasi teksti juurde

Maakond	Olmejäätmete hulgast väljanõpitud või liigiti kogutud jäätmed (kood 20 01)			Aia- ja haljastujäätmed (kood 20 02)			Muud olmejäätmed (kood 20 03)			Olmejäätmete (kood 20) teke kokku		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Tallinn	41 900	35 268	34 837	2 656	19 001	10 211	133 608	118 071	96 969	178 163	172 340	142 018
Tartumaa	18 342	14 455	11 136	4 100	7 955	7 358	49 000	40 356	32 557	71 443	62 766	51 050
Harjumaa	14 388	13 621	5 898	348	219	207	64 934	36 377	46 712	79 670	50 217	52 817
Ida-Virumaa	6 901	3 341	3 081	1 316	1 186	1 341	40 822	36 300	33 034	49 039	40 828	37 456
Pärnumaa	8 176	3 767	4 841	433	1 221	948	22 251	18 730	18 266	30 860	23 717	24 054
Lääne-Virumaa	1 717	1 723	1 340	305	263	1 819	12 149	12 414	11 685	14 171	14 399	14 843
Viljandimaa	2 917	1 332	4 788	547	474	686	11 212	10 059	9 389	14 675	11 866	14 863
Saaremaa	528	317	339	538	521	503	14 044	10 605	10 683	15 109	11 443	11 525
Valgamaa	332	444	365	2	410	38	7 360	10 570	10 447	7 694	11 424	10 850
Läänemaa	566	1 339	949	805	99	278	7 066	6 112	6 606	8 437	7 549	7 832
Raplamaa	1 317	925	1 064	7	964	25	7 098	4 662	4 878	8 422	6 551	5 967
Võrumaa	1 025	1 182	666	115	10	12	6 576	5 662	5 644	7 716	6 854	6 322
Järvamaa	1 261	1 202	960	288	371	248	5 673	5 299	4 827	7 222	6 872	6 035
Jõgevamaa	1 748	1 157	1 992	76	37	16	5 201	4 326	4 640	7 025	5 520	6 649
Põlvamaa	626	312	423	311	306	321	5 058	4 971	4 315	5 995	5 588	5 059
Hiiumaa	197	253	189	5			1 998	1 292	1 223	2 200	1 545	1 413
KOKKU	101 942	80 639	72 867	11 851	33 036	24 009	394 050	325 805	301 876	507 843	439 480	398 753

Lisa 8. Prügilatesse jäätmete ladestamine aastail 2008–2010. Tagasi teksti juurde

Maakond	Käitaja nimi	Käitaja reg-kood	Prügila kood	Prügila liik	Prügila nimi	Ladestatud prügilasse (tonni)		
						2008	2009	2010
Harju	RADIX HOOLDUSE OÜ	10540200	5537 04	tavajäätmete prügila	Oru prügila	1 100,000	429,000	
Harju	Tallinna Prügila AS	10450572	6882 03	tavajäätmete prügila	Tallinna prügila	182 313,790	164 267,653	150 471,166
Tallinn	Slops, OÜ	10001288	0784 01	tavajäätmete prügila	Maleva 4, Tallinn	31 605,760	12 948,750	10 422,864
Hiiu	Hiiu Autotrans OÜ	10366083	3869 02	tavajäätmete prügila	Käina prügila	2 839,703	1 026,385	
Ida-Viru	Kohtla-Järve Soojus, AS	10160791	1120 02	ohtlike jäätmete prügila	Ahtme EJ tuhaväljak	67 288,490	34 872,480	
Ida-Viru	Eesti Energia Narva Elektriijaamad AS	10579981	0511 01	ohtlike jäätmete prügila	Balti EJ tuhaväljak nr1	1 013 503,000	643 710,000	1 474 071,000
Ida-Viru	Eesti Energia Narva Elektriijaamad AS	10579981	0511 05	ohtlike jäätmete prügila	Balti EJ tööstusjäätmete ladestus	7 189,750	2 649,200	
Ida-Viru	Eesti Energia Narva Elektriijaamad AS	10579981	1472 03	ohtlike jäätmete prügila	Eesti EJ tuhaväljak	4 482 330,000	4 242 280,000	5 479 000,000
Ida-Viru	Eesti Energia Kaevandused AS	10337962	5615 02	püsijäätmete prügila	Estonia kaevanduse aherainepuistang	3 818 073,000	2 156 718,000	1 835 555,000
Ida-Viru	Kiviõli Keemiatööstuse OÜ	10186158	0309 05	ohtlike jäätmete prügila	Kiviõli poolkoksi ladestus	33 087,000	44 033,360	60 780,100
Ida-Viru	VKG OIL AS	10528765	0322 06	ohtlike jäätmete prügila	Kohtla-Järve poolkoksi ladestus	754 485,550	778 064,860	948 113,440
Ida-Viru	VKG Energia OÜ	10516395	0322 01	ohtlike jäätmete prügila	Tuhaväljak, Põhja SEJ	16 576,409	7 860,588	
Ida-Viru	Eesti Energia Narva Elektriijaamad AS	10579981	0511 06	ohtlike jäätmete prügila	Tööstusjäätmete prügila		332,900	4 942,260
Ida-Viru	UIKALA PRÜGILA, AS	10339722	3562 02	tavajäätmete prügila	Uikala prügila	36 271,720	23 528,215	32 717,470
Ida-Viru	EcoPro, AS	10006742	1472 07	ohtlike jäätmete prügila	Vaivara OJKK	2 267,609	2 615,542	2 961,269
Ida-Viru	Eesti Energia Kaevandused AS	10337962	5841 02	püsijäätmete prügila	Viru kaevanduse aherainepuistang	986 432,000	267 075,000	1 527 449,000
Jõgeva	AMESTOP, OÜ	10697462	9596 02	tavajäätmete prügila	Torma prügila	7 746,621	34 885,936	57 319,650
Järva	Väitsa Prügila, AS	10672746	0937 04	tavajäätmete prügila	Väitsa prügila	24 028,941	21 675,391	24 285,255
Lääne-Viru	Kunda Nordic Tsement, AS	10156772	0345 02	ohtlike jäätmete prügila	KNT tööstusjäätmete prügila	65 469,550	10 868,040	20 860,480
Lääne-Viru	Ragn-Sells AS	10306958	8740 04	tavajäätmete prügila	Ussimäe prügila	17 969,280	6 846,190	
Põlva	PKM Grupp OÜ	10945262	1081 01	tavajäätmete prügila	Adiste prügila	5 271,610	2 199,158	
Pärnu	Paikre OÜ	10836969	6518 02	tavajäätmete prügila	Paikre prügila	28 665,221	28 447,854	32 885,456
Saare	Prügimees, OÜ	10083286	3657 02	tavajäätmete prügila	Kudjape prügila	7 790,210	3 566,760	
Tartu	Veolia Keskkonnateenused AS	10814608	4099 01	tavajäätmete prügila	Aardlapalu prügila	53 914,594	22 903,064	
Valga	ENKEMA, OÜ	10051910	0854 04	tavajäätmete prügila	Valga prügila	5 773,220	2 822,110	
Viljandi	Veolia Keskkonnateenused AS	10814608	0897 01	tavajäätmete prügila	Viljandi prügila	15 559,260	6 458,260	
Võru	Ragn-Sells AS	10306958	7217 02	tavajäätmete prügila	Räpo prügila	7 679,740	3 762,590	

Lisa 9. Jätmete riikidevaheline vedu aastatel 2008–2010. Tagasi teksti juurde

Jätmete riikidevaheline vedu 2008, tonnid aastas				
Jäätmekood	Jätmete nimetus	Sissevedu	Väljavedu	Riik
02	PÖLLUMAJANDUSES, AIANDUSES, VESIVILJELUSES, METSANDUSES, JAHINDUSES JA KALAPÜÜGIL NING TOIDUAINETE VALMISTAMISEL JA TÖÖTLEMISEL TEKKINUD JÄÄTMED			
02 02	Liha, kala ja muude loomsete toiduainete valmistamisel ja töötlemisel tekkinud jätmed			
02 02 02	Loomsete kudede jätmed		316,1	Läti
	Kokku		316,1	
02 05	Piimatööstusjätmed			
02 05 98	Vadak	5 812,7		Läti
	Kokku	5 812,7		
02	KOKKU	5 812,7	316,1	
03	PUIDU TÖÖTLEMISEL, PLAATIDE JA MÖÖBLI NING TSELLULOOSI, PABERI JA KARTONGI TOOTMISEL TEKKINUD JÄÄTMED			
03 01	Puidu töötlemise ning plaatide ja mööbli tootmise jätmed			
03 01 05	Saepuru, sh puidutolm, laastud, pinnud, puit, laast- ja muud puidupõhised plaadid ning vineer, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 03 01 04	8 172,0	16 724,6	Läti
	Kokku	8 172,0	16 724,6	
03 03	Tselluloosi, paberi ja kartongi tootmise ja töötlemise jätmed			
03 03 01	Puukoore- ja puidujätmed		24 845,0	Soome
	Kokku		24 845,0	
03	KOKKU	8 172,0	41 569,6	
04	NAHA-, KARUSNAHA- JA TEKSTIILITÖÖSTUSJÄÄTMED			
04 02	Tekstiilitööstusjätmed			
04 02 21	Töötlemata tekstiilikiudude jätmed		78,5	Itaalia
			89,1	Leedu
	Kokku		167,6	
04 02 22	Töödeldud tekstiilikiudude jätmed		45,8	Hispaania
			1,1	Poola
			37,9	Saksamaa
	Kokku		84,8	
04 02 99	Nimistus mujal nimetamata jätmed		16,0	Rootsi
	Kokku		16,0	
04	KOKKU		268,4	
07	ORGAANILISTES KEEMIAPROTSESSIDES TEKKINUD JÄÄTMED			
07 01	Orgaaniliste põhikemikaalide valmistamisel, kokkusegamisel, jaotamisel ja kasutamisel tekkinud jätmed			
07 01 99	Nimistus mujal nimetamata jätmed		17,7	Soome
	Kokku		17,7	
07 02	Plasti, sünteetilise kummi ja tehiskiu valmistamisel, kokkusegamisel, jaotamisel ja kasutamisel tekkinud jätmed			
07 02 13	Plastijätmed	11,9	7,3	Läti
	Kokku	11,9	7,3	
07	KOKKU	11,9	25,0	
09	FOTOGRAAFIAJÄÄTMED			
09 01	Fotograafiajätmed			
09 01 04*	Kinnistilahused		33,4	Soome
	Kokku		33,4	
09 01 07	Höbedat või höbedatühendeid sisaldav fotofilm ja -paber		13,3	Soome
	Kokku		13,3	
09	KOKKU		46,7	
10	TERMILISTES PROTSESSIDES TEKKINUD JÄÄTMED			
10 09	Mustmetallide valujätmed			
10 09 99 02	Raua- ja terasevalujätmed		402,4	Ameerika Ühendriigid
			236,2	Hiina
			31,0	Kanada
		74,3		Korea Vabariik
			16,9	Maroko
			7,3	Prantsusmaa
		24,0		Suurbritannia
	Kokku:	98,3	693,7	
10 10	Värviliste metallide valujätmed			
10 10 99 02	Alumiiniumi- ja alumiiniumisulamivalujätmed		13,4	Saksamaa
	Kokku:		13,4	
10 10 99 04	Muude värviliste metallide ja nende sulamite valujätmed		148,7	Hiina
			44,4	Kanada
		188,6		Suurbritannia
		40,4		Venemaa
	Kokku	228,9	193,1	
10 11	Klaasi ja klaastoodete valmistamisel tekkinud jätmed			
10 11 12	Klaasijätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 10 11 11		5 239,1	Soome
	Kokku		5 239,1	
10	KOKKU	327,2	6 139,3	

11		METALLIDE JA MUUDE MATERJALIDE PINNATÖÖTLUSEL JA PINDAMISEL NING VÄRVILISTE METALLIDE HÜDROMETALLURGIAPROTSESSIDES TEKKINUD JÄÄTMED	
11 05	Kuumgalvaanimisjäätmed		
11 05 02	Tsingituhk		308,0 Austria
			242,0 Saksamaa
		Kokku	550,0
11		KOKKU	550,0

12		METALLIDE JA PLASTIDE MEHAANILISEL VORMIMISEL NING FÜÜSIKALISEL JA MEHAANILISEL PINNATÖÖTLEMISEL TEKINUD JÄÄTMED	
12 01 Metallide ja plastide mehaanilisel vormimisel ning füüsikalisel ja mehaanilisel pinnatöötlemisel tekkinud jäätmed			
12 01 01	Mustmetalliviilmed ja treilaastud		16,3 Hiina
			454,2 Holland
			4 408,1 Läti
			1 118,0 Pakistan
		327,3	Panama
			15,7 Saksamaa
			223,4 Singapur
			870,9 Suurbritannia
	Kokku	327,3	7 106,6
12 01 03	Värvilise metalli viilmed ja treilaastud		52,8 Ameerika Ühendriigid
			9,7 Austria
			0,2 Belgia
			102,8 Hiina
			31,4 Kanada
			547,2 Rootsi
			262,3 Saksamaa
		66,7	Suurbritannia
	56,4 Venemaa		
	Kokku	133,0	996,4
12 01 03 01	Vase- ja vasesulamiviilmed ja -treilaastud		11,9 Soome
		Kokku	11,9
12 01 03 02	Alumiiniumi- ja alumiiniumisulamiviilmed ja -treilaastud		12,5 Saksamaa
		Kokku	12,5
12 01 04	Värvilise metalli tolm ja kübemed		31,5 Ameerika Ühendriigid
			154,6 Hiina
			151,5 Kanada
		272,6	Suurbritannia
		65,0	Venemaa
	Kokku	337,7	337,7
12 01 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed		3,3 Saksamaa
		Kokku	3,3
12		KOKKU	798,0 8 468,3

15		PAKENDIJÄÄTMED NIMISTUS MUJAL NIMETAMATA ABSORBENDID, PUHASTUSKALTSUD, FILTERMATERJALID JA KAITSERIETUS	
15 01 Pakendid (sealhulgas lahus kogutud olmepakendijäätmed)			
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid		1 779,9 Hiina
			2 065,0 Holland
			16 418,8 Leedu
			62,4 Läti
			2 300,7 Norra
			1 385,7 Rootsi
			715,9 Saksamaa
			1 880,7 Soome
			996,3 Tai
			1 955,8 Ukraina
	Kokku	29 561,1	
15 01 02	Plastpakendid		1 064,0 Hiina
			148,1 Holland
			54,7 Iisrael
			180,4 Itaalia
			195,0 Kanada
		527,3	4,5 Leedu
		64,9	2 236,4 Läti
		112,1	Norra
			20,3 Prantsusmaa
		356,9	21,8 Rootsi
		21,8	1 182,8 Saksamaa
		2 097,0	1 407,2 Soome
			12,7 Suurbritannia
			81,6 Tšehhi
	KOKKU	3 179,9	6 609,7

15 01 04	Metallpakendid		352,2	Holland
			161,7	Saksamaa
			689,9	Soome
			952,3	Suurbritannia
			101,2	Šveits
	Kokku		2 257,2	
15 01 04 02	Mustmetallpakendid, välja arvatud alkoholi ja karastusjookide müügipakendid		6,2	Hiina
	Kokku		6,2	
15 01 07	Klaaspakendid		998,5	Leedu
			7 556,9	Läti
		2 658,0		Soome
	Kokku	2 658,0	8 555,4	
15 01 10*	Ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid		0,6	Läti
			110,3	Rootsi
			110,9	
	Kokku		110,9	
15 02	Absorbendid, filtermaterjalid, puhastuskaltsud ja kaitseriietus			
15 02 02*	Ohtlike ainetega saastunud absorbendid, puhastuskaltsud, filtermaterjalid (sh nimistus mujal nimetamata õlifiltrid) ja kaitseriietus		88,3	Soome
	Kokku		88,3	
15 02 03	Absorbendid, puhastuskaltsud, filtermaterjalid ja kaitseriietus, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 15 02 02		63,4	Venemaa
	Kokku		63,4	
15	KOKKU	5 837,9	47 252,2	

16 NIMISTUS MUJAL NIMETAMATA JÄÄTMED

16 01	Romusõidukid mitmesugustest liiklusvaldkondadest (sealhulgas liikurmasinad) ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed				
16 01 03	Vanarehvid		12,4	67,1	Läti
				20,0	Soome
			Kokku	12,4	87,1
16 01 06	Romusõidukid, mis ei sisalda vedelikke ega ohtlike osi			3 614,6	Belgia
				23,6	Hiina
				2 817,2	Holland
			1 500,0		Leedu
				294,0	Läti
			6,5		Saksamaa
				79,7	Singapur
			8,7		Suurbritannia
			517,0		Venemaa
			Kokku	2 032,2	6 829,0
16 01 07*	Õlifiltrid			53,1	Rootsi
				79,0	Soome
			Kokku		132,1
16 01 17	Mustmetallid			4 561,8	Hispaania
				20,9	Holland
			386,7		Kasahstan
				1 165,6	Läti
				388,6	Saksamaa
	Kokku	386,7	6 136,9		
16 01 18	Värvilised metallid		2,1	Läti	
	Kokku		5,4	Suurbritannia	
16 01 18 01	Vask ja vasesulamid		7,6		
	Kokku		27,4	Saksamaa	
16 01 18 02	Alumiinium ja alumiiniumisulamid		167,8	Saksamaa	
	Kokku		167,8		
16 01 19	Plast		49,9	Hiina	
			90,0	Saksamaa	
			Kokku	139,8	
16 01 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	2 865,7		Läti	
	Kokku	2 865,7			
16 02	Elektri- ja elektroonikaseadmete ning muude seadmete ja aparatuuride jäätmed				
16 02 13*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 16 02 09 kuni 16 02 12		3,6	Läti	
	Kokku		3,6		
16 02 14	Kasutuselt kõrvaldatud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 16 02 09 kuni 16 02 13		137,2	1 331,5	Hiina
				289,7	Läti
				22,3	Rootsi
				358,2	Saksamaa
			KOKKU	137,2	2 001,6

16 02 15*	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud ohtlikud osad	150,1		Soome
	Kokku	150,1		
16 02 16	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud osad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 15		1 566,0	Belgia
			119,4	Hiina
			14,5	Läti
	Kokku		1 699,9	
16 02 16 01	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud mustmetallosad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 15 01		120,4	Ameerika Ühendriigid
			65,9	Kanada
			34,1	Rootsi
	Kokku		220,4	
16 02 16 07	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud segametallidest osad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 15 06		20,8	Belgia
			23,4	Soome
	Kokku		44,2	
16 02 98	Muud kasutuselt kõrvaldatud seadmed ja aparaadid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 97		201,3	Belgia
			445,2	Hiina
			10,4	Leedu
			112,0	Saksamaa
	Kokku		768,8	
16 03	Praaktootepartiid ja kasutamata tooted			
16 03 04 01	Mustmetallidest koosnevad anorgaanilised jäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 03 03 01		20,8	Ameerika Ühendriigid
	Kokku		20,8	
16 05	Survemahutis gaasid ja kasutuselt kõrvaldatud kemikaalid			
16 05 04*	Ohtlike aineid sisaldavad gaasid (sh haloonid) survemahutis	1,6		Läti
	Kokku	1,6		
16 06	Patareid ja akud			
16 06 01*	Pliiakud	1 585,6		Leedu
		4 592,9		Läti
		2 187,1		Rootsi
		6 128,7		Soome
		43,4		Ungari
	Kokku	14 537,6		
16 07	Veo- ja hoiumahutite ning vaatide puhastusjäätmed (välja arvatud jaotistes 05 ja 12 nimetatud jäätmed)			
16 07 08*	Õli sisaldavad jäätmed	244,3		Läti
	Kokku	244,3		
16 08	Kasutatud katalüsaatorid			
16 08 01	Kulda, hõbedat, reenumi, roodiumi, pallaadiumi, iriidiumi või plaatinat sisaldavad kasutatud katalüsaatorid (v. a koodinumbriga 16 08 07 nimetatud katalüsaatorid)		7,9	Leedu
			0,1	Läti
			1,7	Saksamaa
	Kokku		9,6	
16 08 03	Nimistus mujal nimetamata siirdemetalle või siirdemetalliühendeid sisaldavad kasutatud katalüsaatorid		42,2	Ameerika Ühendriigid
		18,5		Holland
	Kokku	18,5	42,2	
16 11	Vooderdise- ja tulekindlate materjalide jäätmed			
16 11 02	Süsinikupõhised vooderdised ja tulekindlad materjalid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 11 01		20,0	Poola
			20,6	Suurbritannia
	Kokku		40,6	
16	KOKKU	20 386,2	18 379,4	

17

EHITUS- JA LAMMUTUSPRAHT (SEALHULGAS SAASTUNUD MAA-ALADELT EEMALDATUD PINNAS)

17 02	Puit, klaas ja plast			
17 02 02	Klaas		104,5	Läti
	Kokku		104,5	
17 04	Metallid (sealhulgas sulamid)			
17 04 01	Vask, pronks, valgevask		925,6	Belgia
			311,8	Hiina
			0,5	Leedu
		56,2	328,8	Läti
			968,2	Saksamaa
		0,4	38,2	Soome
			40,3	Suurbritannia
	Kokku	56,6	2 613,4	
17 04 02	Alumiinium		162,3	Austria
			251,1	Belgia
			35,9	Holland
			47,1	Leedu
			3 180,3	Läti
			1 348,2	Saksamaa
	Kokku		5 024,9	

17 04 03	Plii	9,5	Läti
		1,1	Saksamaa
		21,8	Soome
		80,0	Suurbritannia
	Kokku	31,4	81,1
17 04 04	Tsink		1,8 Saksamaa
			21,5 Soome
	Kokku		23,3
17 04 05	Raud ja teras	45,8	Aserbaidžaan
			18 075,3 Belgia
			7 996,8 Hiina
			9 557,9 Hispaania
			65 813,5 Holland
		34,5	Kasahstan
			26,9 Korea Vabariik
			455,4 Küpros
			169,4 Leedu
		3 035,0	26 768,0 Läti
			6 386,3 Norra
			9 955,3 Rootsi
			13 644,5 Saksamaa
		184,1	65,4 Soome
			5 369,1 Suurbritannia
			12 681,3 Türgi
			424,8 Venemaa
	Kokku	3 299,4	177 389,9
17 04 05 01	Raudteerööpad		762,2 Holland
	Kokku		762,2
17 04 06	Tina		4,6 Läti
			12,1 Saksamaa
	Kokku		16,8
17 04 07	Metallisegud		5,0 Hiina
			217,0 Holland
		9,7	11,9 Läti
			28,0 Rootsi
			183,2 Saksamaa
		0,04	Soome
			238,5 Suurbritannia
	Kokku	9,7	683,6
17 04 11	Kaablid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 04 10		287,0 Hiina
			228,4 Pakistan
			21,1 Saksamaa
	Kokku		536,5
17 09	Muu ehitus- ja lammutuspraht		
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 09 01, 17 09 02 ja 17 09 03		35,9 Holland
			8,0 Läti
	Kokku		43,9
17	KOKKU	3 397,0	187 280,1

19 JÄÄTMEKÄITLUSETTEVÕTETE, ETTEVÕTTEVÄLISTE REOVEEPUHASTITE NING JOOGI- JA TÖÖSTUSVEE KÄITLEMISEL TEKKINUD JÄÄTMED

19 02	Jäätmete füüsikalise-keemilise töötlemise (nt kroomi- ja tsüaniidiarastusel, neutraliseerimisel) tekkinud jäätmed		
19 02 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed		72,1 Leedu
	Kokku		72,1
19 10	Metalli sisaldavate jäätmete purustamisjäätmed		
19 10 01	Raua- ja terasejäätmed		9 111,6 Egiptus
			6,6 Holland
			504,5 Korea Vabariik
			50,0 Rootsi
			1 008,7 Soome
			1 725,7 Tai
			49 258,5 Türgi
			1 992,9 Vietnam
	Kokku		63 658,4
19 10 02	Värviliste metallide jäätmed		198,7 Hiina
			973,8 India
			20,6 Itaalia
			372,9 Korea Vabariik
			35,4 Saksamaa
	Kokku		1 601,4
19 10 02 04	Muude värviliste metallide ja nende sulamite jäätmed		11,5 Saksamaa
	Kokku		11,5
19 12	Jäätmete mehaanilise töötlemise jäätmed, nt nimistus mujal nimetamata sortimis-, purustamis-, kokkupressimis- või granuleerimisjäätmed		
19 12 01	Paber ja kartong		424,1 Indoneesia
			574,2 Saksamaa
			1 936,7 Tai
			485,9 Taiwan
	Kokku		3 421,0

19 12 02	Mustmetall		4 831,0	Egiptus	
			7 950,2	Hispaania	
			786,8	Holland	
			509,3	India	
			2 953,7	Indoneesia	
			1 496,6	Korea Vabariik	
			336,3	Leedu	
			33 677,6	834,5	Läti
				8 762,6	Portugal
				148,9	Saksamaa
			2 187,6	601,0	Soome
				178 799,4	Türgi
			46,5		Venemaa
		822,6	Vietnam		
		Kokku	36 248,0	208 496,7	
19 12 03 01	Vask ja vasesulamid		1 178,9	Hiina	
			62,0	India	
			24,3	Rootsi	
			55,0	Soome	
			20,4	Taiwan	
		Kokku		1 340,6	
19 12 03 02	Alumiinium ja alumiiniumisulamid		23,9	Austria	
			99,5	Hiina	
			196,2	India	
			82,7	Itaalia	
			70,5	Korea Vabariik	
			16,3	Leedu	
			862,1	Läti	
			42,5	Pakistan	
			71,0	Rootsi	
			24,8	Saksamaa	
			165,6	Soome	
		Kokku		1 655,1	
19 12 03 03	Plii ja pliisulamid		59,0	India	
			0,6	Saksamaa	
			88,5	Suurbritannia	
		Kokku		148,1	
19 12 03 04	Muud värvilised metallid ja nende sulamid		111,4	India	
			442,1	Korea Vabariik	
			20,0	Leedu	
			70,6	Norra	
			23,9	Portugal	
			201,0	Soome	
			8,3	Suurbritannia	
			211,8	Taiwan	
		Kokku		1 089,1	
19 12 03 05	Segametallid		41,5	Hiina	
			2,4	Saksamaa	
			11,0	Suurbritannia	
		Kokku		54,8	
19 12 04	Plast ja kummi		521,4	Läti	
			15,7	Rootsi	
			39,0	Saksamaa	
			451,2	Soome	
		Kokku		1 027,2	
19 12 05	Klaas		534,5	India	
		Kokku		534,5	
19 12 10	Põlevjäätmepõletus (prügikütus)	9 431,7		Holland	
		Kokku	9 431,7		
19		KOKKU	45 679,6	283 110,4	

20 OLMEJÄÄTMED (KODUMAJAPIDAMISJÄÄTMED JA SAMALAADSED KAUBANDUS-, TÖÖSTUS- JA AMETIASUTUSJÄÄTMED), SEALHÜLGAS LIIGITI KOGUTUD JÄÄTMED			
20 01	Olmejäätmete hulgast väljanopitud või liigiti kogutud jäätmed (v.a alajaotises 15 01 nimetatud jäätmed)		
20 01 01	Paber ja kartong		8,1 Hiina
			496,2 Holland
			9 495,1 Leedu
			2 445,1 Läti
			1 713,1 Norra
			231,1 Rootsi
			1 922,1 Saksamaa
			8 743,2 Soome
			2 511,2 Taani
	Kokku	27 565,1	
20 01 02	Klaas		625,4 Läti
	Kokku	625,4	
20 01 21*	Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed		86,6 Läti
	Kokku	86,6	
20 01 23*	Klorofluorosüvesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed		123,3 Leedu
			43,4 Soome
	Kokku	166,7	
20 01 25	Toiduõli ja -rasv		339,4 Leedu
			181,5 Läti
			24,3 Saksamaa
		469,4	Venemaa
	Kokku	469,4	545,2
20 01 35*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21 ja 20 01 23		95,9 Leedu
		665,6	Soome
	Kokku	665,6	95,9
20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21, 20 01 23 ja 20 01 35		0,001 Belgia
			7,8 Leedu
			0,3 Läti
			33,1 Saksamaa
			0,1 Suurbritannia
	Kokku	41,2	
20 01 39	Plastid		14,9 Leedu
			10,7 Läti
			124,9 Saksamaa
	Kokku	150,5	
20 01 40	Metallid		96,0 Belgia
			1 306,9 Holland
		41,7	628,6 Läti
			185,8 Saksamaa
			4,7 Soome
			5,8 Suurbritannia
	Kokku	41,7	2 227,8
20	KOKKU	1 176,7	31 504,5
	KÕIK KOKKU	91 599,2	624 909,9

Jäätmete riikidevaheline vedu 2009, t/a

Jäätmekood	Jäätmete nimetus	Sissevedu	Väljavedu	Riik
02	PÕLLUMAJANDUSES, AIANDUSES, VESIVILJELUSES, METSANDUSES, JAHINDUSES JA KALAPÜÜGIL NING TOIDUAINETE VALMISTAMISEL JA TÖÖTLEMISEL TEKKINUD JÄÄTMED			
02 01	Põllumajanduses, aianduses, vesiviljeluses, metsanduses, jahinduses ja kalapüügil tekkinud jäätmed			
02 01 04	Plastijäätmed (välja arvatud pakendid)	525,1	88,5	Rootsi
	Kokku	525,1	88,5	
02 05	Piimatööstusjäätmed			
02 05 98	Vadak	25,0		Läti
	Kokku	25,0		
	KOKKU	550,1	88,5	
03	PUIDU TÖÖTLEMISEL, PLAATIDE JA MÖÖBLI NING TSELLULOOSI, PABERI JA KARTONGI TOOTMISEL TEKKINUD JÄÄTMED			
03 01	Puidu töötlemise ning plaatide ja mööbli tootmise jäätmed			
03 01 01	Puukoore- ja korgijäätmed	4 244,0		Läti
			322,6	Soome
	Kokku	4 244,0	322,6	
03 01 05	Saepuru, sh puidutolm, laastud, pinnud, puit, laast- ja muud puidupõhised plaadid ning vineer, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 03 01 04		520,0	Soome
	Kokku		520,0	
	KOKKU	4 244,0	842,6	

04	NAHA -, KARUSNAHA- JA TEKSTIILITÖÖSTUSJÄÄTMED		
04 02	Tekstiilitööstusjäätmed		
04 02 22	Töödeldud tekstiilkiudude jäätmed		14,5 Hispaania
			2,8 Saksamaa
	Kokku		17,3
	KOKKU		17,3

07	ORGAANILISTES KEEMIAPROTSESSIDES TEKKINUD JÄÄTMED		
07 02	Plasti, sünteetilise kummi ja tehiskiu valmistamisel, KOKKUSEGAMISEL, JAOTAMISEL JA KASUTAMISEL tekkinud jäätmed		
07 02 13	Plastijäätmed	23,6	14,7 Läti
		1,3	1,2 Poola
		10,5	Soome
	Kokku	35,3	15,9
	KOKKU	35,3	15,9

08	PINNAKATETE (VÄRVIDE, LAKKIDE JA KLAASJATE EMAILIDE), LIIMIDE, HERMEETIKUTE JA TRÜKIVÄRVIDE VALMISTAMISEL, KOKKUSEGAMISEL, JAOTAMISEL JA KASUTAMISEL TEKKINUD JÄÄTMED		
08 04	Liimide ja hermeetikute (sealhulgas veekindlust tõstvate ainete) valmistamisel, kokkusegamise, jaotamise ja kasutamise tekkinud jäätmed		
08 04 15*	Liime või hermeetikuid sisaldavad vesipõhised vedeljäätmed, mis sisaldavad orgaanilisi lahusteid või muid ohtlikke aineid	15,0	Läti
	Kokku	15,0	
	KOKKU	15,0	

09	FOTOGRAAFIAJÄÄTMED		
09 01	Fotograafiajäätmed		
09 01 07	Hõbedat või hõbedauhendeid sisaldav fotofilm ja -paber		20,2 Soome
	Kokku		20,2
	KOKKU		20,2

10	TERMILISTES PROTSESSIDES TEKKINUD JÄÄTMED		
10 09	Mustmetallide valujäätmed		
10 09 99 02	Raua- ja terasevalujäätmed		92,6 Ameerika Ühendriigid
	Kokku		92,6
10 10	Värviliste metallide valujäätmed		
10 10 99 04	Muude värviliste metallide ja nende sulamite valujäätmed		60,8 Ameerika Ühendriigid
		25,0	Venemaa
	Kokku	25,0	60,8
10 11	Klaasi ja klaastoodete valmistamisel tekkinud jäätmed		
10 11 12	Klaasijäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 10 11 11		5 060,0 Soome
	Kokku		5 060,0
	KOKKU	25,0	5 213,3

11	METALLIDE JA MUUDE MATERJALIDE PINNATÖÖTLUSEL JA PINDAMISEL NING VÄRVILISTE METALLIDE HÜDROMETALLURGIAPROTSESSIDES TEKKINUD JÄÄTMED		
11 01	Metallide ja muude materjalide pinnatöötlemisel ja pindamisel (nt galvaanimesel, tsinkimisel, peitsimisel, söövitamisel, fosfaatimisel, leeliselisel rasvaärastusel, anoodimisel) tekkinud jäätmed		
11 01 06*	Nimistus mujal nimetamata happed		302,6 Poola
	Kokku		302,6
11 05	Kuumgalvaanimisjäätmed		
11 05 02	Tsingituhk		48,5 Austria
			3,9 Hongkong
			283,1 Saksamaa
			31,7 Suurbritannia
	Kokku		367,2
	KOKKU		669,7

12	METALLIDE JA PLASTIDE MEHAANILISEL VORMIMISEL NING FÜÜSIKALISEL JA MEHAANILISEL PINNATÖÖTLEMISEL TEKKINUD JÄÄTMED		
12 01	Metallide ja plastide mehaanilisel vormimisel ning füüsilisel ja mehaanilisel pinnatöötlemisel tekkinud jäätmed		
12 01 01	Mustmetalliviilmed ja treilaastud		672,6 Hispaania
			583,2 Holland
		205,2	Taani
	Kokku	205,2	1 255,8
12 01 03	Värvilise metalli viilmed ja treilaastud		142,6 Ameerika Ühendriigid
			1,3 Austria
		32,6	Belgia
		8,1	0,4 Läti
			44,6 Saksamaa
		5,9	21,0 Suurbritannia
	Kokku	47,9	208,5
12 01 03 01	Vase- ja vasesulamiviilmed ja -treilaastud		21,2 Soome
	Kokku		21,2
12 01 05	Plasti hõõvli- ja treilaastud		24,9 Poola
	Kokku		24,9
12 01 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed		3,1 Saksamaa
	Kokku		3,1
	KOKKU	253,1	1 513,5

13	ÕLI- JA VEDELKÜTUSEJÄÄTMED (VÄLJA ARVATUD TOIDUÖLID NING JAOTISTES 05, 12 JA 19 NIMETATUD JÄÄTMED)		
13 02	Mootori-, käigukasti- ja määrideõlid		
13 02 05*	Mineraalõlipõhised kloorimata mootori-, käigukasti- ja määrideõlid		122,2 Soome
	Kokku		122,2
13 02 06*	Sünteesilised mootori-, käigukasti- ja määrideõlid		66,7 Soome
	Kokku		66,7
13 02 08*	Muud mootori-, käigukasti- ja määrideõlid		9,8 Soome
	Kokku		9,8
	KOKKU		198,7

15	PAKENDIJÄÄTMED NIMISTUS MUJAL NIMETAMATA ABSORBENDID, PUHASTUSKALTSUD, FILTERMATERJALID JA KAITSERIIEBUS		
15 01	Pakendid (sealhulgas lahus kogutud olmpakendijäätmed)		
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid		8 610,3 Hiina
			1 535,1 Holland
		954,2	10 133,8 Leedu
		1 258,0	918,1 Läti
			3 026,0 Norra
			314,9 Poola
			6 132,4 Rootsi
			721,3 Saksamaa
			218,5 Taani
			23,0 Tai
	640,2 Ukraina		
	Kokku	2 212,2	32 273,5
15 01 02	Plastpakendid		89,1 Ameerika Ühendriigid
			1 378,3 Hiina
			29,8 Itaalia
		863,0	267,4 Leedu
		585,2	1 280,8 Läti
			29,5 Poola
		71,5	Rootsi
		110,2	552,3 Saksamaa
		2 790,4	Soome
		19,1	Taani
	20,6 Taiwan		
	24,7 Tšehhi		
	Kokku	4 439,4	3 672,4
15 01 04	Metallpakendid		14,6 Hiina
			408,5 Hispaania
			10,0 Küpros
		0,1	1 362,4 Läti
			30,9 Poola
			19,9 Prantsusmaa
			4,0 Saksamaa
	1 068,2 Suurbritannia		
	Kokku	0,1	2 918,6
15 01 05	Komposiitpakendid		57,1 Läti
	Kokku		57,1
15 01 06	Segapakendid		17,2 Hiina
			550,0 Leedu
	Kokku		567,2
15 01 07	Klaaspakendid	8 274,7	2 546,0 Leedu
			7 750,6 Läti
		Kokku	8 274,7
15 01 10*	Ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid		0,6 Läti
			137,0 Rootsi
		Kokku	137,6
	KOKKU	14 926,4	49 922,9

16	NIMISTUS MUJAL NIMETAMATA JÄÄTMED		
16 01	Romusõidukid mitmesugustest liiklusvaldkondadest (sealhulgas liikurmasinad) ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed		
16 01 03	Vanarehvid		97,3 Leedu
		40,5	Läti
	Kokku	40,5	97,3
16 01 03 01	M1- ja N1-kategooria mootorsõidukite vanarehvid	46,7	Holland
		3,8	Leedu
		46,3	Läti
		31,4	Prantsusmaa
		0,6	Saksamaa
		Kokku	128,8
16 01 03 02	Muud vanarehvid, v.a M1- ja N1-kategooria mootorsõidukite vanarehvid	1,5	2,2 Läti
	Kokku	1,5	2,2
16 01 04*	Romusõidukid	33,9	Suurbritannia
	Kokku	33,9	
16 01 06	Romusõidukid, mis ei sisalda vedelike ega ohtlike osi		3 540,1 Hispaania
			45,3 Läti
	Kokku		3 585,5
16 01 07*	Õlifiltrid		37,0 Läti
		Kokku	37,0

16 01 17	Mustmetallid		204,5	Läti
		11,0	146,2	Saksamaa
		Kokku	11,0	350,7
16 01 18	Värvilised metallid		0,3	Suurbritannia
		Kokku	0,3	
			51,1	Hiina
			21,0	Itaalia
16 01 19	Plast		433,5	Leedu
			78,4	Läti
			0,5	Poola
		0,5		Saksamaa
		Kokku	0,5	584,5
16 02	Elektri- ja elektroonikaseadmete ning muude seadmete ja aparatuuride jäätmed			
			844,0	Hiina
			146,0	Holland
16 02 14	Kasutuselt kõrvaldatud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 09 kuni 16 02 13	22,4		Läti
			58,9	Pakistan
			200,3	Saksamaa
		Kokku	22,4	1 249,3
16 02 15*	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud ohtlikud osad	218,1		Soome
		Kokku	218,1	
			117,9	Belgia
16 02 16	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud osad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 15		20,8	Hiina
			43,6	Läti
			42,8	Soome
		Kokku	225,1	
16 02 16 02	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud vask- ning vasesulamosad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 15 02		4,1	Ameerika Ühendriigid
		Kokku	4,1	
16 02 16 03	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud alumiinium- ning alumiiniumsulamosad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 15 03		0,1	Ameerika Ühendriigid
		Kokku	0,1	
16 02 16 06	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud muudest värvilistest metallidest ning nende sulamitest osad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 15 05		5,4	Ameerika Ühendriigid
		Kokku	5,4	
16 02 16 07	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud segametallidest osad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 15 06		30,4	Ameerika Ühendriigid
		Kokku	30,4	
			99,2	Hongkong
			3,7	Itaalia
16 02 98	Muud kasutuselt kõrvaldatud seadmed ja aparatuurid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 97		122,1	Läti
			13,6	Saksamaa
			850,6	Suurbritannia
		Kokku	1 089,2	
16 03	Praaktootepartiid ja kasutamata tooted			
16 03 04 05	Muudest värvilistest metallidest ning nende sulamitest koosnevad anorgaanilised jäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 03 03 05		3,0	Ameerika Ühendriigid
		Kokku	3,0	
16 05	Survemahutis gaasid ja kasutuselt kõrvaldatud kemikaalid			
16 05 04*	Ohtlike aineid sisaldavad gaasid (sh haloonid) survemahutis	1,9		Läti
		Kokku	1,9	
16 06	Patareid ja akud			
		1 355,9		Leedu
16 06 01*	Pliiakud	3 054,0		Läti
		1 142,6		Rootsi
		6 995,8		Soome
		KOKKU	12 548,3	
16 07	Veo- ja hoiumahutite ning vaatide puhastusjäätmed (välja arvatud jaotistes 05 ja 12 nimetatud jäätmed)			
16 07 08*	Öli sisaldavad jäätmed	375,4		Läti
		KOKKU	375,4	
16 08	Kasutatud katalüsaatorid			
16 08 01	Kulda, hõbedat, reenumi, roodiumi, pallaadiumi, iriidiumi või plaatinat sisaldavad kasutatud katalüsaatorid (v. a koodinumbriga 16 08 07 nimetatud katalüsaatorid)		4,1	Itaalia
			3,1	Leedu
			5,0	Poola
			4,0	Saksamaa
		Kokku	16,2	
16 08 03	Nimistus mujal nimetamata siirdemetalle või siirdemetalliühendeid sisaldavad kasutatud katalüsaatorid		89,7	Ameerika Ühendriigid
		89,7		Leedu
		Kokku	89,7	89,7
16 11	Vooderise- ja tulekindlate materjalide jäätmed			
16 11 02	Süsinikupõhised vooderised ja tulekindlad materjalid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 11 01		20,2	Suurbritannia
		Kokku	20,2	
		KOKKU	13 471,8	7 390,0
17	EHITUS- JA LAMMUTUSPRAHT (SEALHULGAS SAASTUNUD MAA-ALADELT EEMALDATUD PINNAS)			
17 02	Puit, klaas ja plast			
17 02 02	Klaas		73,0	Läti
		Kokku	73,0	
17 02 04*	Ohtlike aineid sisaldav või nendega saastatud puit, klaas ja plast		3 516,6	Rootsi
		Kokku	3 516,6	

17 04	Metallid (sealhulgas sulamid)					
17 04 01	Vask, pronks, valgevask			226,0	Belgia	
				74,9	Belize	
				279,1	Hongkong	
				54,2	Leedu	
		135,0		32,6	Läti	
		0,04		1 041,3	Saksamaa	
				290,9	Singapur	
				8,6	Soome	
				42,8	Suurbritannia	
			Kokku	135,1	2 050,4	
17 04 02	Alumiinium			43,0	Austria	
				18,5	Belgia	
				24,1	Belize	
				44,6	Holland	
				65,9	Hongkong	
		15,9		47,3	Leedu	
		83,3		1 487,7	Läti	
				693,0	Saksamaa	
				76,6	Singapur	
				20,6	Šveits	
	Kokku	99,2	2 521,3			
17 04 03	Plii			49,3	Hongkong	
				31,6	0,2	Läti
				87,6	Saksamaa	
	Kokku	31,6	137,1			
17 04 04	Tsink			1,2	Holland	
				16,2	Hongkong	
				64,9	India	
				20,4	Itaalia	
		17,2		0,1	Läti	
				359,2	Norra	
		0,02			Saksamaa	
				24,8	Seišellid	
				23,5	Singapur	
				302,0	Ukraina	
	Kokku	319,2	510,3			
17 04 05	Raud ja teras			15 134,5	Hispaania	
				68 840,5	Holland	
				1 022,5	India	
		53,0		1 314,8	Küpros	
		187,9			Leedu	
		902,5		22 579,5	Läti	
				2 975,8	Norra	
				24,3	Rootsi	
				1 246,8	Saksamaa	
		323,3			Soome	
		26,0		65,6	Suurbritannia	
				147,9	Taani	
				7,8	Tsehhi	
	Kokku	1 492,6	113 359,8			
17 04 05 01	Raudteerööpad			350,8	Singapur	
				306,5	Suurbritannia	
	Kokku		657,3			
17 04 06	Tina			5,2	Holland	
				3,5	Läti	
				0,2	Saksamaa	
	Kokku	3,5	5,4			
17 04 07	Metallisegud			669,6	Belgia	
				26,8	Belize	
				967,4	Holland	
				1,0	Itaalia	
		53,6			Leedu	
		380,5		4,4	Läti	
				16,4	Rootsi	
		134,5		768,5	Saksamaa	
				458,8	Suurbritannia	
			Kokku	1 238,2	2 243,2	
17 04 11	Kaablid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 04 10			329,9	Hiina	
				1,3	Läti	
				57,1	Pakistan	
				37,0	Saksamaa	
			1,7	Soome		
	Kokku	1,3	425,7			
17 09	Muu ehitus- ja lammutuspraht					
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 17 09 01, 17 09 02 ja 17 09 03			0,1	Läti	
				0,1	14,6	
	Kokku			0,1	14,6	
	KOKKU	3 320,9	125 514,7			

19 JÄÄTMEKÄITLUSSETEVÕTETE, ETTEVÕTTEVÄLISTE REOVEEPUHASTITE NING JOOGI- JA TÖÖSTUSVEE KÄITLEMISEL TEKKINUD JÄÄTMED					
19 10	Metalli sisaldavate jäätmete purustamisjäätmed				
19 10 01	Raua- ja terasejäätmed		2 065,7	India	
			873,9	Indoneesia	
			1 231,5	Korea Vabariik	
			99,7	Rootsi	
			1 444,3	Soome	
		31 624,6	Türgi		
	Kokku		37 339,6		
19 10 02	Värviliste metallide jäätmed		693,6	Hiina	
			357,5	India	
			136,0	Soome	
	Kokku		1 187,1		
19 12	Jäätmete mehaanilise töötlemise jäätmed, nt nimistus mujal nimetamata sortimis-, purustamis-, kokkupressimis- või granuleerimisjäätmed				
19 12 02	Mustmetall		277,8	Belgia	
			62,3	Hiina	
			2 482,5	Hispaania	
			851,1	Holland	
			251,5	India	
			5 922,7	Korea Vabariik	
			5 470,6	Läti	
			6 710,5	Portugal	
			255,7	Rootsi	
			2 070,2	Saksamaa	
			54 380,4	Türgi	
			283,5	Venemaa	
	Kokku	5 754,0	73 358,7		
19 12 03	Värviline metall				
	Kokku		34,2	Soome	
19 12 03 01	Vask ja vasesulamid		20,3	Belgia	
			801,2	Hiina	
			20,4	Itaalia	
			30,6	Läti	
			66,3	Rootsi	
		69,9	Soome		
	Kokku	30,6	978,2		
19 12 03 02	Alumiinium ja alumiiniumisulamid		83,4	Hiina	
			257,4	India	
			22,7	Itaalia	
			36,7	Korea Vabariik	
			45,2	Leedu	
			199,5	Läti	
		22,5	Pakistan		
		25,6	Saksamaa		
	Kokku	244,6	1 219,3		
19 12 03 03	Plii ja pliisulamid				
	Kokku		20,4	Suurbritannia	
19 12 03 04	Muud värvilised metallid ja nende sulamid		80,4	Hiina	
			132,4	India	
			136,7	Korea Vabariik	
			11,5	Leedu	
			118,2	Norra	
		22,6	Soome		
		168,0	Taiwan		
	Kokku	11,5	658,4		
19 12 03 05	Segametallid		6,6	Leedu	
			0,9	Läti	
			273,6	Rootsi	
			76,5	Soome	
			26,0	Suurbritannia	
	Kokku	7,5	413,5		
19 12 04	Plast ja kummi		77,5	Läti	
			48,9	Poola	
			23,4	Rootsi	
			37,1	Saksamaa	
			4 111,4	Soome	
	Kokku		4 298,2		
19 12 05	Klaas				
			238,8	Hongkong	
			344,2	India	
	Kokku		583,0		
19 12 10	Pölevjäätmed (prügikütus)	3 999,1		Holland	
		3 478,8		Saksamaa	
	Kokku	7 477,9			
19 12 12	Muud jäätmete mehaanilise töötlemise jäägid (sh materjalisegud), mida ei ole nimetatud koodinumbriga 19 12 11			41,5	Belgia
			1,1	Läti	
				43,3	Soome
	Kokku	1,1	84,8		
	KOKKU	13 527,3	120 175,3		

20 OLMEJÄÄTMED (KODUMAJAPIDAMISJÄÄTMED JA SAMALAADSED KAUBANDUS-, TÖÖSTUS- JA AMETIASUTUSJÄÄTMED), SEALHULGAS LIIGITI KOGUTUD JÄÄTMED					
20 01	Olmejäätmete hulgast väljanõpitud või liigiti kogutud jäätmed (v.a alajaotises 15 01 nimetatud jäätmed)				
20 01 01	Paber ja kartong			349,6	Holland
				6 120,8	Leedu
				1 686,0	Läti
				2 856,9	Norra
				863,0	Saksamaa
				6 505,9	Soome
				7 088,9	Taani
				23,9	Šveits
		Kokku		25 494,8	
20 01 02	Klaas			2 052,5	Läti
		Kokku		2 052,5	
20 01 21*	Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed			77,9	Läti
		Kokku		77,9	
20 01 23*	Klorofluorosüvesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed			249,7	Leedu
				78,5	Läti
		Kokku		328,2	
20 01 25	Toiduõli ja -rasv			36,4	Kreeka
		Kokku		36,4	
20 01 33*	Koodinumbriga 16 06 01, 16 06 02 ja 16 06 03 nimetatud patareid ja akud ning sortimata patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareid või akusid			29,6	Soome
		Kokku		29,6	
20 01 35 01*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 21* ja 20 01 23*			35,1	Leedu
		Kokku		35,1	
20 01 35*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 21 ja 20 01 23	904,7			Soome
		Kokku	904,7		
20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 21, 20 01 23 ja 20 01 35			3,1	Leedu
				0,2	Saksamaa
		Kokku		3,3	
20 01 36 04	Kasutuselt kõrvaldatud tavatarbijatele määratud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*			1,3	Leedu
		Kokku		1,3	
20 01 39	Plastid			9,7	Leedu
				19,6	Läti
				125,2	Poola
				234,8	Saksamaa
		Kokku		389,2	
20 01 40	Metallid			100,3	India
		31,2		444,3	Läti
				109,4	Saksamaa
		15,7			Soome
				154,8	Taani
		Kokku	46,9	808,8	
20 01 40 01	Mustmetall			8,2	Ameerika Ühendriigid
		Kokku		8,2	
20 01 40 06	Segametallid			4,6	Ameerika Ühendriigid
		Kokku		4,6	
		KOKKU	951,6	29 270,0	
		KÕIK KOKKU	51 320,6	340 852,8	

Jäätmete riikidevaheline vedu 2010, t/a

Jäätmekood	Jäätmete nimetus	Sissevedu	Väljavedu	Riik
02	PÕLLUMAJANDUSES, AIANDUSES, VESIVILJELUSES, METSANDUSES, JAHINDUSES JA KALAPÜÜGIL NING TOIDUAINETE VALMISTAMISEL JA TÖÖTLEMISEL TEKKINUD JÄÄTMED			
02 01	Põllumajanduses, aianduses, vesiviljeluses, metsanduses, jahinduses ja kalapüügil tekkinud jäätmed			
02 01 02	Loomsete kudede jäätmed	14,7		Läti
		Kokku	14,7	
02 01 04	Plastijäätmed (välja arvatud pakendid)	282,1	44,5	Rootsi
		Kokku	282,1	44,5
02 02	Liha, kala ja muude loomsete toiduainete valmistamisel ja töötlemisel tekkinud jäätmed			
02 02 02	Loomsete kudede jäätmed	1 550,0		Läti
		Kokku	1 550,0	
		KOKKU	1 846,8	44,5
03	PUIDU TÖÖTLEMISEL, PLAATIDE JA MÖÖBLI NING TSELLULOOSI, PABERI JA KARTONGI TOOTMISEL TEKKINUD JÄÄTMED			
03 01	Puidu töötlemise ning plaatide ja mööbli tootmise jäätmed			
03 01 01	Puukoore- ja korgijäätmed	4 272,0		Läti
			2 234,6	Soome
		Kokku	4 272,0	2 234,6
03 01 05	Saepuru, sh puidutolm, laastud, pinnud, puit, laast- ja muud puidupõhised plaadid ning vineer, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 03 01 04		1 096,8	Soome
		Kokku	1 096,8	
		KOKKU	4 272,0	3 331,4

04 NAHA-, KARUSNAHA- JA TEKSTIILTÖÖSTUSJÄÄTMED				
04 02	Tekstiilitööstusjäätmed			
04 02 22	Töödeldud tekstiilkiudude jäätmed		27,2	Saksamaa
		Kokku	27,2	
		KOKKU	27,2	

07 ORGAANILISTES KEEMIAPROTSESSIDES TEKKNUD JÄÄTMED				
07 02	Plasti, sünteetilise kummi ja tehiskiu valmistamisel, kokkusegamisel, jaotamisel ja kasutamisel tekkinud jäätmed			
07 02 13	Plastijäätmed		1,0	Belgia
			50,7	Läti
			9,0	Poola
		Kokku	60,6	11,0
		KOKKU	60,6	11,0

09 FOTOGRAAFIAJÄÄTMED				
09 01	Fotograafiajäätmed			
09 01 04*	Kinnistilahused		8,3	Soome
		Kokku	8,3	
09 01 07	Hõbedat või hõbedatühendeid sisaldav fotofilm ja -paber		2,0	Soome
		Kokku	2,0	
		KOKKU	10,3	

10 TERMILISTES PROTSESSIDES TEKKNUD JÄÄTMED				
10 10	Värviliste metallide valujäätmed			
10 10 99 02	Alumiiniumi- ja alumiiniumsulamivalujäätmed		12,7	Saksamaa
		Kokku	12,7	
10 11	Klaasi ja klaastoodete valmistamisel tekkinud jäätmed			
10 11 12	Klaasijäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbri 10 11 11		3 674,3	Soome
		Kokku	3 674,3	
		KOKKU	3 687,1	

11 METALLIDE JA MUUDE MATERJALIDE PINNATÖÖTLUSEL JA PINDAMISEL NING VÄRVILISTE METALLIDE HÜDROMETALLURGIAPROTSESSIDES TEKKNUD JÄÄTMED				
11 05	Kuumgalvaanimisjäätmed			
11 05 01	Kövatsink		140,6	Norra
		Kokku	140,6	
11 05 02	Tsingituhk		94,9	Norra
			287,3	Saksamaa
			23,4	Slovakkia
		Kokku	405,6	
		KOKKU	546,2	

12 METALLIDE JA PLASTIDE MEHAANILISEL VORMIMISEL NING FÜSICALISEL JA MEHAANILISEL PINNATÖÖTLEMISEL TEKKNUD JÄÄTMED				
12 01	Metallide ja plastide mehaanilisel vormimisel ning füsikalisel ja mehaanilisel pinnatöötlemisel tekkinud jäätmed			
12 01 01	Mustmetalliviilmed ja treilaastud		205,1	Hispaania
			1 943,0	Holland
		14,5	377,0	Läti
			807,3	Briti Neitsisaared
			3,0	Singapur
		Kokku	3 335,4	
12 01 03	Värvilise metalli viilmed ja treilaastud		2,0	Ameerika Ühendriigid
			6,8	Austria
			1,6	Belize
			19,0	Holland
		1,6	5,4	Läti
			191,0	Saksamaa
		4,6	19,9	Suurbritannia
			0,2	Ungari
		Kokku	237,1	
12 01 03 01	Vase- ja vasesulamiviilmed ja -treilaastud	15,0	21,1	Soome
		Kokku	21,1	
12 01 03 02	Alumiiniumi- ja alumiiniumsulamiviilmed ja -treilaastud		12,8	Saksamaa
		Kokku	12,8	
12 01 05	Plasti hõõvli- ja treilaastud		39,0	Hiina
		Kokku	39,0	
		KOKKU	29,5	3 645,4

13 ÕLI- JA VEDELKÜTUSEJÄÄTMED (VÄLJA ARVATUD TOIDUÕLID NING JAOTISTES 05, 12 JA 19 NIMETATUD JÄÄTMED)				
13 02	Mootori-, käigukasti- ja määrdõlid			
13 02 05*	Mineraalõlipõhised kloorimata mootori-, käigukasti- ja määrdõlid		185,6	Saksamaa
		Kokku	185,6	
		KOKKU	185,6	

15		PAKENDIJÄÄTMED NIMISTUS MUJAL NIMETAMATA ABSORBENDID, PUHASTUSKALTSUD, FILTERMATERJALID JA KAITSERIETUS		
15 01	Pakendid (sealhulgas lahus kogutud olmpakendijäätmed)			
			129,2	Austria
			461,7	Hiina
			206,3	Holland
		269,0	28 553,8	Leedu
			1 788,7	Läti
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid		250,2	Norra
			433,7	Rootsi
			24,3	Saksamaa
		49,5	23,3	Soome
			45,5	Taani
			970,7	Ukraina
		Kokku	318,5	32 887,3
			4 718,3	Hiina
			0,2	Hispaania
			37,2	Hongkong
			220,2	Itaalia
		788,1	1 141,9	Leedu
			5 371,4	Läti
			322,7	Poola
			0,2	Prantsusmaa
			1 239,2	Rumeenia
			246,6	Saksamaa
		1 402,9		Soome
			16,7	Taani
			35,5	Tšehhi
			3,4	Šveits
		Kokku	2 190,9	13 353,4
15 01 03	Puitpakendid		99,7	Läti
			43,8	Saksamaa
		Kokku		143,5
			0,1	Hispaania
15 01 04	Metallpakendid		1 057,0	Läti
			201,6	Briti Neitsisaa- red
			41,2	Poola
			0,1	Prantsusmaa
			97,4	Saksamaa
			1 287,4	Suurbritannia
		Kokku		2 684,8
15 01 06	Segapakendid		522,9	Leedu
		Kokku		522,9
		5 614,6	3 983,2	Leedu
15 01 07	Klaaspakendid		4 919,0	Läti
			812,9	Šveits
			793,9	Venemaa
		Kokku	5 614,6	10 509,0
15 01 10*	Ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid		0,6	Läti
		Kokku		0,6
15 02	Absorbendid, filtermaterjalid, puhastuskaltsud ja kaitserietus			
15 02 03	Absorbendid, puhastuskaltsud, filtermaterjalid ja kaitserietus, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 15 02 02		20,0	Venemaa
		Kokku		20,0
		KOKKU	8 124,0	60 121,5

16		NIMISTUS MUJAL NIMETAMATA JÄÄTMED		
16 01	Romusõidukid mitmesugustest liiklusvaldkondadest (sealhulgas liikurmasinad) ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed			
16 01 03	Vanarehvid	13 885,0		Norra
		Kokku	13 885,0	
			112,5	Holland
16 01 03 01	M1- ja N1-kategooria mootorsõidukite vanarehvid	7,8	18,0	Leedu
		381,0	150,0	Läti
			16,0	Prantsusmaa
		Kokku	517,2	168,0
16 01 03 02	Muud vanarehvid, v.a M1- ja N1-kategooria mootorsõidukite vanarehvid	139,2	2,2	Läti
		37,6	23,2	Rootsi
		Kokku	176,8	25,4
16 01 03 03	M2-, M3-, N2- ja N3-kategooria mootorsõidukite vanarehvid		20,5	Leedu
		Kokku		20,5
16 01 04*	Romusõidukid	23,4		Saksamaa
		1,6		Suurbritannia
		Kokku	24,9	
16 01 06	Romusõidukid, mis ei sisalda vedelikke ega ohtlikke osi		567,6	Läti
		Kokku		567,6
			62,1	Läti
16 01 06 01	M1- ja N1-kategooria romusõidukid, mis ei sisalda vedelikke ega ohtlikke osi	45,8		Saksamaa
		12,4	126,4	Suurbritannia
		Kokku	58,2	188,5

16 01 17	Mustmetallid		14,6	Holland
			1 790,8	Läti
		12,6		Saksamaa
	Kokku	12,6	1 805,4	
16 01 18	Värvilised metallid		39,5	Läti
			3,0	Saksamaa
	Kokku		42,5	
16 01 19	Plast		441,9	Itaalia
			200,0	Läti
		0,5		Saksamaa
	Kokku	0,5	641,8	
16 01 22	Nimistus mujal nimetamata osad		0,5	Saksamaa
	Kokku		0,5	
16 01 22 01	Mootorsõidukite katalüsaatorseadmed, mida ei ole nimetatud jäätmekoodiga 16 01 21 02*		4,6	Itaalia
		0,3		Leedu
			11,8	Saksamaa
	Kokku	0,3	16,4	
16 01 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	2 619,0		Läti
		949,0		Malta
		1 757,0		Venemaa
	Kokku	5 325,0		
16 02	Elektri- ja elektroonikaseadmete ning muude seadmete ja aparatuuride jäätmed			
16 02 13 03*	Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud infotehnoloogia- ja kommunikatsiooniseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 16 02 09 kuni 16 02 12	391,1		Soome
	Kokku	391,1		
16 02 13 04*	Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud tavatarbijatele määratud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 16 02 09 kuni 16 02 12	165,1		Soome
	Kokku	165,1		
16 02 14	Kasutuselt kõrvaldatud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 16 02 09 kuni 16 02 13		45,4	Holland
			83,8	Hongkong
		163,7		Läti
		0,1		Rootsi
			634,4	Saksamaa
			23,8	Slovakkia
	Kokku	163,8	1 231,1	
16 02 14 01	Kasutuselt kõrvaldatud metalliseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 16 02 09, 16 02 10 01, 16 02 11 01, 16 02 12 01, 16 02 13 01		1 374,7	Hiina
	Kokku		1 374,7	
16 02 14 04	Kasutuselt kõrvaldatud tavatarbijatele määratud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 16 02 09 kuni 16 02 13	0,3		Läti
			6,2	Poola
			48,0	Saksamaa
	Kokku	0,3	54,2	
16 02 15*	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud ohtlikud osad		214,5	Saksamaa
	Kokku		214,5	
16 02 16	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud osad, mida ei ole nimetatud koodinumbri 16 02 15		95,3	Belgia
			1,8	Leedu
			685,6	Läti
			82,4	Poola
			2,1	Rootsi
			3,2	Saksamaa
			67,6	Soome
	Kokku		938,0	
16 02 16 01	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud mustmetalloosad, mida ei ole nimetatud koodinumbri 16 02 15 01		148,1	Holland
			16,9	Läti
			15,4	Saksamaa
	Kokku		180,4	
16 02 16 06	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud muudest värvilistest metallidest ning nende sulamitest osad, mida ei ole nimetatud koodinumbri 16 02 15 05		8,1	Leedu
			13,4	Saksamaa
			2,0	Soome
	Kokku		23,5	
16 02 16 11	Elektri- ja elektroonikaseadmete välised juhtmed, mida ei ole nimetatud jäätmekoodiga 16 02 15 10*		14,6	Saksamaa
	Kokku		14,6	
16 02 98	Muud kasutuselt kõrvaldatud seadmed ja aparatuurid, mida ei ole nimetatud koodinumbri 16 02 97		105,4	Belgia
			39,2	Läti
			269,3	Saksamaa
			105,4	Suurbritannia
	Kokku		519,3	
16 03	Praaktootepartiid ja kasutamata tooted			
16 03 06	Orgaanilised jäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbri 16 03 05		282,0	Norra
	Kokku		282,0	
16 06	Patareid ja akud			
16 06 01*	Pliiakud	1 766,9		Leedu
		6 644,1	1,1	Läti
		71,7		Norra
		227,0		Rootsi
		6 955,8		Soome
	Kokku	15 665,5	1,1	
16 06 02*	Ni-Cd-akud		48,8	Läti
	Kokku		48,8	
16 06 05	Muud patareid ja akud		54,2	Läti
	Kokku		54,2	

16 07	Veo- ja hoiumahutite ning vaatide puhastusjäätmed (välja arvatud jaotistes 05 ja 12 nimetatud jäätmed)		
16 07 08*	Õli sisaldavad jäätmed	25,1	Läti
	Kokku	25,1	
16 08	Kasutatud katalüsaatorid		
16 08 01	Kulda, hõbedat, reenumi, roodiumi, pallaadiumi, iriidiumi või plaatinat sisaldavad kasutatud katalüsaatorid (v. a koodinumbriga 16 08 07 nimetatud katalüsaatorid)		0,9 Leedu 0,5 Läti 3,8 Poola 3,6 Saksamaa
	Kokku		8,8
16 11	Vooderdise- ja tulekindlate materjalide jäätmed		
16 11 02	Süsinikupõhised vooderdised ja tulekindlad materjalid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 11 01		17,9 Suurbritannia
	Kokku		17,9
	KOKKU	36 411,2	8 439,5

17 EHTUS- JA LAMMUTUSPRAHT (SEALHULGAS SAASTUNUD MAA-ALADELT EEMALDATUD PINNAS)

17 02	Puit, klaas ja plast		
17 02 02	Klaas		24,0 Šveits
	Kokku		24,0
17 02 03	Plast		7,6 Poola
	Kokku		7,6
17 03	Bituumentaalised segud ning kivisöe- või põlevkivitõrv ja tõrvasaadused		
17 03 02	Bituumentaalised segud, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 03 01	742 073,0	Holland
	Kokku	742 073,0	
17 04	Metallid (sealhulgas sulamid)		
17 04 01	Vask, pronks, valgevask		285,6 Belgia 218,6 Belize 50,3 Hiina 149,5 Hongkong 47,6 Leedu 407,7 553,8 Läti 1,2 Rootsi 2 250,4 Saksamaa 680,3 Slovakkia 3,2 309,0 Suurbritannia 351,3 Tšehhi 75,1 Šveits
	Kokku	412,2	4 971,6
17 04 02	Alumiinium		219,3 Austria 11,6 111,9 Leedu 448,2 4 834,3 Läti 11,7 Rootsi 378,7 Saksamaa 39,3 Singapur 0,02 Slovakkia 12,7 Soome 25,4 Suurbritannia 156,6 Ungari
	Kokku	484,2	5 765,6
17 04 03	Plii		26,4 Belize 53,1 Holland 25,0 India 22,4 Itaalia 44,8 446,3 Läti 81,5 Saksamaa 21,8 Soome 16,7 Suurbritannia
	Kokku	105,7	632,2
17 04 04	Tsink		39,9 India 65,5 3,4 Läti 44,3 Saksamaa 21,6 Ukraina
	Kokku	65,5	109,2
17 04 05	Raud ja teras		26 871,0 Hispaania 63 865,5 Holland 956,2 India 10 019,1 Küpros 99,9 Leedu 712,4 66 919,6 Läti 1 209,4 Määramata 112,5 26 955,0 Rootsi 300,4 Saksamaa 97,0 Singapur 1 435,9 1 548,8 Soome 2 565,3 Suurbritannia 2 555,4 Taiwan
	Kokku	2 360,7	203 862,8
17 04 05 01	Raudteerööpad		1 723,3 Holland
	Kokku		1 723,3
17 04 06	Tina		3,7 Holland 1,8 Saksamaa

		Kokku		5,5	
17 04 07	Metallisegud		163,1		Belgia
				809,5	Holland
			20,4		Kasahstan
			59,8		Leedu
			1 620,3	271,9	Läti
				42,9	Poola
			0,2	28,1	Rootsi
			26,1	4 112,8	Saksamaa
		1 058,4		Venemaa	
		Kokku	2 948,3	5 265,1	
17 04 11	Kaablid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 04 10			5,1	Läti
				23,3	Saksamaa
		Kokku		28,4	
17 09	Muu ehitus- ja lammutuspraht				
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 17 09 01, 17 09 02 ja 17 09 03			6,1	Holland
				0,1	Saksamaa
		Kokku		6,2	
		KOKKU	748 449,5	222 401,5	

19 JÄÄTMEKÄITLUSETTEVÖTETE, ETTEVÖTTEVÄLISTE REOVEEPUHASTITE NING JOOGI- JA TÖÖSTUSVEE KÄITLEMISEL TEKKINUD JÄÄTMEDE

19 10	Metalli sisaldavate jäätmete purustamisjäätmed			8,3	Holland
19 10 01	Raua- ja terasejäätmed			2 075,0	Korea Vabariik
				1 692,8	Soome
				38 707,0	Türgi
			Kokku	42 483,1	
19 10 02	Värviliste metallide jäätmed			61,3	Belgia
				173,6	Hiina
				303,0	India
				144,7	Itaalia
				58,0	Korea Vabariik
				60,1	Läti
				1 470,6	Soome
		Kokku	2 271,3		
19 12	Jäätmete mehaanilise töötlemise jäätmed, nt nimistus mujal nimetamata sortimis-, purustamis-, kokkupressimis- või granuleerimisjäätmed				
19 12 02	Mustmetall			37,3	Belgia
				2 801,5	Hispaania
				172,0	Holland
				2 006,6	Korea Vabariik
			4 616,2	1 409,5	Läti
				4 614,8	Portugal
				2 428,3	Prantsusmaa
				3 688,8	Rootsi
			76,3	761,2	Soome
				40,8	Suurbritannia
				111 435,9	Türgi
		Kokku	4 692,5	129 396,5	
19 12 03	Värviline metall			0,05	Belize
				22,1	Läti
				21,6	Saksamaa
				0,3	Ungari
				44,0	
		Kokku		44,0	
19 12 03 01	Vask ja vasesulamid			20,0	Belgia
				1 131,6	Hiina
				41,1	India
			17,6		Leedu
			31,6		Läti
				184,8	Rootsi
				126,9	Soome
		Kokku	49,1	1 504,4	
19 12 03 02	Alumiinium ja alumiiniumisulamid			319,1	Hiina
				78,8	India
				152,5	Itaalia
			7,7	1 112,6	Läti
				306,4	Pakistan
				135,7	Soome
				18,1	Taiwan
		Kokku	7,7	2 123,3	
19 12 03 03	Plii ja pliiisulamid			83,8	India
			9,7		Leedu
				36,7	Suurbritannia
		Kokku	9,7	120,5	
19 12 03 04	Muud värvilised metallid ja nende sulamid			101,1	India
			27,8		Leedu
			6,2		Läti
				23,6	Norra
				16,1	Soome
				27,6	Suurbritannia
		Kokku	34,0	168,3	

19 12 03 05	Segametallid		18,6	Holland
			947,9	India
		24,4		Leedu
			268,8	Rootsi
			52,7	Soome
	Kokku	24,4	1 288,0	
19 12 04	Plast ja kummi		408,1	Hiina
			286,5	Hongkong
			56,8	Läti
			53,2	Poola
			64,6	Saksamaa
			33,4	Tšehhi
			25,8	Vietnam
	Kokku		928,4	
19 12 10	Põlevjäätmep (prügikütus)	1 495,1		Holland
			9 327,8	Läti
		1 745,1		Saksamaa
		3 757,3		Suurbritannia
	Kokku	6 997,6	9 327,8	
19 12 12	Muud jäätmep mehaanilise töötlemise jäägid (sh materjalisegud), mida ei ole nimetatud koodinumbriga 19 12 11		10,2	Belgia
			50,2	Leedu
	Kokku		60,4	
19 12 98	Vaid tavajäätmepet koosnevad tootmisjäätmep, v.a olmejäätmed, segud (segatavajäätmep)		21,2	Läti
			21,2	
	Kokku		21,2	
	KOKKU	11 814,8	189 737,2	

20

OLMEJÄÄTMED (KODUMAJAPIDAMISJÄÄTMED JA SAMALAADSED KAUBANDUS-, TÖÖSTUS- JA AMETIASUTUSJÄÄTMED), SEALHÜLGAS LIIGITI KOGUTUD JÄÄTMED

20 01	Olmejäätmetep hulgast väljanopitud või liigiti kogutud jäätmed (v.a alajaotises 15 01 nimetatud jäätmed)			
20 01 01	Paber ja kartong		891,9	Austria
			114,8	Holland
			8 804,9	Leedu
			1 832,3	Läti
			212,1	Norra
			6 025,8	Saksamaa
			5 125,7	Soome
			1 992,1	Taani
	Kokku		24 999,4	
20 01 21*	Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed		64,4	Läti
	Kokku		64,4	
20 01 23 01*	Klorofluorüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured kodumasinad		203,6	Leedu
			165,2	Läti
	Kokku		368,7	
20 01 23*	Klorofluorüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed		25,4	Leedu
	Kokku		25,4	
20 01 25	Toiduõli ja -rasv		61,5	Kreeka
			80,9	Läti
	Kokku		142,5	
20 01 33*	Koodinumbritega 16 06 01, 16 06 02 ja 16 06 03 nimetatud patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareid või akusid		48,0	Soome
			48,0	
	Kokku		48,0	
20 01 35 01*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*		26,7	Leedu
			26,7	
	Kokku		26,7	
20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21, 20 01 23 ja 20 01 35		6,2	Leedu
			9,0	Läti
			18,9	Rootsi
			12,3	Saksamaa
	Kokku		46,4	
20 01 36 01	Kasutuselt kõrvaldatud suured kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*		6,4	Läti
	Kokku		6,4	
20 01 36 02	Kasutuselt kõrvaldatud väikesed kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*		2,5	Läti
	Kokku		2,5	
20 01 39	Plastid		4,3	Leedu
			171,8	Saksamaa
	Kokku		176,0	
20 01 40	Metallid		142,1	Holland
		59,9	2 832,0	Läti
			13,0	Saksamaa
			443,3	Suurbritannia
	Kokku	59,9	3 430,5	
20 03	Muud olmejäätmed			
20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed)		0,5	Soome
			0,5	
	Kokku		0,5	
	KOKKU	60,4	29 337,0	
	KÕIK KOKKU	811 068,8	521 525,2	

Bibliograafiline info

Kirjastaja	Keskkonnateabe Keskus
Väljaandmise aeg	Jaauar 2012
Autorid	Marit Leevik, Merike Liiver, Cäthy Kuusik, Rain Päären, Andres Rattur
Toimetajad	Aet Kuusik, Ingrid Hermet
Pealkiri	Eesti jäätmekäitluse ülevaade 2008–2010
Väljaande sisu	Ülevaade jäätmekäitlusest Eestis aastatel 2008–2010
Kokkuvõte	See väljaanne pakub kokkuvõtet aastatel 2008–2010 Eestis käideldud jäätmeliikidest ja kogustest. Ülevaade on koostatud ettevõtete jäätmearuannete põhjal. Aastatel 2008–2010 on jäätmete kogus võrreldes aastatega 2006 ja 2007 vähenenud. Ohtlike jäätmete osakaal kogu jäätmetekkes on keskmiselt 41%. Majanduslangus vähendas jäätmetekke kogust.
Märksõnad	jäätmete, ohtlikud jäätmed, olmejäätmed, pakendijäätmed, probleemtooted, jäätmete taaskasutamine, jäätmete kõrvaldamine ja ladestamine prügilatesse, jäätmete riikidevaheline vedu
Võrguväljaanne	www.keskkonnainfo.ee
ISNN (e- trükis)	2228-1541
Lehekülgede arv	107
Keel	Eesti
Väljaande levitaja	Keskkonnateabe Keskus, Mustamäe tee 33, 10616 Tallinn Tel: +372 673 7577, Fax: +372 673 7599, info@keskkonnainfo.ee
Väljaandmise koht ja aeg	Areal Disain OÜ, Tallinn 2012

Documentation Page

Publisher	Estonian Environment Information Centre
Date	January 2012
Authors	Marit Leevik, Merike Liiver, Cäthy Kuusik, Rain Päären, Andres Rattur
Editors	Aet Kuusik, Ingrid Hermet
Title of publication	Estonian waste management overview 2008–2010
Theme of publication	Overview of waste management in Estonia during the years 2008–2010
Abstract	This publication contains a summary about different waste types and amounts. Overview is based on enterprises waste reports. During the period 2008–2010 generation of waste has decreased compared to the years 2006–2007. Percentage of hazardous waste in overall waste amount is 41%. Economic crisis impacted waste generation during observed period by decreasing the amount of generated waste.
Keywords	waste generation, hazardous waste, municipal waste, packaging waste, product of concern, waste recycling, waste disposal and landfilling, transboundary waste movements
Electronic publication	www.keskkonnainfo.ee
ISNN (online)	2228-1541
No of pages	107
Language	Estonian
Distributor	Estonian Environment Information Centre, EE10616 Tallinn, Estonia Tel: +372 673 7577, Fax: +372 673 7599, info@keskkonnainfo.ee
Place and year of publication	Areal Disain OÜ, Tallinn 2012

